

Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ
И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Април, 2025. године

САДРЖАЈ:

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	3
Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета	7
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	11
Стандард 4: Квалитет студијског програма	14
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	40
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	47
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	54
Стандард 8: Квалитет студената	59
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	67
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	75
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	79
Стандард 12: Финансирање	84
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	89
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	91
Стандард 15: Квалитет докторских студија	94

ТАБЕЛЕ ПРИЛОЗИ

Објашњење квантификација процена коришћених приликом SWOT анализе

SWOT анализа	Квантификација процене
S – (Strengths): предности	+++ → високо значајно
W – (Weaknesses): слабости	++ → средње значајно
O – (Opportunities): могућности	+ → мало значајно
T – (Threats): опасности	0 → без значајности

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

1.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Као основ за институционализацију традиционалног опредељења Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу за поштовање високих стандарда квалитета, 2025. године усвојена је *Стратегија обезбеђења квалитета 2025-2028.* одлуком Савета Факултета бр. 01-441/1 од 18.2.2025. Стратегијом се уређују систем и поступци управљања квалитетом у свим областима рада Факултета.

У *Стратегији* су формулисани мисија, визија и циљеви Факултета, као и опредељење за перманентно праћење и унапређивање квалитета у свим сегментима рада. *Стратегија* дефинише области у којима је посебно важно пратити, контролисати и унапређивати квалитет, субјекте који су одговорни за имплементацију стратегије, као и мере чије спровођење треба да обезбеди стално унапређивање квалитета. Сходно томе, сачињени су и следећи документи који операционализују Стратегију:

- *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* (са мерама и субјектима обезбеђења квалитета) и
- *Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета.*

Стратегијом је дефинисан циљ унапређења квалитета који подразумева достизање, одржавање и унапређивање националних стандарда у факултетској настави, научноистраживачком раду и управљању академским институцијама које се баве образовањем. Стратегија формулише и мере за обезбеђење и унапређење квалитета, које обухватају систем поступака и активности за успостављање контроле и унапређење нивоа квалитета у свим областима рада Факултета.

Предвиђен је следећи низ мера:

- унапређење институционалног оквира система управљања квалитетом развојем сталног тела за праћење и преиспитивање свих области обезбеђења квалитета – *Комисија за обезбеђење квалитета*,
- перманентно преиспитивање квалитета студијских програма, њихова евалуација и реформисање, као и усклађивање са студијским програмима сродних факултета у Европи и то оних за које се егзактним истраживачким поступцима показало да школују квалитетан учитељски, васпитачки и наставнички кадар,
- континуирано преиспитивање кадровског стања и унапређивања квалитета запослених кроз поштовање високих стандарда за избор, праћење и евалуацију наставног и научног рада, као и омогућавање перманентног стручног усавршавања,
- примена и усавршавање поступака за реализацију корективних мера предложених након анализе података прикупљених кроз поступке праћења квалитета,
- спровођење поступка самовредновања у складу са стандардима *Националног савета за високо образовање* два пута у току акредитационог циклуса,
- спровођење спољашње провере квалитета у складу са стандардима *Националног савета за високо образовање*,
- ширење међународне сарадње, нарочито кроз извођење студијских програма на страном језику, размену наставника и сарадника и реализовање заједничких научних пројеката са факултетима који се баве образовањем учитељског, васпитачког и наставничког кадра, као

и факултетима матичним за друге научне дисциплине које се изучавају на Факултету,

- развој пројеката који стварају боље услове за мобилност студената, наставника, сарадника и ненаставног особља,
- јачање сарадње са послодавцима, институцијама за запошљавање и свршеним студентима, као значајним изворима повратних информација о квалитету компетенција свршених студената и квалитету студијских програма,
- јачање сарадње са другим државним и друштвеним институцијама које могу бити значајне за дефинисање знања и вештина које чине исход образовања свршених студената,
- развој програма за перманентно професионално усавршавање свршених студената,
- дисеминација и јавно публикување резултата вредновања квалитета информација о процесу унапређења квалитета кроз публикације и веб-сајт Факултета,
- стално преиспитивање опремљености и процењивање потреба набавке опреме, техничких и других средстава за научноистраживачки рад, као и квалитетног одржавања и сервисирања постојећих техничких ресурса,
- стручно усавршавање и едукација свих субјеката обезбеђења и унапређења квалитета, посебно у области поступака самовредновања и екстерног вредновања.

Субјекти обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету јесу сви запослени и сви студенти Факултета који, у складу са својим компетенцијама и пољем рада, делују у правцу обезбеђења квалитета.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, опредељен је за изградњу *организованог система праћења и унапређења квалитета*. Унапређење квалитета спроводи се структурирањем и применом система обезбеђења квалитета. Систем обезбеђења квалитета чине:

- *Комисија за обезбеђење квалитета*, коју формира Наставно-научно веће,
- *Поткомисије* које формира *Наставно-научно веће* на предлог *Комисије за обезбеђење квалитета* или сама *Комисија*,
- Орган управљања (*Савет*),
- Орган пословођења (*декан*),
- Продекани и руководиоци студијских програма,
- Стручни органи: *Наставно-научно веће* и *катедре*,
- *Стратегија обезбеђења квалитета*, која обухвата *Акциони план за спровођење Стратегије*,
- *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета*, који садрже минимални ниво квалитета рада Факултета,

Акциони планови операционализовани у оквиру годишњих програма и извештаја о раду Факултета.

Наставно-научно веће може формирати и друге органе и тела за обезбеђење и унапређење квалитета: Радну групу за реформу и корекцију студијских програма и процену оптерећења студената, Радну групу за реформу студентске праксе, Комисију за организовање и спровођење поступака студентског вредновања итд.

Сви субјекти обезбеђења и унапређења квалитета имају право и обавезу да учествују у активностима којима се реализују мере за обезбеђење и унапређење квалитета, укључујући и процес самовредновања и екстерног вредновања Факултета.

Стратегија обезбеђења квалитета Факултета садржи све елементе у складу са прописаним стандардима Националног савета за високо образовање Републике Србије – опредељење да се систематски ради на унапређењу квалитета, мере за праћење и унапређење квалитета, субјекте обезбеђења квалитета и дефинисане области у којима је нарочито важно пратити и унапређивати квалитет.

У протеклом трогодишњем периоду опредељење Факултета за праћење, контролу и обезбеђивање квалитета огледало се у имплементацији циљева дефинисаних *Стратегијом за обезбеђење квалитета 2021-2024* кроз предвиђене мере и поступке као и доношењу ревидиране стратегије за период 2025-2028. године. У институционални систем управљања квалитетом укључене су све значајне популације – наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти. Функционисање система било је усмерено на успостављање механизма, процедура и поступака који обезбеђују континуитет у праћењу, процењивању, контроли и унапређењу квалитета.

Стратегија обезбеђења квалитета објављена је непосредно по усвајању на интернет страници Факултета и доступна је јавности на <https://pefja.kg.ac.rs/kontrola-kvaliteta/>.

1.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет у континуитету и благовремено доноси (обнавља и ажурира) <i>Стратегије обезбеђења квалитета</i> и исказује опредељење за перманентно унапређење квалитета у свим областима +++ <i>Стратегија</i> покрива све неопходне елементе: циљеве, области, субјекте, мере и акциони план који су добро дефинисани +++ Циљеви Стратегије су јасно мерљиви кроз конкретизоване активности у Акционом плану +++	Минимално и неприметно учешће појединих чланова комисије за обезбеђење квалитета +++ Редовне промене чланова Комисије за обезбеђење квалитета из редова студената утичу на појаву „празног хода“ у учествовању студената у стратешком планирању ++ Недовољна заинтересованост студената за активности промовисања стратегије обезбеђења квалитета +++ Непостојање правилника који конкретизовано уређују систем обезбеђења квалитета на Факултету ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Увођење накнаде за рад у Комисији за обезбеђење квалитета како би се наградило велико радно ангажовање појединих чланова +++	Преоптерећеност чланова, органа и тела који се баве стратешким планирањем и периодичним унапређењем Стратегије +++ Непостојање финансијских подстицаја којима би се награђивало велико додатно ангажовање запослених у процедурама обезбеђења квалитета, посебно за послове стратешког планирања +++ Један број запослених и студената није мотивисан за спровођење контроле и унапређивања квалитета +++ Евентуалне промене у упутствима и правилницима НАТ-а који се односе на систем обезбеђења квалитета на ВШУ могу да утичу на усвојене планове ++

1.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

Најважније активности за унапређење стандарда 1 у наредном периоду односиће се на спровођење свих активности које су конкретизовани кроз *Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета 2025-2028. године*.

Могуће је ревидирање постојећег акционог плана учешћем ширег круга запослених у Установи и студената.

Кроз панел дискусије и анализу стратешких документа могуће је појачати свест запослених и студената о њиховом значају, што би повећало и ангажовање у спровођењу планираног у наредном трогодишњем периоду. Комисија за обезбеђење квалитета наставиће да указује на значај предузиманих поступака и процедура.

Акционим планом за наредни период, према препорукама из претходног самовредновања, дефинисане су краткорочне активности, кораци и процеси за унапређење квалитета. Праћење спровођења акционог плана у краћим интервалима може да укаже на неке недостатке или непрецизности Стратегије и да пружи корисне повратне информације о елементима Стратегије које треба преиспитати и редефинисати.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама \(уколико их је било\)](#)

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

2.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Начини и поступци за обезбеђење квалитета утврђени су посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета.

Факултет прати, обезбеђује и унапређује квалитет следећих области:

- студијски програми:
 - усаглашеност са стандардима Националног савета за високо образовање и правилницима Националног акредитационог тела,
 - усаглашеност са студијским програмима у регионалном окружењу и у европском образовном простору,
 - усаглашеност са савременим научним достигнућима у области студијског програма,
 - исходи образовања и исходи учења,
 - радно оптерећење студената;
 - наставни процес:
 - организација и реализација наставе,
 - методе у настави,
 - оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту,
 - професионалност и етичност у раду;
 - научноистраживачки рад:
 - учешће у пројектима Министарства науке, технолошког развоја и иновација,
 - учешће у регионалним и међународним пројектима,
 - научна продукција,
 - научно усавршавање;
 - наставници и сарадници:
 - научне компетенције,
 - педагошко-методичке компетенције,
 - мобилност наставника;
- студенти:
 - квалитет студената, успешност и ефикасност студирања,
 - квалитет нових студената,
 - квалитет свршених студената,
 - инклузивно образовање,
 - доступност образовања свим друштвеним групама, једнакост могућности,
 - мобилност студената,

- квалитет програма целоживотног учења;
- квалитет студирања и живота студената на Факултету;
- уџбеници и литература:
- издавачка делатност Факултета,
- доступност и савременост уџбеника и литературе;
- библиотечки ресурси;
- информатички ресурси;
- простор и опрема;
- ненаставна подршка - стручне службе, Секретаријат Факултета;
- процес управљања;
- финансирање;
- јавност у раду;
- систем управљања квалитетом и систематско праћење квалитета,
- улога студената у унапређењу квалитета,
- процес самовредновања и спољашње провере квалитета.

Факултет је, у оквиру припрема за самовредновање, 12. фебруара 2025. године утврдио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета рада који су дати у документу *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу*. Наведени документ објављен је на веб-страни Факултета (<https://pefja.kg.ac.rs/kontrola-kvaliteta/>) и доступан је свим заинтересованим странама – наставницима, студентима и јавности. Комисија у актуелном сазиву образована је Одлуком Наставно-научног већа Факултета број 01-5312/1 од 6.11.2023. године, а представницима студената мандат од две године, на предлог Студентског парламента, обновљен је Одлуком Наставно-научног већа Факултета у одговарајућем временском року.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета периодично преиспитује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета и предлаже Наставно-научном већу њихово усвајање. Стандардима се уређују систем и поступци управљања квалитетом у свим областима рада Факултета. Све области квалитета у надлежности су Комисије за обезбеђење квалитета. Оснивање и делокруг рада Комисије регулисани су Статутом Факултета.

Стратегија обезбеђења квалитета Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу 2025-2028. представља кључни документ на коме се заснива опредељење Факултета за унапређење квалитета рада и којим се прописују мере и наводе субјекти обезбеђења квалитета.

Документом *Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* Факултет утврђује динамику и рокове планираних активности на пољу унапређења квалитета.

Документом *Годишњи програм рада Комисије за обезбеђење квалитета* дефинишу се обавезне активности регулисане Статутом и општим актима Факултета. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета у појединачним областима усвојени су по предвиђеној процедури од стране стручног органа Факултета. Стандарде и поступке усваја Наставно-научно веће Факултета на предлог Комисије.

Годишњи програм рада Комисије за обезбеђење квалитета Факултета обухвата све активности које ће бити реализоване током школске године. Према процедурама наведеним у *Стратегији обезбеђења квалитета* Комисија у свој годишњи програм рада уноси обавезну евалуацију свих аспеката рада Факултета, посебно наставног процеса, рада наставника, студијских програма у целини, као и обавезних и изборних предмета. Стандарди и поступци обезбеђења квалитета Факултета предвиђају перманентно преиспитивање студијских програма,

њихову евалуацију и реформисање, њихово усклађивање са студијским програмима сродних факултета, мере за обезбеђење и унапређење квалитета. Комисија је у претходном трогодишњем периоду посебну пажњу обратила на ревидирање упитника за евалуацију професионалне праксе, самовредновање рада наставника, упитника за вредновање компетенција свршених студената од стране послодаваца као и упитника за самовредновање наставника и сарадника.

2.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
У усвојеним стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета дефинисани су процеси и правила понашања свих учесника у обезбеђењу квалитета +++ Наставно-научно веће Факултета редовно разматра резултате евалуације и Извештаје које доноси Комисија за обезбеђење квалитета +++ Факултет периодично преиспитује и унапређује стандарде поступке обезбеђења квалитета +++ Електронски начин евалуације обезбеђује шири обухват испитаника и поузданије резултате +++ Стандарди и поступци су представљени свим субјектима обезбеђења квалитета и доступни су јавности на веб-сајту Факултета ++	Незаинтересованост мањег броја запослених за проналажење нових начина и поступака обезбеђења квалитета ++ <i>Правилник о унутрашњој провери квалитета (педагошког рада наставника, професионалне праксе и наставних програма)</i> захтева ревизију услед застарелости ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Даље унапређивање инструмената за ефикаснију самоевалуацију и евалуацију квалитета ++ Активније укључивање студената и њихових организација у процес унапређења квалитета ++	Неки сегменти обезбеђења квалитета Факултета зависе од спољних детерминанти: образовне политике државе, друштвених циљева образовања и финансијских могућности оснивача Факултета +++ Неповерење у процес самовредновања и веровање да се њиме не постижу никакве опипљиве промене у квалитету ++

2.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

У наредном периоду потребно је спровести следеће мере и активности:

- донети нови *Правилник о унутрашњој провери квалитета (педагошког рада наставника, професионалне праксе и наставних програма)*
- наставити са информисањем студената у вези са свим аспектима електронског

анкетирања: у том смислу указивати свакој новој генерацији студената на чињеницу да поступак евалуације обезбеђује тим Електротехничког Факултета Универзитета у Београду и да је у потпуности анониман и безбедан за све учеснике,

- наставити са едукацијом субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета о евентуалним изменама и допунама стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

- даљи рад на промовисању система квалитета (интерно и екстерно),

- анализирати податке добијене путем евалуације и самоевалуације, истаћи важне повратне информације о поступцима обезбеђења квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 2:

[Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе](#)

[Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета](#)

[Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела \(комисије, одбора, центара\) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе](#)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

3.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 3

У циљу ефикасног функционисања система обезбеђивања квалитета Факултет има успостављене институционалне механизме за обезбеђивање квалитета са одговарајућим стручним телима и документима којима су прецизно дефинисани послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисија за обезбеђења квалитета.

Дугорочни циљеви рада Факултета исказују стратешко опредељење за континуирано праћење и унапређивање квалитета:

- континуирано унапређивање квалитета високог образовања,
- континуирано унапређивање квалитета студијских програма,
- развој савремених квалитетних студијских програма, посебно на другом и трећем нивоу академских студија,
- континуирано унапређивање квалитета наставе, наставног процеса и студентске праксе,
- унапређивање квалитета наставног кадра,
- континуирано унапређивање квалитета и обима научноистраживачког рада,
- повећање ефикасности студија и квалитета свршених студената,
- унапређивање квалитета студирања развојем могућности за ваннаставне активности студената,
- унапређивање могућности за даљи професионални развој свршених студената,
- унапређивање могућности за целоживотно учење и усавршавање запослених лица,
- континуирано унапређење квалитета простора и опреме за рад, укључујући библиотечке и информатичке ресурсе,
- континуирано унапређење квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке,
- континуирано праћење и контролу квалитета финансирања,
- редовно и систематично спровођење поступака самовредновања и периодичног екстерног вредновања Факултета,
- систематично праћење и континуирано унапређивање система управљања квалитетом и
- обезбеђивање значајне улоге студената у процесу унапређивања квалитета,

Полазну основу система обезбеђења квалитета чини *Статут факултета*. Статутом Факултета утврђени су послови и одговорности наставника, сарадника, ненаставног особља и студената у домену обезбеђења квалитета.

Савет Факултета је 14.2.2025. године усвојио важећу *Стратегију обезбеђења квалитета* за период од 2025. до 2028. године. Овим документом су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима. Саставни део овог документа представљају *мере и поступци за унапређење квалитета* и *опис система обезбеђења квалитета*. Истовремено је усвојен и *Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* којим се детаљно разрађују планиране активности и рокови за њихово извршење.

Факултет поседује одговарајућу организациону структуру која је омогућила спровођење поступака за континуирано праћење и контролу квалитета у процесу самовредновања и спољашње евалуације Факултета. Систем обезбеђења квалитета чине: *Комисија за обезбеђење квалитета, поткомисије, савет* (као орган управљања), *наставно-научно веће* и *катедре* (као стручни органи), *стратегија обезбеђења квалитета* (као кључни документ који обухвата предвиђене процедуре и поступке за обезбеђење квалитета), као и *Акциони план за спровођење стратегије*.

Комисија за обезбеђење квалитета у актуелном сазиву формирана је 6.11.2023. одлуком Наставно-научног већа Факултета (<https://pefja.kg.ac.rs/kontrola-kvaliteta/>). *Комисија за обезбеђење квалитета* је основни субјект система за обезбеђење квалитета у свим областима. Послови и одговорности ове *Комисије* прописани су *Статутом* и *Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*.

Квалитетом докторских студија бави се Комисија за обезбеђења квалитета докторских студија која је формирана 24. 12. 2024. године.

Статутом и општим актима Факултета утврђени су послови и одговорности комисија за обезбеђење квалитета.

Одлуком Наставно-научног већа именовани су чланови Комисије из реда наставника и сарадника. Студенте, чланове комисије, изабрао је Студентски парламент. Мандат чланова Комисије траје три године. Комисија ради по Пословнику о раду комисије за обезбеђење квалитета и у складу са Годишњим програмом рада.

Ради ефикасније организације рада, *Комисија* периодично формира поткомисије задужене за поједине области обезбеђења квалитета.

Представници студената су путем својих представника у Комисији за обезбеђење квалитета, НН већа и Савета укључени у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета.

Додатно, представници студента су укључени у све послове комисије обезбеђења квалитета, почев од формулисања анкетних питања и тврдњи, анализе предложених упитника, преко спровођења анкетирања, до обраде и анализе резултата. Упитници за анкетирање формиран су на основу *индикатора за процену квалитета* у свим областима које обухвата процес самовредновања, а посебно у области квалитета студијских програма и квалитета наставе.

Комисија на крају својих извештаја о евалуацији сачињава предлоге превентивних и корективних мера за унапређење квалитета у оним областима у којима су евидентирани слабости. Извештаји се периодично усвајају на НН већу Факултета и објављују на веб-сајту Факултета.

Субјекти који носе одговорност за примену процеса праћења и осигурања квалитета, према *Статуту* и *Стандардима за обезбеђење квалитета* јесу запослени и сви студенти Факултета.

3.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Систем обезбеђења квалитета на Факултету дефинише и обухвата све неопходне аспекте праћења и обезбеђења квалитета +++ У систем обезбеђења квалитета укључене су све структуре: наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти у оквирима дефинисаних надлежности +++	Одговарајући правилници (стандарди, стратегије, итд) су недовољно промовисани међу студентима +++ Недовољна заинтересованост појединих запослених и студената за праћење и проверу квалитета ++

Корективне и превентивне мере се доносе на основу резултата анкета +++ Модел електронског анкетања прихваћен је од стране студента и обезбеђује веродостојне и обухватне податке +++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Постојећу стратегију и акциони план је могуће додатно промовисати међу мање заинтересованим запосленима и студентима ++ Развијање мотивација студената за веће и интензивније учешће у систему обезбеђења квалитета +++	Недовољно транспарентне корективне мере ++ Преоптерећеност малог броја запослених који се баве системском изградњом организационих структура и процедура за обезбеђење квалитета +++ Губитак мотивације студената због учешћа у великом броју различитих анкетања +++ Недовољна мотивисаност свих учесника процеса обезбеђења у унапређења квалитета +++

3.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати. Пре свега, неопходно је у постојеће нормативе унети измене и допуне које ће детаљније утврдити надлежности свих лица које учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.

Процедуре које су се показале компликованим или су захтевале превише времена требало би унапредити. Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета. Важно је и радити интензивније на едукацији свих субјеката обезбеђења квалитета о самом систему обезбеђења квалитета. Такође, неопходно је радити и на мотивацији свих учесника за имплементацију корективних мера и што реалистичнију самоевалуацију.

Показатељи и прилози за стандард 3:

[Прилог 3.1. Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\)](#)

[Прилог 3.2. Списак свих анкета](#)

[Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

4.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 4

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу реализује, самостално или у сарадњи са другим факултетима, укупно дванаест акредитованих студијских програма.

Факултет самостално остварује три програма основних академских студија, шест програма мастер академских студија и један програм докторских академских студија.

Студијски програми основних академских студија	Трајање	ЕСПБ	Број студената
1. Учитељ	4 године	240	90
2. Васпитач у предшколским установама	4 године	240	90
3. Васпитач у домовима	4 године	240	30

Како је, на основу одлуке Наставно-научног већа бр.01-2618/1 од 1.10.2024. и Одлуке Сената Универзитета у Крагујевцу бр. III-1129/16 од 27.12.2024., покренут поступак за укидање студијског програма ОАС Васпитач у домовима, Факултет не расписује конкурс за упис на овај студијски програм, већ, према чл. 42 Закона о високом образовању, затеченим студентима омогућује завршетак студија по започетом студијском програму и правилима студија. Стога се у оквиру овог Извештаја за овај студијски програм не ради самовредновање.

Студијски програми мастер академских студија	Трајање	ЕСПБ	Број студената
1. Учитељ	1 година	60	75
2. Васпитач – Модул: Васпитач у предшколским установама	1 година	60	75
3. Васпитач – Модул: Васпитач у домовима	1 година	60	15
4. Професор предметне наставе	1 година	60	25
5. Лидерство у образовању	1 година	60	50
6. MA in International Teacher Education Program (на енглеском језику)	1 година	60	55

Студијски програми докторских академских студија	Трајање	ЕСПБ	Број студената
1. Доктор наука – методика наставе	3 године	180	12

Факултет у сарадњи са другим факултетима реализује два студијска програма, од чега један програм основних струковних студија и један програм основних академских студија.

1. Студијски програм основних струковних студија *Струковна медицинска сестра васпитач* реализује се као заједнички студијски програм два факултета Универзитета у Крагујевцу и то Факултета педагошких наука и Факултета медицинских наука. Програм траје 3 године, носи 180 ЕСПБ, а акредитован је за 60 студената.

2. Факултет је у току академске 2016/17. године учествовао у припреми заједничког студијског програма основних академских студија *Психологија* у сарадњи са још три факултета Универзитета у Крагујевцу, и то Филолошко-уметничким факултетом, Факултетом медицинских наука и Природно-математичким факултетом, а програм је акредитован 2017. године. Прва генерација студената је уписана 2018/2019, па је у току ове школске године послат захтев за реакредитацију програма који укључује иста четири факултета. Студије на овом програму трају 4 године и носе 240 ЕСПБ. До сада је био акредитован за упис 30 студената, а нови захтев је за упис 50 студената. Студијски програм психологије има засебну Комисију за обезбеђење квалитета која спроводи самовредновање програма и подноси извештаје НАТ-у.

Заједнички студијски програми	Трајање	ЕСПБ	Број студената
1. ОСС Струковна медицинска сестра васпитач	3 године	180	60
2. ОАС Психологија	4 године	240	30

4.1. Механизми праћења квалитета студијских програма

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, као високошколска установа од изузетног значаја за изградњу и одржање квалитетног образовног система у Србији, одређен је да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета свих области свога рада. Циљ унапређења квалитета је достизање, одржавање и унапређење националних стандарда у образовању и васпитању, као и факултетској настави, научноистраживачком и уметничком раду као и управљању академским институцијама које се баве образовањем.

Формално-правна процедура за одобравање студијских програма (доношење и измене) дефинисана је Статутом Факултета. У том смислу, члан 26. Статута предвиђа да студијски програм предлаже Наставно-научно веће Факултета, а доноси Сенат Универзитета. Даљи поступци прописани су Законом о високом образовању и уређени актима НАТ-а.

Чланом 210. и 211. Статута Факултета уређују се области, надлежности и одговорност на пољу обезбеђења квалитета, те, између осталог, и улога стручних органа и тела, улога студената у самовредновању и провери квалитета, и прописује обавеза систематског праћења и периодичне провере квалитета у складу са Законом о високом образовању, Правилником о стандардима за самовредновање и оцену квалитета, Правилником о стандардима за спољашњу проверу квалитета, Правилником о стандардима за акредитацију и општим актима Универзитета и Факултета којима се ова материја ближе дефинише. Члан 212. и 213. дефинишу састав, надлежности и делокруг рада Комисије за обезбеђење квалитета, укључујући и процедуре за праћење успешности програма и утврђену одговорност за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуацију програма (припремање предлога Стратегије обезбеђивања квалитета, сачињавање акционих планова за спровођење Стратегије, планирање и припрема активности у вези са праћењем и контролом квалитета, организовање рада на самовредновању и оцени квалитета и сачињавање извештаја, прикупљање података о квалитету студијских програма од свих релевантних актера; давање мишљења на предлог студијских програма, као и измена и допуна студијских програма). Факултет формира и засебну Комисију за обезбеђење квалитета докторских студија.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу опредељен је за изградњу организованог система квалитета. У циљу обезбеђења квалитета факултет на сваке четири године усваја стратегије, стандарде и поступке, као и акционе планове за спровођење стратегије обезбеђења квалитета. Стратегија обезбеђења квалитета представља кључни документ за унапређење квалитета рада и њиме се прописују мере и наводе субјекти обезбеђења квалитета како Установе целини тако и сваког студијског програма појединачно. У протеклом периоду факултет се руководио Стратегијом за обезбеђење квалитета донетом за период 2021–2024, а усвојена је и стратегија са акционим планом за период 2025–2028. године.

Студијски програми евалуирају се од стране наставника, студената, дипломираних студената и послодаваца у редовним интервалима утврђеним Стратегијом обезбеђења квалитета и Акционим планом за спровођење стратегије.

Факултет организује редовне (годишње) студентске и наставничке евалуације студијских програма, наставе и наставних предмета, као и (трогодишње) евалуације компетенција дипломираних студената од стране послодаваца и самих студената. Студенти активно учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета студијских програма и то као чланови Комисије за обезбеђење квалитета, као и учешћем у раду Савета и Наставно-научног већа факултета. Студенти имају активну улогу у процесу евалуације, уобличавања студијских програма, анализе њихове реализације и доношењу мера у сврху измена и побољшања.

4.2. Опис исхода образовања у оквиру акредитованих студијских програма

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу даје опис исхода образовања у оквиру свих акредитованих студијских програма које изводи. Опис исхода заснован је на исходима учења. Исходи образовања подразумевају јасне компетенције будућих учитеља, наставника, васпитача и медицинских сестара-васпитача, ослоњене на њихов традиционални положај у систему васпитања и образовања, али још више кроз сагледавање њихове нове улоге као посредника између ученика и наставних садржаја, улоге медијатора и организатора васпитно-образовних активности у новом окружењу и савременим условима.

- Исходи образовања за студијске програме -

ОАС УЧИТЕЉ

Дипломирани учитељ биће у стању да:

- Демонстрира разумевање улоге и значаја учитеља у образовном систему;
- Планира и реализује наставу тако да она резултира остварењем специфичних предметних исхода и развојем компетенција ученика;
- Сагледа карактеристике окружења и узме их у обзир приликом планирања и реализације наставе;
- Организује активности које подстичу ученикову мотивацију за учење и позитиван однос према настави и школи;
- Организује одговарајуће и подстицајне средине за учење коришћењем информационо-комуникационе технологије и других доступних ресурса;
- Прати и вреднује постигнућа ученика коришћењем различитих релевантних поступака;

- Процени потребе ученика и примени разноврсне modele и облике подршке ученицима;
- Изради потпун и функционалан ИОП, полазећи од потреба и могућности за додатном подршком ученицима;
- Допринесе раду тимова у школи уважавајући принципе тимског рада;
- Самостално и/или у сарадњи са колегама и сарадницима планира и реализује мала истраживања сопствене праксе;
- Пронађе информације о могућностима за професионални развој и напредовање.

ОАС ВАСПИТАЧ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Исходи учења:

- знања о холистичкој природи развоја детета: узајамној зависности и условљености свих аспеката дечјег развоја;
- знања о различитим стратегијама развоја и учења деце раних узраста;
- знања из области различитих наука, уметности и културе као извора садржаја у развијању предшколског програма;
- целовито сагледавање повезаности делатности предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета);
- примена различитих вештина у раду са децом, а у складу са њиховим узрастним и развојним особеностима;
- оријентација на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста;
- демократски и критичко-рефлексивни приступ пракси предшколског васпитања и образовања;
- иницијативност, сарадња и стваралаштво у реализацији предшколског програма;
- отвореност у односу вртића, породице и локалне заједнице;
- спремност за ангажовање у локалној заједници на промовисању права детета и породице, као и предшколског васпитања и образовања;
- позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања.

спремност за примену дигиталних технологија у реализацији и развијању предшколског програма.

ОСС СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА ВАСПИТАЧ

Струковна медицинска сестра васпитач треба да буде у стању да:

- Поседује напредна стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области неге и васпитања деце јасленог узраста;

- Решава сложене проблеме у области неге и васпитања деце јасленог узраста у нестандартним условима;
- Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група и области (неге, здравствене и социјалне заштите, образовања и културе);
- Предузимљив је у решавању проблема у нестандартним условима креативном применом различитих вештина у раду са децом, уз поштовање њихових индивидуалних потреба;
- Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу;
- Примењује етичке стандарде своје професије;
- Организује, контролише и обучава друге за рад
- Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе
- Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју као и развијању и осавремењивању предшколског програма применом нових метода и технологија.

Заснованост и утемељеност сваког студијског програма на исходима учења могуће је сагледати на примеру повезаности програмских исхода учења са обавезним предметима студијских програма. Осим тога, приликом писања конкретних силабуса предметни наставници држали су се принципа јасног истицања исхода учења за сваки наставни предмет, као и опредељења да се кроз проверу знања, у оквиру предиспитних обавеза и испита, пре свега мери постигнуће у остваривању испланираних исхода учења за сваки наставни предмет.

МАС УЧИТЕЉ

По завршеном програму, студент је оспособљен да:

- Компетентно и самостално планира, програмира, реализује, прати и вреднује све облике образовно-васпитног рада у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања;
- Самостално и у тиму планира, организује и реализује истраживања, уопштава резултате и унапређује образовно-васпитну праксу и упознаје ширу стручну јавност са резултатима истраживања;
- Критички прати и примењује новине у области дидактичко-методичких наука у циљу унапређивања образовно-васпитног рада;
- Користи савремене информационо-комуникационе технологије у образовно-васпитном раду и личном перманентном усавршавању;
- Компетентно комуницира са школским окружењем и отвара школу према друштвеној и локалној средини;
- Интегрише знања и решава сложене проблеме у области образовања и васпитања, а посебно наставне праксе;
- Користи страни језик у стручном раду и даљем усавршавању;
- Настави студије на наредном нивоу;
- Развија критичку рефлексiju код себе и ученика;
- Преузме одговорност за сопствени професионални развој.

МАС ВАСПИТАЧ

Исходи учења:

- Високо специјализована академска и стручна знања о развоју и учењу деце, као и о могућностима унапређивања педагошке праксе;
- Знања из области различитих наука, уметности и културе као извора садржаја у развијању васпитно образовних програма;
- Демократски и критичко – рефлексивни приступ пракси у васпитно образовним институцијама;
- Оријентацију на интегрисани приступ развоју и учењу деце различитих узрастних категорија;
- Целовито сагледавање повезаности делатности васпитно-образовне установе (вапитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета);
- Самостално вођење истраживачких пројеката;
- Промовисање предшколског и домског васпитања и професије васпитача на стручним скуповима и публикувањем стручних радова;
- Спремност за критичко разумевање и вредновање програмских активности и постигнућа, у контексту развијања реалног предшколског програма и/или модела домског васпитања;
- Спремност за ангажовање у локалној заједници на промовисању васпитања и образовања усмереног на хуманистичке и демократске вредности савременог друштва;
- Позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања;
- Спремност за примену дигиталних технологија у развијању васпитних и образовних програма;
- Способност за праћење савремене стручне литературе и трендова развоја предшколског и домског васпитања и образовања.

МАС ПРОФЕСОР ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

Након завршеног програма, студент је оспособљен да:

- Планира и реализује образовно-васпитни рад полазећи од разумевања савремених модела наставе и образовања;
- Ствара услове за целовити развој ученика;
- Користи наставне методе, моделе и стратегије који су у складу са циљевима, исходима и садржајима образовања;
- Развија мотивацију и обезбеђује активно учење и сарадњу;
- Уважава индивидуалне и културне разлике и одлике контекста;
- Прати наставни процес и оцењује напредовање ученика примењујући различите врсте и технике оцењивања;

- Уочава и истражује проблеме у образовно-васпитној пракси и активно приступа њиховом решавању;
- У процесу планирања, реализације и евалуације образовно-васпитних активности ради сараднички са свим релевантним актерима образовно-васпитног процеса (колегама, ученицима, родитељима, локалном средином);
- Користи страни језик у стручном раду и даљем усавршавању;
- Настави студије на начин који сам одабере;
- Развија критичку рефлексију код себе и ученика;
- Познаје различите начине професионалног развоја професора предметне наставе и могућности развоја каријере и има активан и одговоран однос према сопственом развоју и према развоју школе.

МАС ЛИДЕРСТВО У ОБРАЗОВАЊУ

По завршеном програму, студент је оспособљен да:

- објасни теоријске појмове, концепције и релевантне моделе образовног лидерства и њихове импликације на руковођење институцијом;
- коришћењем адекватних инструмената критички анализира сложене проблеме у установи, формулише планове за њихово решавање, прати имплементацију и вреднује ефекте предузетих образовних мера;
- опсервира наставу и учење и даје повратне информације запосленима у сврху унапређивања и иновирања њиховог васпитно-образовног рада;
- критички вреднује рад запослених у установи и усмерава их на релевантне облике професионалног развоја;
- покреће, води и одржава сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са колегама и другим актерима у образовању;
- самостално предлаже увођење иновација у установи и, коришћењем адекватних теорија, придобија, мотивише и усмерава запослене;
- предлаже и спроводи истраживачке и развојне пројекте у установи;
- предлаже и спроводи начине унапређивања дигиталних компетенција, процеса и ресурса у установи.

MA IN INTERNATIONAL TEACHER EDUCATION PROGRAM

Након савладавања студијског програма MA in International teacher education programme студент ће бити у стању да:

- Планира и реализује образовно-васпитни рад полазећи од разумевања савремених модела наставе и образовања;
- Ствара услове за целовити развој свих ученика у међународној средини;
- Користи наставне методе, моделе и стратегије који су у складу са циљевима, исходима и садржајима образовања;

- Развија мотивацију и обезбеђује активно учење и сарадњу;
- Уважава, подржава, и унапређује индивидуалне и културне разлике и одлике међународног контекста;
- Прати наставни процес и оцењује напредовање ученика примењујући различите врсте и технике оцењивања;
- Уочава и истражује проблеме у образовно-васпитној пракси и активно приступа њиховом решавању;
- У процесу планирања, реализације и евалуације образовно-васпитних активности ради сараднички са свим релевантним актерима образовно-васпитног процеса (колегама, ученицима, родитељима, локалном средином и међународним актерима укљученим у рад одређене школе);
- Користи страни језик у свакодневном стручном раду и даљем усавршавању;
- Истражује modele професионалног развоја наставника и могућности развоја каријере и има активан и одговоран однос према сопственом развоју и према развоју школе.

ДАС МЕТОДИКА НАСТАВЕ

Према општим истраживачким способностима студенти ће моћи да:

- самостално решавају практичне и теоријске проблеме у области методика наставе, дизајнирају, анализирају и имплементирају оригинална истраживања која доприносе општем знању и професионалној пракси;
- развијају глобалне компетенције за: учење у међународном контексту, укључивање у међународне научне пројекте и самостално покретање сарадње у науци;
- иновирају наставни процес новим идејама, технологијом и савременим приступима настави и научно-истраживачком раду; разумеју и користе најсавременија знања методике наставе развијајући нове релевантне истраживачке алате и инструменте;
- критички, креативно мисле и самостално делују усмеравајући своје потенцијале ка научним истраживањима;
- поштују принципе етичког кодекса добре научне праксе при реализацији научноистраживачког рада и критичког процењивања истраживања у методици наставе;
- примењују вештине професионалне комуникације за објашњавање и критику теорија, методологија и закључака, као и за представљање резултата истраживања на научним конференцијама и при објављивању текстова у научним часописима;
- доприносе развоју нових знања у методици наставе и науци уопште.

Према предметно-специфичним компетенцијама студенти треба да:

- поседују темељна знања потребна за разумевање, критичку анализу и оригинална истраживања у области методике наставе са сврхом проширивања и редефинисања постојећих знања;
- концептуализују и креативно решавају проблеме савремене педагошко-методичке науке уз употребу научних метода и поступака;
- врше трансфер знања у интердисциплинарном контексту и примењују их у пракси;

- евалуирају и унапређују образовање и васпитање пратећи савремена достигнућа у области методика наставе;
- користе информационо-комуникационе технологије у овладавању научним знањима и развоју нових технологија и поступака у оквиру методика наставе;
- се даље професионално развијају у области методике наставе, педагогије и науке уопште.

4.3. Базираност исхода учења на дескрипторима квалификација

Исходи учења базирани су на дескрипторима квалификација првог, другог и трећег нивоа студија, пре свега на квалификацијама одређеним Националним оквиром квалификација за наставничку професију (за студијске програме ОАС, МАС и ДАС на којима се образују учитељи и наставници) и за професије заступљене у предшколским установама (ОАС, МАС, ОСС) и домовима ученика (МАС Васпитач, модул *Васпитач у домовима*). Студијски програми су усаглашени са европским стандардима у погледу трајања студија и броја ЕСП бодова, стицања дипломе и начина студирања, и могућности избора великог броја предмета који студентима омогућују стицање специфичних компетенција). Факултет је студијске програме у великој мери конципирао или иновирао у оквиру дуготрајне и интензивне међународне сарадње са водећим европски високошколским установама, а у оквиру акредитационих циклуса Факултет документује усаглашеност исхода учења са одговарајућим европским оквирима квалификација.

За студијске програме свих нивоа на којима се образује будући кадар у школама и установама везаним за школство, исходи образовања конципирани су и формулисани према *Стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја* у складу са Националним оквиром квалификација Републике Србије и, самим тим, у сагласју са *Европским оквиром квалификација*. У том смислу, компетенције свршених студената подразумевају: исходе који се односе на стручне области, наставне предмете и одговарајуће методике наставе, исходе у вези са учењем и подучавањем, исходе који се тичу подршке развоју личности ученика, исходе у вези са вештинама комуникације и сарадње.

Студијски програм мастер академских студија Master in International Teacher Education Program посебно је, по својој оријентацији, у складу са општом регулативом међународног образовања наставника која истиче стручне, педагошке, психолошке и сарадничке компетенције наставника, као и у складу са захтевима који се пред образовање наставника постављају у релевантним међународним документима.

У зависности од нивоа и профила студија, укључују се, у одговарајућој мери, исходи који се односе на истраживачке компетенције и степен самосталности у истраживачком и научном раду.

У конципирању и дефинисању исхода учења за студијске програме оријентисане на образовање кадра у области предшколског васпитања, образовања и неге деце узраста од јасленог узраста до поласка у школу, компетентност васпитача је у овом документу одређена кроз три подручја: непосредни рад са децом, развијање сарадње и заједнице учења, развијање професионалне праксе. Исходи студијских програма усаглашени су са знањима, умењима и вредностима дефинисаним у документу који описује дате квалификације. Осим тога, исходи и студијски програми конципирани су тако да се компетенције сагледавају у међуповезаности елемената студијских програма и у системској умрежености са другим компетенцијама. Специфичан је студијски програм ОСС *Струковна медицинска сестра васпитач* јер се реализује у оквиру образовно-научног поља Медицинске науке и научне области Медицинске науке, а заједнички га реализују Факултет педагошких наука и Факултет медицинских наука

Универзитета у Крагујевцу. Сврха програма јесте образовање високопрофесионалног кадра у области васпитања и неге деце раног узраста, од 6 месеци до три године старости, па су исходи засновани и на стандардима компетенција за ово поље рада.

Исходи учења студијских програма повезани су са Даблинским дескрипторима и дефинисани су према дескрипторима исхода учења Националног оквира квалификација Републике Србије. Исходи су усаглашени са европским принципима за компетенције и квалификације наставника (Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications, European Commission, 2005), исходима учења студијских програма земаља ЕУ као и са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о високом образовању и Правилником о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја (за студијске програме на којима се образује кадар за рад у школама) и Правилником о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја (за студијске програме на којима се образује кадар за рад у предшколским установама).

Студијски програм	НОКС ниво	Шифра националне квалификације
ОАС Учитељ	6.2.	62.3.0113.0001
ОАС Васпитач у предшколским установама	6.2.	62.3.0112.0001
Струковна медицинска сестра васпитач	6.1.	61.4.0913.0004
МАС Учитељ	7.1.	71.3.0113.0001
МАС Васпитач	7.1.	71.3.0112.0002
МАС Liderство у образовању	7.1.	71.3.0188.0001
МАС Професор предметне наставе	7.1.	71.3.0114.0040
MA in International teacher education programme	7.1.	71.3.0114.0040
ДАС Методика наставе	8	0.3.0111.0018

Факултет системски прати и активно учествује у иновирању програма рада установа за које образује кадар, те се, у складу са таквим кретањима, студијски програми, садржаји предмета и професионалне праксе континуирано унапређују.

4.4. Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања

У креирању и унапређењу квалитета студијских програма, посебно се води рачуна о усклађености између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Методе наставе оријентисане су ка активној улози студената. Полазећи од исхода учења, садржаји наставног програма и појединачних предмета дефинишу се тако да су у јасној вези са током и организацијом наставе, методама наставе и начинима провере знања. Као основа иновирања и унапређења студијских програма у сваком циклусу акредитације постављени су следећи принципи:

- компетенцијски приступ курикулумима,
- примена иновативних модела наставе,
- подизање квалитета студија,
- измене на основу резултата евалуације и усклађивања са савременим токовима у областима конкретних профила.

При анализи потреба узимају се у обзир резултати евалуације студената и наставника, прописани стандарди за акредитацију студијских програма, стандарди компетенција наставника и васпитача, реформа предшколског и основношколског образовања и васпитања.

У последњим иновирањима студијских програма узимане су у обзир кључне карактеристике образовног система Републике Србије:

- фокус је на *исходима*, а не на садржајима;
- наглашава се значај *међупредметних компетенција*;
- инсистира се на већој заступљености *пројектне* и других иновативних модела *наставе*.

Сви наведени и усклађени елементи студијских програма у складу су и са тиме да иницијално образовање учитеља и наставника на дипломском/мастер нивоу јесте оно које:

- обезбеђује темељно образовање и квалификације у свим релевантним предметима, педагошкој пракси и у поучавању трансверзалних компетенција;
- је утемељено на истраживањима и високим академским стандардима, а истовремено је повезано с реалношћу школског живота;
- укључује битну истраживачку компоненту и развија рефлексивне практичаре;
- даје наставницима вештине потребне за развој високог нивоа професионалне аутономије и просуђивања које им омогућују прилагођавање поучавања потребама појединих група ученика и индивидуалним потребама детета;
- нуди одговарајућу комбинацију теорије и педагошке праксе и користи предности сарадње установа за образовање, учитеља/наставника и школа;
- подстиче мобилност наставника унутар различитих ступњева и сектора образовног система, осигурава по потреби адекватну до/преквалификацију.

Приликом израде силабуса водило се рачуна о конструктивном поравнању (курикуларном усклађивању), тј. успостављању склада између исхода учења, наставних метода и критеријума и поступака оцењивања. На пример, када је реч о усвајању нових чињеница користе се предавања или неки облици сарадничког учења или се студенти упућују да прочитају одговарајући текст. Уколико се исход односи на разумевање неког садржаја користиће се дискусија у којој ће студенти бити у прилици да нове садржаје повежу са примерима из праксе. Уколико се планирани исход учења односи на синтезу знања, онда ће студенти увежбавати неку активност. Приликом одабира поступака вредновања рада студената обраћа се посебна пажња да поступци стварно могу да измере планиране исходе. Ако се планирани исход односи на синтезу знања од студената се тражи да самостално ураде задатак и образложе свој избор и начин рада. (Прилог 4.3: Табеле – курикуларно усклађивање за сваки студијски програм).

4.5. У складу са Упутством за самовредновање, Установа прилаже табелу мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом. (Прилог 4.4: табеле мапирања предмета)

4.6. Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу визију свог развоја заснива на једновековној традицији непрестаног улагања у знање и квалитет образовања и савременим токовима и тенденцијама европског образовања. Визија Факултета подразумева стварање модерне високошколске установе познате и признате у Србији и Европи, а огледа се у:

- развијању наставе засноване на савременим научним сазнањима о образовању, потребама друштва и потребама студената,
- улагању у квалитет истраживачког рада и учествовање у националним и међународним научно-истраживачким пројектима,
- професионалном развоју наставног кадра и јачању мотивације запослених при обављању својих професионалних дужности,
- подстицању студената на ефикасно учење, учешће у истраживањима и перманентно усавршавање професионалних знања и способности,
- континуираном унапређивању квалитета студијских програма основних, мастер и докторских академских студија,
- развоју сарадње са другим образовним и културним институцијама, локалном и регионалном заједницом, и
- међународној сарадњи и учешћу у међународним пројектима.

У циљу постизања жељених резултата и остварењу визије, Факултет континуирано прати, обезбеђује и унапређује квалитет рада у свим областима. Посебно важан сегмент јесте анализа резултата учења и постигнућа свршених студената из разлога што се дипломирани студенти (свих нивоа студија) директно укључују у просветни систем Републике Србије и на различитим радним местима, од учитеља, васпитача, наставника или руководиоца инситуције, обављају педагошке задатке и послове. У школској 2024/25. очекује се и излазак прве генерације студената основних струковних студија смера Струковна медицинска сестра васпитач, а анкетирање ових студената биће од посебног значаја за даље унапређење новог студијског програма.

Прибављање информација о остварености планираних исхода учења Факултет обезбеђује на неколико начина. У складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета* Комисија једном у три године врши Евалуацију квалитета студијских програма и компетенција свршених студената. Последња анкета овог типа урађена је у периоду од 04. јуна до 04. јула 2024. године, а комисија је октобра исте године сачинила Извештај који је Наставно-научно Факултета и усвојило. Извештај је заведен под бројем 01-4723/1, дана 12.12.2024. године, а доступан је на интернет страници факултета. Анализа добијених повратних информација у вези са квалитетом студијских програма и задовољством свршених студената стеченим компетенцијама, затим предлози студената за унапређење квалитета студијских програма, као и препоруке Комисије и предлог мера, прослеђени су управи факултета како би се дефинисале мере за унапређење квалитета у вези са налазима анкете.

Факултет такође периодично обавља *Евалуацију задовољства послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца*. У том смислу се обавља анкетирање директора школа, вртића и ученичких домова на подручју централне Србије и обезбеђују се повратне информације о новозапосленим дипломираним студентима Факултета. Последње такво анкетирање обављено је у децембру 2019. године, а Извештај Комисије за обезбеђење квалитета усвојило је Наставно-научно веће Факултета. Захваљујући чињеници да је Факултет у сталном контакту са већином просветних установа на територији Поморавског и Шумадијског округа, било у погледу организовања стручне и интегрисане праксе студената Факултета, било присуством и учешћем запослених из поменутих установа на редовним стручним скуповима које Факултет организује у циљу унапређења различитих аспеката наставног процеса, најзначајније информације о компетенцијама и педагошком раду свршених студената чланови Комисије добијају у непосредном контакту са представницима, руководиоцима и запосленима школа, вртића и ученичких домова.

4.7. Курикуларно усклађивање – активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (примери)

На примеру једног предмета акредитованог студијског програма ОСС Струковна медицинска сестра васпитач описане су и табеларно приказане све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), и то кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ бодова за дати предмет из области уметничког поља. Предмет који је послужио као пример је **Основе визуелне уметности**, обавезни предмет који студенти слушају у 4. семестру студија.

Описане активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на примеру обавезног предмета **Основе визуелне уметности (ОСС СМСВ)**.

Исходи учења	Садржај	Начин учења	Вредновање	4 ЕСПБ – (између 100 и 120 сати)	
				Предавања / Вежбе (сати проведени на предавањима /вежбама)	Студентски самостални рад (ван часова)
Студент ће бити у стању да препозна и пронађе квалитетно и уметничко ликовно дело унутар различитих колекција репродукција.	Преглед историје уметности.	• Предавање са дискусијом • Студије случаја	- Критичка анализа дела из историје уметности - Тест из области историје уметности	6h	18h
	Преглед и истраживање онлајн репозиторијума репродукција ликовних уметничких дела.	• Демонстрације • Студије случаја • Интерактивни облици рада наставник-студент	- Критичка анализа дела - Презентација одабраних дела на задате теме - Тест (историје уметности и одбир дела према задаткој теми)	3h	6h
Студент ће бити у стању да одабере адекватно ликовно уметничко	Преглед историје уметности.	• Предавање са дискусијом • Демонстрације	- Тест (историја уметности и одабир дела за анимацију деце)	2h	4h

дело и кроз његову наратију га искористи као средство за анимацију деце.	Стратегије наратије ликовног уметничког дела.	• Демонстрације • Студије случаја	- Презентација одабраних дела за анимацију деце праћена дискусијом	3h	6h
Студент ће бити у стању да анализира ликовно уметничко дело кроз ликовне елементе – боју, облик и текстуру, у контексту његовог потенцијала за стимулацију и развој визуелне перцепције деце.	Ликовни елементи и основе теорије форме.	• Предавање са дискусијом • Демонстрације	-Тест (ликовни елементи)	3h	4h
	Стратегије наратије ликовног уметничког дела.	• Студије случаја • Интерактивни облици рада наставник-студент • Индивидуални практични рад студената	-Анализа ликовног дела кроз ликовне елементе праћена дискусијом - Презентација одабраних дела за стимулацију и развој визуелне перцепције деце (презентација самосталних студентских радова праћена дискусијом)	2h	6h
Студент ће бити у стању да анализира ликовно уметничко дело у односу на тематику и	Стратегије наратије ликовног уметничког дела.	• Студије случаја • Интерактивни облици рада наставник-студент • Демонстрације	- Презентација одабраних дела на задату тему, уз пратећу дискусију	2h	4h

искористи ликовне мотиве као узор за креирање плошних сценских лутака.	Практичне вежбе којима студент упознаје и савладава основне ликовне технике цртачког, сликарског, вајарског и графичког ликовног подручја и упознаје градивне и креативне потенцијале ликовних материјала.	• Индивидуални практични рад студената • Рад у малим групама • Интерактивни облици рада наставник-студент	- Практични радови студената (плошне сценске лутке) креиране по узору на ликовне мотиве са одабраних уметничких дела (индивидуални и рад у малим групама)	2h	8h
Студент ће бити у стању да креира визуелне скице у различитим цртачким и сликарским техникама и користи ликовне технике за израду визуелних средстава за анимацију деце и наративне уметничких дела.	Практичне вежбе којима студент упознаје и савладава основне ликовне технике цртачког, сликарског, вајарског и графичког ликовног подручја и упознаје градивне и креативне потенцијале ликовних материјала.	• Предавање са дискусијом • Демонстрација • Индивидуални практични рад студената • Рад у малим групама	-Практични радови студената у различитим ликовним техникама, тематски усмерени ка деци јасленог и предшколског узраста	6h	12h

Студент ће бити у стању да користи и прилагођава ликовне технике и ликовне материјале потребама развоја перцепције и фине моторике деце.	Практичне вежбе којима студент упознаје и савладава основне ликовне технике цртачког, сликарског, вајарског и графичког ликовног подручја и упознаје градивне и креативне потенцијале ликовних материјала.	• Предавање са дискусијом • Демонстрација • Индивидуални практични рад студената • Рад у малим групама • Интерактивни облици рада наставник-студент	- Тест (познавање ликовних техника и одабир истих за потребе рада са децом) - Практични радови студената у различитим ликовним техникама	3h	6h
	Укупно сати:			32h	74h
				*14 радних недеља због праксе	

Као пример из поља друштвено-хуманистичких наука, прилажемо приказ наставног предмета **Методика ликовног васпитања**, ОАС Васпитач у предшколским установама.

У оквиру сложеног система обуке студената за оспособљавање будућих васпитача у предшколским установама важан део представља припрема за васпитно-образовни рад у домену ликовног васпитања деце. Ова обука студената реализује се путем групе обавезних наставних предмета међу којима је најзначајнији Методика ликовног васпитања. Овај предмет је једносеместрални у 3. години студијског програма. Конкретан циљ овог наставног предмета јесте теоријско и практично оспособљавање студената за самостално планирање, организовање и реализовање ликовних активности за децу различитог предшколског узраста.

Описане активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења на примеру обавезног предмета Методика ликовног васпитања (ОАС ПВ).

Исходи учења	Садржај	Начин учења	Вредновање	4 ЕСПБ - (између 100 и 120 сати)	
				Сати проведени на предавањима / вежбама	Сати студентског самосталног рада
Студенти ће бити у стању да стечена теоријска и	Појам и дефиниција методике	Пленарна настава; Вербална	Анализа и дискусија стручне	8h	24h

практична знања примењују у непосредном раду са децом предшколског узраста	ликовног васпитања; Принципи, методе и облици рада у ликовном васпитању; Ликовна подручја рада; Ликовна креативност; Уметност, уметничка дела у функцији ликовног васпитања; Припрема дидактичког материјала за извођење ликовних активности;	метода; Демонстративна метода; Предавање са дискусијом; Индивидуални и групни рад студената; Вежбе писања припрема; Симулација елемената и делова ликовних активности.	литературе; Презентација анализе одабраних ликовних активности и ликовних задатака за децу; Тест (принципи, методе и облици рада у ликовном васпитању; Ликовна подручја рада); Израда и презентација писане припреме; Израда и демонстрација дидактичког материјала; Симулација елемената и делова ликовних активности.		
Студенти ће бити у стању да разликују узрастне карактеристике дечијег ликовног изражавања	Развој дечијег цртежа - карактеристике и фазе; Естетски аспекти дечијег ликовног изражавања; Ликовни типови деце; Процењивање дечијих ликовних радова.	Пленарна настава; Вербална метода; Демонстративна метода; Предавање са дискусијом; Индивидуални и групни рад студената.	Презентација анализе дечијих цртежа - подела дечијих цртежа према фазама ликовног развоја и процена ликовног типа; Тест (естетски аспекти дечијег ликовног изражавања; Ликовни типови деце); Припрема и презентација плана надградње ликовног типа и праћења дечијег ликовног развоја.	6h	12h
Студенти ће бити	Ликовна	Пленарна	Припрема и	6h	18h

у стању да самостално моделују и планирају ситуацију учења у складу са датом темом или пројектом	креативност; Уметност, уметничка дела у функцији ликовног васпитања; Уметнички медијуми; Ликовна подручја рада; Припрема дидактичког материјала за извођење ликовних активности; Вежбе писања припрема; Симулација елемената и делова ликовних активности	настава; Вербална метода; Демонстративна метода; Предавање са дискусијом; Индивидуални и групни рад студената; Вежбе писања припрема; Симулација елемената и делова ликовних активности.	презентација писане припреме - дефинисање: тема и очекиваних исхода псу, тема ликовне активности, ликовне теме, ликовног проблема, ликовне технике; Израда и презентација дидактичког материјала.		
Студенти ће бити у стању да примењују ликовне технике и материјале у васпитно-образовном раду сходно психофизичким карактеристикама деце предшколског узраста	Развој дечијег цртежа - карактеристике и фазе; Естетски аспекти дечијег ликовног изражавања; Ликовни типови деце; Ликовна креативност; Уметнички медијуми; Ликовна подручја рада	Пленарна настава; Вербална метода; Демонстративна метода; Предавање са дискусијом; Индивидуални и групни рад студената.	Осмишљавање и презентација ликовних активности за децу са одабиром ликовних техника и ликовних материјала; Припрема и организација симулираног простора за одржавање ликовне активности; Симулација увођења деце у ликовни проблем и демонстрација ликовних поступака.	6h	12h
Студенти ће бити у стању да функционално примењују уметничка дела и репродукције уметничких дела као васпитно-образовне садржаје	Уметност, уметничка дела у функцији ликовног васпитања. Принципи, методе и облици рада у ликовном васпитању.	Пленарна настава; Вербална метода; Демонстративна метода; Предавање са дискусијом; Индивидуални и групни рад	Одабир и презентација уметничких дела за рад са децом предшколског узраста; Тест (принципи одабира ликовних дела	6h	12h

		студената	за рад са децом; историја уметности); Симулација примене уметничких дела у ликовном васпитању као дидактичких средстава.		
				Укупно 32h	Укупно 78h

4.8. Радно оптерећење студената мерено ЕСПБ бодовима

Да би се представио начин обрачуна времена потребног за достизање очекиваних исхода учења на Факултету анализираће се по један предмет са сваког студијског програма као пример. На ОАС *Учитељ*, наставни предмет **Основе визуелне уметности** једносеместрални предмет који се реализује у 3. семестру. Предмет подразумева 4 часа недељно - 2 часа предавања и 2 часа практичне наставе - вежби. Предвиђено је да у активностима које спроводи наставно особље, студенти проводе укупно 45 сата у току семестра (током 15 недеља), а у самосталном раду проводе до 75 сати. Број ЕСПБ бодова предвиђених за наставни предмет Основе визуелне уметности је 4, са укупним оптерећењем од највише 120 сати.

У оквиру ОАС *Васпитач*, наставни предмет **Методика ликовног васпитања** (представљен као пример у одељку 4.1.7 Извештаја), реализује се у 5 семестру. Предвиђен број часова за реализацију предмета је 45 (30 часова теоријске и 15 часова практичне наставе), односно подразумева 32 сата активности студената у оквиру наставе, и још 78 сати самосталних активности студената. Наставни предмет Методика ликовног васпитања носи укупно 4 ЕСПБ бода и укупно оптерећење студента од 110 сати.

Предмет **Основе визуелне уметности** који студенти смера *Струковна медицинска сестра васпитач* слушају током 4. семестра послужио је као пример у одељку 4.1.7 овог Извештаја. У питању је обавезан предмет који студентима даје неопходна знања из области историје уметности, теорије форме и практичног рада у одабраним ликовним техникама. Слушање овог предмета студентима треба да помогне у достизању исхода учења који ће им омогућити компетентност у области осмишљавања и спровођења ликовних активности при раду са децом јасленог узраста. За овај предмет предвиђено је 3 часа недељно (два часа предавања и један час час вежби), односно укупно 45 часова наставе у семестру. С обзиром да је у четвртном семестру предвиђена и студентска пракса у трајању од недељу дана, студенти у оквиру предмета Основе визуелне уметности у активностима које спроводи наставно особље проводе 32 сата, а у самосталним активностима проводе 74 сата. То у укупном збиру даје оптерећење студента на овом наставном предмету од 106 радних сати, па је за савладавање предмета Основе визуелне уметности предвиђено 4 ЕСПБ бода.

Наставни предмет **Академско писање** припада групи обавезних предмета на МАС *Учитељ* и *Васпитач* и реализује се у 1. семестру. Предвиђен број часова за реализацију овог

предмета је 60 са по 30 часова теоријске и практичне наставе. Студенти су ангажовани са укупно 180 сати рада од чега је 45 сати предвиђено за реализацију активности које спроводи наставно особље и 135 сати самосталних активности студената. На основу укупног оптерећења студената од 180 сати у оквиру предмета Академско писање за савладавање истог предвиђено је 6 ЕСПБ бодова.

На *МАС Лидерство у образовању*, наставни предмет **Увод у лидерство у образовању** реализује се у 1. семестру. Наставни предмет се изводи са укупно 30 часова теоријске наставе и 45 часова практичне наставе. Под наставним активностима подразумева се самостални истраживачки рад студената. Укупно оптерећење студената је 180 сати, односно 56, 25 сати активности у оквиру реализације наставе на Факултету и још 123 сата самосталних активности студената. Предмет носи укупно 6 ЕСПБ бодова.

Наставни предмет **Учење и развој** на *МАС Професор предметне наставе*, обавезни је предмет у 1. семестру. Са предвиђених 60 часова наставе, од чега 30 теоријске и 30 практичне, реализација предмета подразумева 45 сати радног оптерећења студената у активностима на Факултету. Ово радно оптерећење обухвата и предвиђени самостални истраживачки рад студената. Радно оптерећење студената у самосталним активностима износи 135 сати, што чини 180 сати укупног радног оптерећења студената у оквиру предмета Учење и развој. За савладавање овог предмета предвиђено је 6 ЕСПБ бодова.

4.9. Провера процене оптерећења студената

Факултет континуирано, сваке школске године, проверава мишљење студената о квалитету предмета на студијским програмима. У склопу ове анкете постоји питање које се тиче процене адекватности квантификације ЕСП бодова према ангажовањима студента у оквиру предмета. Анкета је доступна на сајту факултета на адреси и могуће је приступити како збирним подацима за читаву установу и сваки студијски програм тако и појединачним оценама у вези са сваким наставним предметом засебно.

Извештај за обавезни наставни предмет *Основе визуелне уметности* на смеру *ОСС Струковна медицинска сестра* васпита, који је приказан и у претходним сегментима овог извештаја, изгледао је овако:

Студијски програм	Предметни наставник	Наставни предмет (шифра и назив)	Анкетно питање	Средња оцена	Број листића
ОСС Струковна медицинска сестра васпитач	Милош Ђорђевић	22СМСВО019 Основе визуелне уметности	Ангажовање студената у оквиру овог предмета по обиму одговара оном које је предвиђено на основу броја ЕСПБ.	5,00	5

Упоређивањем са просечном проценом адекватности квантификације ЕСП бодова на студијском програму *ОСС* (која према Извештају из шк. 2023/24. године износи 4,97) може се закључити да је процена студената да је обавезни наставни предмет *Основе визуелне уметности* и из перспективе студената примерено оптерећен бројем бодова.

4.10. Унапређење и осавремењивање студијских програма и професионалне праксе

Поступак провере успешности остваривања исхода образовања врши се кроз периодичну анализу студијских програма у целини, њиховом усклађеношћу са задатим циљевима, и степену достизања исхода учења за студијски програм и сваки наставни предмет понаособ.

У складу са Акционим планом за спровођење *Стратегије обезбеђења квалитета*, а у циљу континуираног рада на унапређењу и осавремењу студијских програма, у периоду припреме за нови циклус акредитације, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у периоду 04. јуна до 04. јула 2024. године спровео је *Евалуацију квалитета студијских програма и компетенција свршених студената*. Извештај комисије објављен је октобра исте године, а у целости је доступан на интернет страници факултета (<https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/12/Evaluacija-kvaliteta-studijskih-programa-i-kompetencija-svršenih-studenata.pdf>). Анкетом су били обухваћени свршени студенти студијских програма ОАС Учитељ, ОАС Васпитач у предшколским установама, ОАС Васпитач у домовима, МАС Учитељ, МАС Васпитач (модул Васпитач у предшколским установама и модул Васпитач у домовима), МАС Професор предметне наставе, МАС Liderство у образовању и МАС Веб дизајн (студијски програм Универзитета у Крагујевцу који се реализује на Факултету педагошких наука у Јагодини). Студенти докторских студија нису анкетирани јер у периоду анкетања није било свршених студената овог програма.

На основу анализе одговора студената комисија је дошла до низа закључака укључујући то да се треба радити на мотивацији студената да учествују у анкети с обзиром да је на смеру ОАС стопа одговора са 14% пала на само 4%, док је на смеру Liderство у образовању само 1 од 29 свршених студената узео учешћа у анкети. Предлог комисије је зато да се у наредном периоду студенти о квалитету целокупног студијског програма анкетају одмах по завршетку студија, а да анкету о стеченим компетенцијама попуњавају након запослења. Комисија у својим закључцима наводи и да је потребно идентификовати узроке различитих искустава студената у оквиру посебних фокус група у циљу пружања конкретних предлога за унапређење квалитета студијских програма, њихових садржаја и евалуације истих.

4.11. Доступност информација о завршном раду

Информације о завршном (дипломском и мастер) раду налазе се на сајту институције: <https://pefja.kg.ac.rs/obraci/>. Према стандардима за израду, завршни рад представља самостални рад у којем студент примењује сазнања из области васпитно-образовног рада и методологије истраживања у институцијама за које се обучавају наши студенти. На смеру основних струковних студија Струковна медицинска сестра васпитач који заједнички реализују Факултет педагошких наука и Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу завршни рад представља самосталан рад у којем студент примењује сазнања из области здравствене неге и васпитно-образовног рада у јасленим групама.

Након усвојене теме завршног рада, студенти основних академских и мастер студија израђују идејни пројекат истраживања који мора бити одобрен од стране наставника ментора. Након тога, студент обавља истраживање и пише извештај о обављеном истраживању у форми завршног рада. Завршни рад садржи следеће целине: Увод (у којем се даје образложење избора и значаја теме завршног рада), Теоријска оријентација истраживања (у којој се образлаже парадигма истраживања, наводе и критички разматрају резултати досадашњих релевантних истраживања и разрађује теоријски приступ проблему), Методолошка оријентација истраживања (предмет, циљ, задаци, хипотезе, варијабле, узорак, методе, технике, инструменти, статистички поступци истраживања), Интерпретација резултата, Закључна разматрања, Преглед литературе и Прилози. Након завршеног рада, студент у договору и координацији са наставником ментором приступа јавној одбрани завршног рада. Процедура за студенте основних струковних студија је

иста с тим да се одбрана реализује у предшколској установи где студент пред комисијом реализује моделовану активност чиме потврђује да је способан да повеже и у пракси примени знања и вештине стечене током студија. Завршни рад студената основних струковних студија обимом и структуром прилагођен је захтевима самог завршног рада.

Мастер завршни рад има истраживачки карактер и састоји се из израде писаног рада и усмене или практичне одбране тог рада. То је самостално дело студента, по правилу се пише на српском језику али може бити написано и на неком од страних језика уколико то одобри Наставно-научно веће Факултета. Завршни рад може бити теоријског или емпиријског истраживачког карактера. Теоријски је када се заснива на анализи и дискусији секундарних извора на основу чега представља преглед новијих радова из одређене области. Емпиријски рад се заснива на подацима које је кандидат наменски сам прикупио за потребе мастер рада. Завршним мастер радом се од студента очекује да демонстрира своју оспособљеност за даљу иновативну примену стечених знања и резултата истраживања.

Студент тему рада може пријавити из наставних предмета обухваћених студијским програмом који је похађао у договору са предметним наставником - ментором.

Процедура пријаве мастер завршног рада почиње подношењем захтева за одобрење теме са потписом предметног наставника - предложеног ментора о прихватању менторства, заједно са идејним пројектом. Одговарајућа катедра одлучује о одобрењу предложене теме, ментора и комисије у року од 10 дана од добијања захтева. Када катедра одобри тему, ментора и комисију, предлаже их Наставно-научном већу Факултета на усвајање. По одобрењу теме, студент може приступити спровођењу свог истраживања и писања завршног мастер рада.

За студенте основних студија на сајту факултета доступан је образац који је обавезан део завршног рада на основним академским студијама. За студенте мастер академских студија доступни су све информације и сва документа потребна за пријаву теме, израду и одбрану рада. Факултет је усвојио и неопходна документа, *Правилник о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама*, као и *Упутство за израду завршног рада на мастер академским студијама*. Поред свих претходно наведених стандарда и поступака неопходних за писање завршног рада, посебно је наглашена потреба поштовања захтева етичности и академске честитости. Део завршног рада зато је и *Изјава о придржавању општеприхваћених начела академске етике* коју студент потписује након штампања и коричења рада.

4.12. Веза са дипломцима и процена релевантности програма за тржиште рада

Факултет остаје у контакту са својим бившим студентима на више начина. Најважнији и најзаступљенији је што су бивши студенти свих студијских програма запослени у васпитно-образовним установама у којима студенти, под супервизијом наставника и сарадника, обављају професионалну праксу (интегрисану, методичку и континуирану). Овакав вид сарадње заступљен је у свим градовима, али и у великом броју села, у Шумадији и Поморављу. Овакав вид сарадње креира чврсту сарадничку мрежу у којој професионална интеракција уноси новине, елементе добре праксе и импулсе за даљу сарадњу како у васпитно-образовне установе тако и на Факултет. Значајно је и организовање научних и стручних скупова на којима учествују и свршени студенти (<https://pefja.kg.ac.rs/strucni-skupovi/>). Ови скупови, организовани као прикази примера добре праксе, настали су из тежње да се унапреде наставни капацитети, разменом информација и искустава. Стручни скупови представљају резултат договора Школске управе у Јагодини, колегијума директора основних школа, Факултета педагошких наука у Јагодини и ОШ „Рада Миљковић“ која има статус школе вежбаонице. Скупови који су се организовали неколико пута у току школске године, паузирани су за време епидемије корона вируса, да би у постепидемијском периоду Факултет поново постао место окупљања педагошких радника. Скупови су намењени наставницима, стручним сарадницима и директорима основних и средњих школа, али и

наставницима, сарадницима, истраживачима и студентима Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу. Начини организације скупова су дефинисани документом *Процедура организовања стручних скупова: приказ примера добре праксе* који је доступан на сајту факултета уз пратећа упутства за пријављивање и обликовање текстова ауторских радова (*Упутству за ауторе радова: приказ примера добре праксе*).

Осим тога Факултет организује различите облике стручног усавршавања (<https://pefja.kg.ac.rs/programi-strucnog-usavrsavanja/>), предавања и састанака са дипломираним студентима. Радионице које наставници факултета заједно са студентима организују у различите сврхе како у Јагодини тако и другим градовима и местима Поморавског и Шумадијског округа, такође су прилике у којима долази до сусрета па и сарадње са свршеним студентима. Студенти факултета запослени су на различитим позицијама, од школа, вртића преко градских центара за образовање, школских управа поменутих округа, и музеја попут Завичајног музеја у Јагодини и Природњачког центра у Свилајнцу, што такође пружа добру основу за сарадњу.

У оквиру Факултета ради и Центар за иновације и развој курикулума међу чијим делатностима поред развоја Факултета јесте и професионални развој запослених у образовању. Ово програмско подручје дефинисано је на начин да пре свега обухвата питања која се односе на израду и примену целоживотног образовања (стицање и усавршавање компетенција за професију наставника и његов професионални развој, стално стручно усавршавање запослених у образовању, методичко образовање и усавршавање високошколских наставника и сарадника), организацију курсева, семинара, радионица, трибина, округлих столова и других облика стручног усавршавања и размене знања и искуства, као и пружање интелектуалних, саветодавних и консултантских услуга заинтересованим лицима.

Факултет има и формиран АЛУМНИ клуб ФПНЈ (<https://pefja.kg.ac.rs/alumni-klub/>) који својим члановима омогућава повезивање, одржавање и поспешивање комуникације, једноставније организовање јубиларних састанака, али и унапређивање и размену професионалних, стручних и практичних знања и искустава. База Алумни клуба која се налази на сајту Факултета садржи информације о бившим студентима и њиховим позицијама и запослењу. Професионални тим запослених на Факултету педагошких наука, који је основан у оквиру овог клуба, одржава комуникацију и помаже садашњим студентима да се повежу са својим колегама у циљу каријерног напредовања и налажења посла. Алумни клуб ФПНЈ настоји да задржи и ојача пословне и друштвене везе између бивших и садашњих студената.

4.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет примењује адекватне поступке праћења квалитета студијских програма и на прави начин користити њихове резултате +++	Постоји проблем коректног класификовања предмета као СА, ТМ, АО или НС. Многи предмети су комплексни и не могу се лако класификовати у ове 4 категорије. +
Исходи студијских програма формулисани у складу са стандардима компетенција наставника и васпитача +++	Неадекватан (непрописан) модел студија из радног односа који је само препознат Законом; потребно је прецизирати услове и начин студирања за ове студенте ++
Структура и садржај студијских програма генерално су добро дефинисани +++	Недовољно промовисање налаза извештаја о провери квалитета студијског програма у једном делу популације студената и запослених ++
Информације о студијским програмима доступне су јавности +++	У правилницима националног акредитационог тела није довољно јасно
Исходи учења покривени су исходима	

обавезних предмета предвиђеним студијским програмом+++ Приликом одређивања броја ЕСПБ на предметима примењује се јединствена методологија у складу са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода ++ Студијски програми реализују се према акредитованој структури и садржају, уз усвојене измене и допуне чији је циљ осавремењивање курикулума и силабуса, или усаглашавање са законском регулативом +++ Факултет редовно и систематски прикупља информације о задовољству свршених студената студијским програмом ++ Сви студијски програми обезбеђују довољно часова праксе +++ Програм праксе студената конципиран је и разрађен као јединствен систем од прве године основних студија до мастер студија+++ Студијски програми имају велики број изборних предмета и добро конципирана изборна предметна подручја што омогућује студентима развијање додатних компетенција +++	наведена разлика између мањих измена студијских програма и измена којима се "суштински мења структура студијских програма". Ово може утицати на степен осавремењавања садржаја програма и заинтересованости запослених да се укључе у процесе осавремењавања студијских предмета + Студијски програми за образовање учитеља, наставника и васпитача у потпуности задржавају „консекутивни“ модел по којем су базични предмети потпуно раздвојени од методичких. Било би сврсисходно увести методичке садржаје и у традиционално „стручне“ предмете попут предмета Математика, Основе природних наука и сл. +++ Постоји проблем у правом интегрисаном раду у случајевима када два (или више) наставника предаје један предмер. Потребно је континуирано радити на промени сарадничке културе и облика рада (нпр. тимска настава) код наставника и сарадника Факултета ++ Исходи учења за студијске програме нису у потпуности усаглашени са садржајима и исходима предмета +++ Напредовање студената на докторским академским студијама није задовољавајуће +++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је извршити реформу студијског програма за учитеље у правцу интеграције основних и мастер студија +++ Могуће је радити на интеграцији наставних садржаја базичних и методичких предмета +++ Постављена структура студијских програма омогућава даље осавремењивање и корекције садржаја студијског програма +++ Могуће је прецизније класификовати предмете (академско-општеобразовни, теоријско-методолошки, научно-стручни, стручно-апликативни) како би се постигла још боља балансираност структуре и садржаја студијских	Недовољна спремност неких наставника за примену нових метода наставе +++ Неједнака ангажованост чланова Комисије за обезбеђење квалитета у пословима праћења и провере квалитета студијских програма +++ Постоји опасност смањивања интересовања будућих студената судећи по опадајућем тренду у интересовању за просветне позиве +++ Недефинисана политика на државном нивоу у погледу структуре, организовања и трајања студија на наставничким факултетима ++ Недовољна мотивисаност редовних и дипломираних студената да објективно

програма ++ Могуће је реформисати програме мастер академских студија тако да адекватније кореспондирају са потребама профила +++ Могуће је реформисати докторске студије тако да исходи учења буду усмерени ка исходима студијског програма. +++	искажу своја мишљења о квалитету студијских програма ++ Незаинтересованост послодаваца и других организација за пружање повратних информација о квалитету студијских програма ++
---	--

4.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

У новом циклусу акредитације потребно је даље радити на осавремењавању и унапређењу квалитета студијских програма кроз анализу различитих аспеката (циљеви студијског програма и исходи образовања, распоред типова предмета, ЕСПБ кредити у односу на реално оптерећење студената, положај у студијском програму и сврсисходност изборних предмета, начини оцењивања с обзиром на исходе учења, методе реализације наставе)

Анализирати могућности интеграције методичких садржаја у све предмете како би се студијски програми од почетка (од прве године) уклапали у профил наставничких / учитељских / васпитачких програма

Нагласити у реформисаним студијским програмима значај *међупредметних компетенција* и инсистирати на већој заступљености *пројектне* и других иновативних модела *наставе*, као и тимске наставе

Мотивисати послодавце и свршене студенте – алумнисте да у већој мери дају повратне информације о исходима образовања и стеченим компетенцијама

Анкету о адекватности стечених компетенција, коју је најбоље спровести након запослења свршених студента, дистрибуирати преко друштвених мрежа и у директним контактима са установама.

Извршити дисеминацију резултата самовредновања.

Увести обавезно анкетање студената о квалитету целокупног студијског програма одмах након завршетка студирања (нпр. приликом преузимања дипломе);

Ревидирати постојећу анкету тако да питања у вези са компетенцијама студента буду формулисана на основу детаљнијих рашчлањених компетенција (општих и предметно-специфичних компетенција), а не само на основу сажетака из акредитационог материјала;

Потребно је идентификовати узроке различитих искустава студената на пракси, у оквиру посебних фокус група за интегрисану, континуирану и истраживачку праксу у циљу пружања конкретних предлога за унапређење квалитета праксе како њене организације тако и њених садржаја и евалуације

Потребно је размотрити предлоге студената у вези са већим бројем усмених испитивања на испитима као и усавршити начин оцењивања и провере знања на испиту доношењем новог правилника о оцењивању, усаглашавањем критеријума, обуком наставника за примену нових метода провере и оцењивања знања

Уредити систем студирања из радног односа и за студенте који не могу редовно да похађају наставу из других разлога (што је само назначено у Закону, а није разрађено подзаконским актима.

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској](#)

установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Табеле – курикуларно усклађивање

Прилог 4.4. Табеле мапирања предмета

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Опис тренутне ситуације Стандарда 5

Факултет педагошких наука универзитета у Крагујевцу има четири студијска програма на основним студијама, и то три програма основних академских студија – ОАС *Учитељ*, ОАС *Васпитач у предшколским установама* и ОАС *Васпитач у домовима*, као и студијски програм струковних студија ОСС *Струковна медицинска сестра - васпитач*. Факултет самостално изводи наставу на пет мастер академских студијских програма – МАС *Учитељ*, МАС *Васпитач* (са модулима: *Васпитач у предшколским установама* и *Васпитач у домовима*), МАС *Професор предметне наставе*, МАС *Лидерство у образовању* и МАС *Веб-дизајн*. Осим тога Факултет организује и докторске академске студије *Методика наставе*. На свим студијским програмима настава се изводи у седишту установе док се стручна пракса обавља у школама, предшколским и домским установама Поморавског округа

Курикулуми студијских програма су брижљиво формиран и ажурирани како би пратили трендове педагошке струке која се веома динамично мења. Курикулуми студијских програма основних, мастер и докторских студија доступни су на сајту факултета. Исходи студијског програма су наведени у додатку дипломи за сваки од програма које Факултет изводи и налазе се на сајту Факултета. У циљу испуњења задатих исхода Факултет спроводи детаљну процедуру организовања и одржавања наставног процеса, као и мера за оцењивање и унапређење квалитета наставног процеса.

Одржавање и унапређење квалитета наставног процеса испланирано је у оквирима *Стратегије обезбеђења квалитета Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу 2025-2028*. Овим оквирним документом који је усвојио Савет Факултета предвиђени су циљеви, области, субјекти и мере обезбеђивања и унапређења квалитета наставног процеса. На основу усвојене *Стратегије обезбеђења квалитета* Савет Факултета је донео и *Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета 2025-2028*, који обухвата поступке и кораке кроз које се обезбеђује квалитет наставног процеса и утврђени су субјекти одговорни за примену акционог плана.

Акциони план регулише:

- обезбеђивање довољног броја компетентних наставника и сарадника, првенствено кроз уговоре о раду, или, ако је то неопходно, уговоре о допунском раду (ангажовању),
- ажурну израду и праћење реализације плана и календара рада, распореда часова и распореда испита,
 - редовно одржавање свих облика наставе,
 - коришћење адекватних и савремених метода у настави,
 - коришћење ИКТ у настави,
 - квалитет силабуса и доступност студентима,
 - квалитет уџбеничке и друге литературе,
 - редовно праћење и вредновање рада студената,
 - оцењивање засновано на унапред утврђеним и јасним стандардима, који су усклађени са исходима учења,
- професионални однос наставника и сарадника према раду и студентима, отвореност за промене и укључивање студентских предлога и ставова у реализацију наставе.

Наставни процес на Факултету педагошких наука обухвата:

- извођење наставе (предавања, вежбе, консултације, менторски рад),
- реализацију интегрисане, континуиране и истраживачке студентске праксе и
- организовање испита.

Факултет врши редовно праћење и проверу квалитета наставног процеса током академске године. Овај сегмент рада Факултета директно укључује рад декана, продекана за наставу и студентска питања и Комисије за обезбеђење квалитета.

5.1. Настава

Наставни процес одвија се према плану и програму за сваки предмет за дати студијски програм. На почетку семестра студенти се опредељују за изборне предмете путем анкетирања које спроводи Служба за студентска и наставна питања. Уколико специфични предуслови за похађање одређеног изборног предмета постоје, продекан за наставу и студентска питања сачињава писано обавештење о условима. Служба за студентска питања у склопу анкете обавештава студенте о специфичним условима и проверава њихову испуњеност.

Садржаји предмета континуирано се иновирају и усклађују са савременим научним сазнањима и достигнућима, као и са изменама у захтевима који се постављају пред дати образовни профил. Наставом се обухватају оне теме за које је такав приступ рационалнији од других облика:

- систематични преглед градива неког подручја које ће бити обрађивано другим облицима наставе, а којим се одређује обим и наглашава битност градива,
- нова сазнања која мењају, преиначују или продубљују важне концепте укључене у циљеве наставног предмета,
- теме које су обухваћене циљевима наставног предмета, а које нису примерено обрађене у постојећим обавезним уџбеницима,
- градиво које је, према искуству, за студенте изузетно тешко.

На веб-сајту Факултета, у оквиру књига предмета, студенту је доступан садржај обавезне и допунске литературе. Истовремено, садржаје који се не могу обезбедити у библиотеци Факултета наставник доставља систем администратору који их поставља на веб-сајт Факултета у секцији „материјали за наставу“.

Наставници и сарадници имају коректан однос према студентима и поступају професионално, што студенти оцењују (студентска евалуација педагошког рада наставника и сарадника). Наставници и сарадници евидентирају присуство и активност студената (учешће у дискусијама, презентације, степен и темпо савладавања литературе и задатака) у портфолију за сваки предмет. На основу евиденције, наставник додељује студенту одређени број поена за активност и присуство настави.

Настава укључује примере из праксе, интерактивна је, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену знања што се рефлектује у настави методика предмета, самосталном истраживачком раду студената и на пракси. Ови циљеви истакнути су у посебном одељку „сврха студијског предмета“, који је предвиђен за програм сваког предмета и показује усмереност предмета на практичну примену знања и стечених вештина. Применљивост и подстицајност стечених знања и вештина студенти оцењују у евалуацији студијског предмета.

На основу плана студијског програма, декан објављује план и програм извођења наставе којим се утврђују:

- наставници и сарадници који ће изводити наставу према студијском програму,
- места извођења наставе,
- почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе,
- облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, пракса, провера знања и сл.),

- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања,
- попис литературе за студије и полагање испита,
- могућност извођења наставе на страном језику,
- могућност извођења наставе на даљину,
- остале важне чињенице за уредно извођење наставе.

Распоред наставе се објављује на огласној табли и веб-сајту Факултета пре почетка наставе у датом семестру. Искључиво по одобрењу декана или продекана за наставу и студентска питања могуће је променити распоред часова. Својеволјно мењање распореда наставе сматра се тежом повредом радне дисциплине.

Сваки наставник на почетку семестра (на првом часу) упознаје студенте са оперативним планом рада на предавањима и вежбама, правима и обавезама студената, датумима полагања колоквијума и свим осталим роковима важним за реализацију програма, са начином оцењивања на предмету, информацијама о уџбеницима, односно обавезној и допунској литератури.

Консултације су део наставног рада са студентима, а одржавају их обавезно наставници и сарадници према унапред објављеном распореду. Распоред консултација се објављује на огласној табли. На консултацијама студенту се пружа помоћ и упутство при припремању семинара, колоквијума, практичних активности, задатака на пракси и испита.

Сваки наставник и сарадник подноси одговарајућој катедри извештај о свом раду у претходној школској години најкасније 15 (петнаест) дана након завршетка летњег семестра. Извештај садржи анализу, односно вредновање и евалуацију наставног процеса, као и евентуалне предлоге за допуну и измене садржаја и плана рада. На основу извештаја наставника, катедре разматрају реализацију наставног процеса и подносе Наставно-научном већу извештај о извршеној анализи са мишљењем о квалитету наставе и предлозима измена на првој наредној седници Наставно-научног већа.

Комисија за обезбеђење квалитета анкетира студената најкасније до краја семестра у којем се настава датих предмета окончава. Студентски парламент може да организује и спроведе сопствену евалуацију наставе и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра.

Комисија за обезбеђење квалитета, декан за наставу и студентска питања и декан врше анализу вредновања наставног процеса узимајући у обзир и извештаје наставника и сарадника, као и резултате студентске евалуације наставе (студијских предмета, педагошког рада наставника и сарадника, рада Факултета). Комисија за обезбеђење квалитета доноси сопствени извештај о спровођењу наставног процеса у коме даје оцену о спровођењу и предлаже Наставно-научном већу мере за побољшање рада.

Наставно-научно веће разматра извештај о спровођењу наставног процеса Комисије за обезбеђење квалитета једном годишње, најкасније до утврђивања предлога Годишњег извештаја о раду Факултета. Управа Факултета упозорава наставнике и сараднике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања и обезбеђује им потребно усавршавање којима се унапређују активне компетенције наставника и сарадника.

5.2. Студентска пракса

Студентска пракса јесте организовани облик наставног рада од нарочите важности. О њеној реализацији старају се координатор професионалне праксе, декан за наставу и студентска питања, декан, руководиоци студијских програма и шефови катедри. Студент, осим усмених инструкција у вези са реализацијом праксе, од предметних наставника добија задатке и упутства у писаној форми пре почетка сваког сегмента праксе. Анализа и евалуација праксе врши се у првој седмици после праксе, усмено и у писаној форми, и обухвата студентску евалуацију организације, садржаја и остварености циљева праксе.

Институције у којима се реализује пракса (управа институције) учествују у осмишљавању циљева и задатка праксе, а нарочито организационих решења. Координатор праксе овим

институцијама (управи) доставља благовремено програм и план праксе за наредну академску годину.

Продекан за наставу и студентска питања и координатор праксе подносе извештај Наставно-научном већу Факултета о испуњености циљева и квалитету обављене праксе. Извештаји о пракси део су годишњег извештаја о раду Факултета. Планове и мере за унапређење квалитета праксе предлажу катедре у сарадњи са Комисијом за обезбеђење квалитета, координатором праксе и продеканом за наставу и студентска питања, а усваја их Наставно-научно веће.

У циљу ефикаснијег повезивања факултетске наставе са реалним професионалним ситуацијама, али и увида у специфичност рада на другим сродним факултетима, на Факултету организују се и други облици активности које имају образовни, васпитни или културни карактер.

Факултет организује предавања гостујућих предавача: страних предавача и предавача са других факултета у земљи, трибине, стручне скупове, округле столове, панел дискусије и сл. Мобилност студената и њихово укључивање у студијска путовања планирају се у оквиру сваког програма на ком Факултет учествује. О обиму и квалитету мобилности студената стара се координатор за међународну сарадњу, који сачињава извештај о мобилности студената у склопу годишњег извештаја о раду Факултета и предлаже мере за унапређење квалитета у оквиру акционог плана.

5.3. Испити

Поступак праћења рада студената и оцењивања представља саставни део програма сваког предмета. Поступак садржи: опис активности која се оцењује, број поена (минимални и максимални) који студент стиче реализацијом сваке активности и коначну оцену у односу на стечени збир поена. Укупни број поена које студент може остварити на једном курсу/предмету јесте 100, док је скала оцењивања униформна је за све предмете да би се обезбедила јасност критеријума оцењивања. Предиспитне обавезе могу обухватити:

- присуство и активност студената на настави (учешће у дискусијама, анализама, решавању задатих проблема и задатака, степен заинтересованости, интеракцију са наставником/сарадником и другим студентима, степен иницијативе у раду и сл.),
- самостални рад студента - семинарски рад, презентација семинарског рада, израда припреме за час, израда пројекта истраживања, реализација истраживања, израда есеја и реферата, учешће у групном раду, иницијатива и кооперативност у групном раду/раду у пару),
- степен савладаности литературе,
- колоквијуме.

Приликом утврђивања врсте, обима и тежине предиспитних обавеза, наставник их усклађује са: природом предмета, циљевима студијског предмета, бројем ЕСПБ бодова (предвиђеним бројем часова активне наставе и сати самосталног рада). Уколико је на предмету више наставника/сарадника, сваки од њих оцењује тематску област коју обрађује, а коначна оцена се своди сабирањем броја поена. Наставници договарају обим и ниво захтева и у програм предмета уносе критеријуме оцењивања и наводе предиспитне обавезе.

Полагање испита организује се непосредно по окончању наставе у испитном року. Наставник је дужан да студентима омогући полагање делова садржаја студијског предмета у току трајања наставе кроз колоквијуме. Сваки наставник дужан је да на почетку семестра студенте упозна са предиспитним обавезама. Студент који је испунио минимум предиспитних обавеза, а није положио део испита или није уопште полагао испит из делова, има право да у испитном року полаже испит у целини. Положени део испита (колоквијум) признаје се приликом полагања испита у целини. Наставник је дужан да на почетку семестра објави оквирно време полагања делова испита. Наставник и сарадник оверавају потписом у индексу да је студент реализовао предиспитне обавезе, уносећи број поена које је студент остварио. Оверавање се може вршити непосредно по реализацији предиспитне обавезе (семинарски рад, самостални рад друге врсте,

колоквијум) или на крају семестра.

Студент пријављује испит приступом на апликацију е-студент у роковима које утврђује Факултет. На основу добијених пријава, Служба сачињава Записник о полагању испита, а исти преузима наставник/сарадник на датом предмету. Студент не може полагати испит пријављивањем испита испитивачу, тј. испитивач не може у записник уписати студента који је накнадно доставио испитну пријаву. После обављеног испита, наставник/сарадник предаје попуњен записник и пријаве Служби за студентска и наставна питања.

Контрола квалитета оцењивања обухвата следеће поступке:

- анализу резултата студентске евалуације педагошког рада наставника и сарадника; упитник садржи најмање једно питање о квалитету и поштовању стандарда оцењивања,
- анализу резултата самосталне анкете коју, по потреби, може спровести студентски парламент; Наставно-научно веће разматра целисходност и ваљаност пројектоване евалуације,
- анализу просечне оцено на сваком предмету која се објављује на крају сваке школске године,
- примедбе и сугестије чланова Комисије за обезбеђење квалитета из редова студената,
- анализу критеријума оцењивања на предметима на којима је просечна оцена несразмерно висока или несразмерно ниска.

Код наставника код којих се појављује највећи број негативних, а такође и код наставника где су у највећем броју случајева одличне оцено, врши се детаљна анализа наставничких критеријума за оцењивање студената. Затим се дају сугестије у циљу побољшања квалитета оцењивања студената и усаглашавања критеријума са другим наставницима. У складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту наставници и сарадници су дужни да перманентно прате и анализирају резултате испита у оквиру својих предмета.

Анализа и процена тренутне ситуације Стандарда 5

На основу напред датих чињеница и документације у коју је имала увид Комисија за спровођење поступка самовредновања може се закључити да је Факултет педагошких наука у потпуности испунио Стандард 5 самовредновања и оцењивања квалитета високошколских установа и студијских програма.

План рада и распоред наставе усклађени су са потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег семестра. Наставници и сарадници се труде да наставу учине интерактивном и да подстакну самосталност и креативност у раду код студената. Стручна пракса је саставни део наставних планова и спроводи се према календару рада и у складу са унапред предвиђеним исходима саме праксе и исходима студијског програма у целини. Наставници и сарадници се труде да укључе што више примера из праксе на својим часовима. На сваком предмету, пре почетка семестра, доноси се и чини доступним план рада на наставном предмету. Факултет прати спровођење плана наставе, као и планова рада на наставним предметима. Такође, врши се процена квалитета и обима пређеног градива. У случају негативних одступања предузимају се одговарајуће корективне мере, како би се одржао и побољшао квалитет наставе и самог наставног процеса.

5.4. Пример балансираности различитих типова курсева с обзиром на исходе учења

Студијски програма ОАС *Учитељ* представља средишњи и најстарији студијски програм на Факултету педагошких наука (некадашњем Учитељском факултету). Исходи процеса учења на ОАС *Учитељ* усмерени су на стицање теоријских и практичних знања везаних за планирање, програмирање, организацију, реализацију и евалуацију образовно-васпитног процеса у различитим срединама. У остваривање ових исхода укључени су наставни предмети према следећем распореду: академско-општеобразовни (16,25%), теоријско-методолошки (17,50%), односно научно-стручни (32,50%) и стручно-апликативни (33,75%). Дакле, на студијском

програму за образовање учитеља две трећине наставних предмета припада научностручним, односно стручноапликативним групама. Унутар појединачних студијских предмета реализују се различити начини рада са студентима: предавања, вежбе, семинари, пракса итд. Наведени начини рада присутни су у различитим пропорцијама, с обзиром на улогу студијских предмета у реализацији исхода учења. Тако се, на пример, академско-општеобразовни и теоријско-методолошки предмети базирају на предавањима, вежбама и практичном раду. Овакви начини рада омогућавају студентима шире образовање и развој компетенција, које подразумевају њихову способност за широк приступ теорији васпитања и образовања. Стручно-апликативни предмети (методике разредне наставе) поред предавања у значајној мери се заснивају и на практичном раду и активностима студената.

Посебна пажња припада реализацији стручне праксе у склопу студијског програма за образовање учитеља. Наиме, студенти током прве, друге и треће године реализују *интегрисану праксу* која на првој години траје две недеље, а на другој и трећој години по четири недеље. Прецизније речено – у сваком наставном семестру, почевши од другог и закључно са шестим семестром, студенти проводе две радне недеље искључиво на пракси у основној школи и током те седмице ослобођени су сваке друге активности (укључујући и израду колоквијума или испита). Током последњег семестра четврте године студенти обављају *завршну праксу* током које проводе четири недеље у основним школама. Заступљеност практичне активности студената у методикама видљива је у Књизи предмета у описима циља, исхода и садржаја, као и у уделу различитих сегмената рада студента приликом формирања завршне оцено. Студенти на студијском програму ОАС Учитељ, током 4 године трајања програма имају 400 сати праксе и 216 часова хоспитовања. Реализацијом праксе и практичне наставе у школама вежбаоницама студенти се оспособљавају да примене усвојена знања – планирају, програмирају реализују, критички разматрају и евалуирају образовно-васпитни процес и решавају проблеме са којима се сусрећу.

5.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Информације о плану и програму наставних предмета доступне су студентима пре почетка курса (+++); • Присутна је разноврсност метода наставе и учења (++) Установа има висококвалификоване предаваче у стручном и педагошком смислу (+++); Настава је подржана квалитетним информационим системом (+++); Комисија за обезбеђење квалитета спроводи периодичне провере и даје предлог мера за унапређење наставног процеса (+++); Учествовање представника студентата у процесу организације и евалуације квалитета наставног процеса (++) Установа обезбеђује детаљно испланиран календар наставе као предуслов успешног остваривања наставног процеса (++) Активно учешће студената у наставном процесу (++)	Присутни страх једног броја наставника и сарадника од непознатог, када је реч о могућностима примене нових технологија у наставном процесу и иновативних наставних модела (++) Не спровode се у потпуности механизми за дисциплинско кажњавање наставника и ненаставног особља за неизвршавање радних задатака (++) Промене наставника на предметима (услед одласка у пензију или напредовања у наставничка звања) не ажурирају се у књигама предмета на веб-сајту Факултета (+) Неравномерна оптерећеност наставника и сарадника (++) Делимична несистематичност у подацима о плану и програму курса, као и информацијама у току извођења наставног процеса (+).

Добар баланс између различитих облика наставе (++).	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Подстицање педагошког усавршавања наставника и сарадника (+++); Подстицање наставника и сарадника на коришћење moodle платформе за бржи проток информација и непосредног повезивања са студентима у побољшању квалитета наставног процеса (++); Учешће на пројектима који ће омогућити додатна средства за побољшање практичног аспекта држања наставе (++); Подстицање наставника и студената за активно ангажовање у процесу мобилности (+++).	Незаинтересованост појединих наставника и сарадника за похађање курсева (++); Све нижи ниво предзнања које студенти доносе из средњих школа (+++); Истрајавање на традиционалним облицима држања наставе и недовољна спремност за коришћење нових облика наставе (++); Необјективност повратних информација од стране студената (++); Неприхватање нових технологија и средстава за комуникацију од стране појединих наставника и сарадника (+)

5.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- Подстицати наставнике и сараднике на стално научно, стручно и педагошко усавршавање.
- Подстицати коришћење савремених облика комуникације (Moodle платформа, интернет стране предмета...).
- Израда процедура за прелазак на *online* наставу у кризним ситуацијама везаним за различите безбедоносне, климатске и здравствене ризике локалног, националног или глобалног карактера (пример епидемије везане за COVID 19).
- Инсистирати на педагошким квалитетима наставника приликом избора у академска звања.
- Подстицати коришћење савремених помагала (пројектора, рачунара, паметних табли) у извођењу наставе.
- Подстицати веће учешћа студената у наставном процесу.
- Редовно ажурирати и усаглашавати податке доступне на сајтовима факултета.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4. Правилник о награђивању студената](#)

[Прилог 5.5. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

6.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Научноистраживачки и уметничкоистраживачки рад наставника и сарадника Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу реализује се у складу са стратешким правцима научног и технолошког развоја РС и акционим планом за њихову реализацију, *Законом о науци и истраживањима* („Службени гласник РС“, број 49/2019) и *Платформом за отворену науку* Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Према *Програму научноистраживачког рада Факултета*, (https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2019/12/Program_NI_rada_2021-2025.pdf) рад наставника, сарадника и студената Факултета у протеклом периоду подразумевао је:

1. припрему и укључивање у реализацију националних пројеката;
2. примену истраживачких резултата у циљу развоја друштвених иновација и унапређења;
3. обезбеђење квалитетне истраживачке опреме и инфраструктуре за научно-истраживачки рад;
4. промоцију и популаризацију науке и истраживачких резултата, у сарадњи са републичким Центром за промоцију науке;
5. успостављање партнерства у реализацији пројектних активности, у националним и интернационалним оквирима;
6. јачање научноистраживачке сарадње са дијаспором;
7. унапређивање мобилности истраживача и међународне сарадње у области науке и иновација;
8. одговорну реализацију принципа отворене науке.

Уговором о реализацији и финансирању научноистраживачког рада НИО у 2023. години, између Факултета и Министарства, подржано је финансирање научноистраживачког рада 12 наставника и сарадника. Уговором о реализацији за финансирање научноистраживачког рада наставника и сарадника за НИО у 2024. години подржано је финансирање осталих наставника и сарадника Факултета према *Правилнику о расподели средстава опредељених од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС за научноистраживачку делатност Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу*. Осим тога, остали наставници, сарадници и студенти Факултета су у својим научноистраживачким и уметничким активностима финансијски подржани средствима Факултета.

Научноистраживачки рад на Факултету је подржан и активностима *Центра за промоцију науке, Центра за иновације и развој курикулума, Центра за подршку наставницима за рад са*

даровитим ученицима, *Међународног истраживачког центра за рано учење језика и Центра за издавачку делатност Факултета.*

Факултет перманентно осмишљава, припрема и реализује научно-истраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте. Успостављена је сарадња са значајним иностраним високошколским установама са којима се остварује учешће у заједничким пројектима, као и долазна и одлазна наставничка и студентска мобилност. Факултет организује научне скупове од којих је већина стекла статус референтног за одређену научну област. Издавачки рад Факултета обухвата различита електронска и штампана издања (монографије, уџбенике, приручнике, практикуме, зборнике радова, хрестоматије), као и часопис „Узданица” који се од 2019. године налази у категорији водећих научних часописа националног значаја [M51].

Факултет систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника, што је предмет анализе на седницама Наставно-научног већа Факултета. Просторни и материјално-технички услови за реализацију научно-истраживачких, уметничких и стручних активности су добри и континуирано се ради на њиховом унапређивању.

Од 53 запослена наставника и сарадника у сталном радном односу на Факултету, Уговором о реализацији и финансирању научноистраживачког рада НИО у 2023. години утврђене су накнаде за рад и материјалне трошкове за укупно 12 истраживача. Такође, *Уговором о реализацији за финансирање научноистраживачког рада наставника и сарадника за НИО у 2024. години подржано је финансирање 20 наставника и сарадника Факултета према Правилнику о расподели средстава опредељених од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС за научноистраживачку делатност Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу.*

Педесет три наставника Факултета је реализовало 2 билатерална пројекта:

Позитивно образовање – доживљај психолошког благостања и остваривање оптималних образовних постигнућа у сарадњи са Педагошким факултетом Универзитета у Источном Сарајеву (Република Српска) и Кризе, изазови и савремени образовни систем у сарадњи са Филозофским факултетом Универзитета Црне Горе (Црна Гора). Један наставник реализује пројекат младих истраживача *Предиктори постигнућа ученика 7. и 8. разреда на математичким такмичењима*, финансиран од стране Универзитета у Крагујевцу и САНУ, Београд.

Наставници Факултета су ангажовани и на другим развојним пројектима, који су финансирани из европских фондова (Еразмус+, Коменијус, BIP, DAAD и ENGLISH ACCESS SCHOLARSHIP PROGRAM SERVICE AGREEMENT), у којима је ангажовано 46 наставника и сарадника (Табела 6.2). Четрнаест наставника и један студент докторских академских студија су били ангажовани на интеринституционалном пројекту *Професионалне компетенције научноистраживачког подмлатка у систему универзитетског образовања* у сарадњи са Педагошким факултетом у Врању, Универзитета у Нишу, Врање.

На конкурс Министарства културе Факултету је одобрен пројекат *Српска краљевска мушка учитељска школа јагодинска, период од 1898. до 1920. године* - прикупљање, истраживање, документовање, проучавање, заштита и представљање архивске грађе, који је реализован током 2023. године.

На конкурс Центра за промоцију науке Републике Србије, одобрени су следећи пројекти:

1. *Суперхероји и моћна наука 2022 (2022/2023)*
2. *Суперхероји и моћна наука 2021 (2021/2022)*
3. *Суперхероји и моћна наука (2020-2021)*

Међународни пројекти који су реализовани у периоду од 2021-2024. године су:

- *Research project "Digital Technologies"*, Faculty of Educational Sciences of Jurja Dobrila University in Pula, Croatia

- *New Challenges in Cross-Cultural Communication and Education* („Нови изазови у међукултуралној комуникацији и образовању). Еразмус+ - Blended Intensive Program (BIP). Пројекат је трилатерални – Мађарска, Хрватска и Србија.

- *Out and About - Developing Functional Knowledge through Outdoor Learning*. Erasmus+ KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education - 2021-1-RS01-KA220-SCH-000030287 ОИШ „Олга Милошевић“ Смедеревска Паланка, Robolend – Грчка, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Србија, Primary school Dr. Kamil Tarhan Ilkokulu, Mersin, Turska.

- *LiMa - Lehramt international in Marburg (LiMa - International Teacher Education in Marburg)*, DAAD program. Philipps Universitat, Marburg (развојни, међународни), Philipps Universitat, Marburg, Lucian-Blaga-University, Sibiu, Romania, University of Lisbon, Lisbon, Portugal, Adam-Mickiewicz-University, Poznan, Poland, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Србија.

- Raising teacher awareness of dyslexia and inclusive practices (Универзитет Ланкастер, проф. Јудит Кормош и Универзитет у Јорку, др Бимали Индраратхне, Велика Британија).

- *Let's STREAM. ENGLISH ACCESS SCHOLARSHIP PROGRAM SERVICE AGREEMENT*, U.S. Department of State, Bureau of Educational and Cultural Affairs.

- *STE(PA)M – Teacher Training in Physical Activities and Embodied Learning through STEAM Education*, KA220-HED-964218CF. Erasmus+ KA220-SCH – Cooperation partnerships in school education. Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Србија, JYVASKYLAN YLIOPISTO Finland, UNIVERSITAT LINZ Austria.

- *LiMa - Lehramt international in Marburg (LiMa - International Teacher Education in Marburg)*, DAAD program. Philipps Universitat, Marburg (развојни, међународни), Philipps Universitat, Marburg, Lucian-Blaga-University, Sibiu, Romania, University of Lisbon, Lisbon, Portugal, Adam-Mickiewicz-University, Poznan, Poland, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Србија.

Број наставника ангажованих на пројектима, у реализацији програма, остварена мобилност наставника и студената, потврђује да на Факултету постоје кадровски услови за квалитетан научноистраживачки, уметнички и стручни рад.

Интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања јасно су уочљиви у силабусима наставних предмета са академске докторске студије Методика наставе, што је проверљиво увидом у Књигу предмета <https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/02/Knjiga-predmeta-DAS-MN-2024.pdf>. У оквиру већине наставних предмета, на докторским студијама, предвиђен је самостални истраживачки рад студената који подразумева примену различитих научноистраживачких метода и припрему прегледних и истраживачких радова за објављивање у националним и међународним часописима.

Факултет педагошких наука пружа подршку наставницима и сарадницима у циљу повећања броја и квалитета публикација у часописима са SCI индексацијом, а у складу са одредбама *Правилника о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима и конференцијама* (којим је предвиђено и финансирање објављивање радова у научним часописима

Члан 3.)

https://pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Normativi/Pravilnik_o_novcanoj_podrsci_naucnim_radnicima_za_ucesce_na_naucnim_skupovima_i_konferencijama.pdf. Осим тога, Факултет континуирано пружа подршку и младим истраживачима према *Програму развоја научноистраживачког рада*

Факултета, (<https://pefja.kg.ac.rs/wp-content/uploads/2024/12/Program-razvoja-naucnoistrazivackog-podmlatka-2024.pdf>).

Приликом избора у звање наставника доследно се примењују критеријуми који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад у складу са препоруком Националног савета са високо образовање. Конкурси су јавно доступни на сајту Факултета <https://pefja.kg.ac.rs/objavljeni-konkursi-nastavnika/>. Конкурсна документација и извештаји се припремају у складу са правилницима доступним на сајту Универзитета у Крагујевцу https://www.kg.ac.rs/izbor.php?fakultet_je=9. Квантификација научноистраживачких резултата се припрема искључиво у складу са *Правилником о стицању истраживачких и научних звања* (Службени гласник, бр. 159/2020 и 14/2023) <https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik-o-sticanju-istrazivackih-i-naucnih-zvanja.html>.

Факултет врши избор и именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија у складу са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља. Наставно-научно веће бира наставнике и менторе у складу са стандардом број 9 – наставно особље (*Стандарди за акредитацију студијских програма докторских студија*) што потврђује Одлука о конституисању већа студијског програма докторских академских студија (број 01-4746/1-1, од 5.10.2022.) и Одлука о усвајању листе ментора на докторским академским студијама Методика наставе (01-3218/1, од 12.9.2024.) – усвојене на основу истраживачких картона наставника и ментора - <https://pefja.kg.ac.rs/lista-mentora-doktorske-studije-metodika-nastave/>.

Факултет има потписане споразуме о међународној сарадњи са следећим универзитетима, факултетима, институтима, школама и другим институцијама:

- Међународни институт менаџмента на Кипру (Cyprus International Intitute of Management)
- Висока школа Етваш Јожеф, Универзитет у Баји, Мађарска (Eötvös József)
- Етваш Лоранд Универзитет, Педагошки факултет у Мађарској (Eötvös Lorand University (ELTE), Faculty of Primary and Pre-school Education
- Филипс Универзитет у Марбургу, Немачка (Philips-Universität Marburg, Deutchland)
- Независни Универзитет у Бања Луци
- Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву
- Универзитет у Хелсинкију, Финска
- Амбасада Републике Финске у Београду
- Универзитет у Атини, Грчка
- Педагошки универзитет у Бечу, Аустрија
- Универзитет у Марибору, Словенија
- Универзитет у Љубљани, Словенија
- Универзитет Приморска у Копру, Словенија
- Филозофски факултет у Никшићу, Црна Гора
- Универзитет Црне Горе, Подгорица, Црна Гора
- Универзитет „Св. Кирил и Методије“ у Скопљу, Македонија

- Универзитет „Св. Климент Охридски“ у Битољу, Македонија
- Универзитет на Палама, Сарајево, Босна и Херцеговина
- Балканска асоцијација педагошких и сродних факултета – универзитети Републике Српске, Македоније, Грчке, Албаније, Турске, Црне Горе, Бугарске и Србије.

На Факултету се у оквиру међународне сарадње реализује и EPTE (European Primary Teacher Education- <https://www.epteteacher.eu/>) студијски програм у трајању од једног семестра (30 ECTS). У оквиру поменутог програма Факултет сарађује са бројним факултетима у инсотранству (Pädagogische Hochschule OÖ, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, the Netherlands, Escola Superior de Educação do Instituto Politécnico do Porto, Portugal, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Nitra, Slovak Republic, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, Slovenia). Осим тога, на Факултету активно ради Међународни истраживачки центар за рано учење страних језика. <https://pefja.kg.ac.rs/ircell/> Мобилности студената и наставника, како одлазних, тако и долазних. Каталог курсева на енглеском језику за долазне студенте у оквиру Еразмус+ програма <https://pefja.kg.ac.rs/the-course-catalogue-for-erasmus-plus-students/>

6.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
– усаглашеност образовног, научноистраживачког, уметничког и стручног рада +++ – перманентност научног истраживања и међународне сарадње +++ – праћење и оцењивање квалитета научноистраживачког рада наставника и сарадника +++ – усаглашеност садржаја научноистраживачког уметничког и стручног рада са стратешким опредељењем земље и европским циљевима ++ – активно укључивање резултата истраживања у наставни процес ++ – подстицање наставника и сарадника на публикавање резултата истраживања +++ – издавачка делатност +++ • брига о научноистраживачком подмлатку +++	- недовољно остварена сарадња са институцијама МНТРИ као креаторима националне политике у сфери образовања и науке ++ - проблеми у категоризацији резултата рада према одредницама <i>Правилника о стицању истраживачких и научних звања МНТРИ</i> (за методичке и уметничке области, непрецизна квантификација Erih + листе и часописа који немају импакт фактор) +++ - мали број националних часописа из ужих научних области индексираних на SCI/SSCI листи +++ - неизвесност у погледу развоја нових пројектних циклуса Фонда за науку, кашњење са резултатима евалуације и мали проценат пролазности са Универзитета у Крагујевцу +++ • портал е-наука још увек не препознаје све категорије научних радова, па је тешко извршити квантификацију у складу са одговарајућим правилницима ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ

- учешће у развојним пројектима међународне сарадње (Еразмус + и других пројеката) +++ - веће укључивање студената у научноистраживачке активности на Факултету +++ - припрема студената за учешће у научним и стручним конференцијама ++ - могућност интернационалне размене студената и наставника, реализацијом Еразмус+ пројекта +++ - равној издавачке делатности Факултета, у складу са <i>Правилником о раду Центра за издавачку делатност</i> +++ - развој научноистраживачког подмлатка Факултета у складу са <i>Програмом развоја научноистраживачког подмлатка</i> +++ - повезивање наставника са колегама са иностраних универзитета ради заједничких истраживања и публикација радова на SCI/SSCI листи +++	- неизвесност у погледу финансирања научноистраживачке активности наставника Факултета +++ - укидање финансирања пројеката Америчке амбасаде +++ - продужетак реализације пројеката због актуелне ситуације – блокаде факултета и школа +++ - слаб одзив истраживача за учешће на националним и међународним конференцијама због високих трошкова и мале квантификације радова +++
--	---

6.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6

На основу представљених резултата и SWOT анализе, дат је предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6.

- Повећати степен учешћа у пројектима које финансира Фонд за науку Републике Србије и у међународним научним пројектима;
- Повећати учешће наставника и сарадника у билатералним пројектима;
- Дугорочним предвиђањима и планирањем научноистраживачког, уметничког и стручног рада утврдити правац развоја тако да се започете и реализоване истраживачке и друге активности смислено, целисходно и комплементарно могу наставити (у очекивању *Стратегије развоја образовања у Србији до 2030. године*);
 - Подстицати сарадњу и укључивање студената у научноистраживачке активности на Факултету;
- Ангажовање и остваривање већег утицаја на креаторе националне политике у сфери образовања и вредновања резултата научноистраживачког рада као и већу пролазност и број јавних позива у области друштвено хуманистичких наука.
- Повећати ангажовање наставника у истраживањима везаним за промоцију и популаризацију науке, у оквиру планираних активности Центра (Факултета) за промоцију науке и Центра (Факултета) за подршку наставницима за рад са даровитим ученицима;
- Повећати дисеминацију научноистраживачких резултата, поштујући принципе отворене науке;

- Континуирано ажурирање истраживачких профила на порталу е-наука.
- Повећати улагања за реализацију научних конференција и финансијску подршку за објављивање научних радова.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Квалитет наставника и сарадника на Факултету педагошких наука у Јагодини обезбеђује се поштовањем јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Приликом избора у звања наставника и сарадника Факултет се придржава прописаних поступака и услова којима се оцењује научна/уметничка, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника.

У Табели 7.1. и Табели 7.2. дати су прегледи броја наставника и сарадника по звањима и статусу. На Факултету педагошких наука у Јагодини у настави је ангажовано укупно 70 наставника и сарадника. Од тог броја са пуним или непуним радним временом (у тренутку самовредновања) на Факултету је запослено 54 наставника и сарадника – 43 наставника и 11 сарадника. Са пуним радним временом запослено је 42 наставника и један наставник (у звању доцента) са непуним радним временом (80%). Од укупног броја наставника запослених на Факултету звање редовног професора има 15 наставника, звање ванредног професора 15 наставника и звање доцента 13 наставника. Од 11 сарадника, 10 су у звању асистента и 1 лице је сарадник у настави. Свих 11 сарадника запослени су са 100% радног времена. Од 2020. године до данас један број наставника и сарадника је на основу напредовања у научном и педагошком раду биран у виша звања – 10 наставника је изабрано у звање редовног професора, 14 у звање ванредног професора, 3 сарадника у звање доцента.

Да би се обезбедило квалитетно реализовање наставе на свим нивоима студија, поред запослених са пуним радним временом, у академској 2024/25. године ангажовано је 12 наставника на основу уговора о допунском раду: 6 редовних професора, 2 ванредна професора, 1 виши научни сарадник, 1 гостујући професор, 1 предавач ван радног односа и 1 предавач. Од 6 редовних професора један је пензионисани наставник и ангажован је на мастер и докторским академским студијама сагласно са одредбама члана 93. став 7. Закона о високом образовању. Такође је ангажовано и четворо сарадника ван радног односа.

Факултет се доследно придржава захтева стандарда за акредитацију који се односе на потребан број наставника, њихову структуру и оптерећење. Укупан број наставника и сарадника који су запослени на Факултету педагошких наука у Јагодини довољан је да покрије укупан број часова наставе на свим студијским програмима. На једног наставника долази 24 студента (Прилог 7.2). На Катедрама које су у саставу Факултета редовно се процењује тренутно стање кадровских прилика и предлаже се политика запошљавања која је у складу са реалним потребама студијских програма.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђени су унапред, спроводе се јавно и транспарентно и дефинисани су на основу *Закона о високом образовању Републике Србије* и *Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању*. Ближи услови и критеријуми утврђени су *Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Крагујевцу (пречишћен текст)*, објављен 16.10.2024, *Правилником о критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Крагујевцу (пречишћен текст)*, објављен 25. 10. 2024. (Прилог 7.1) и на основу *Статута Факултета* (за избор сарадника).

Приликом избора наставника и сарадника у звања, Факултет се придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у Крагујевцу усклађених са критеријумима

Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију, одредби Статута Универзитета и Факултета и прописаних сопствених поступака, правилника и критеријума водећи рачуна о научним, уметничким и стручним квалификацијама, истраживачкој и педагошкој активности наставника и сарадника. У поступку избора наставника и сарадника вреднују се резултати научноистраживачког рада, уметничког рада, ангажовање у развоју и унапређивању наставе, резултати педагошког рада и, када је реч о наставницима, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка. Показатељи ангажовања на унапређењу научног подмлатка су менторства и чланства у комисијама за оцену и одбрану мастер и докторских радова, ангажовање наставника на вишим нивоима студија и у различитим едукативним програмима за младе научнике и сараднике. Квалитет научног рада приликом избора приказује се кроз вредновање броја и ранга научних публикација и учешћа у научним пројектима, учешћа у стручним пројектима и едукативним програмима, чланства у професионалним, посебно међународним удружењима и институцијама, учешћа у раду стручних тела и органа Факултета.

У поступку избора наставника користе се прописани табеларни обрасци који детаљно и прегледно приказују научну, уметничку, стручну и педагошку компетенцију кандидата, као и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници. Процедура избора наставника и сарадника је јавна и доступна оцени стручне и шире јавности путем објављивања комисијских извештаја на интернет страници Факултета (за сараднике) и на интернет страници Универзитета у Крагујевцу (за наставнике).

Факултет редовно прати рад запослених наставника и сарадника и обезбеђује услове за њихову перманентну едукацију и усавршавање. Осим кроз процедуре избора и реизбора у звања, компетентност и квалитет наставног кадра вреднује се и прати кроз извештаје о раду, које чланови катедри подносе месечно и на крају сваке академске године. Обједињене извештаје, који садрже информације о наставном, научноистраживачком и уметничком раду наставника и сарадника, шефови Катедри подносе продеканима који упоређују и прате истраживачке и стручне активности наставника и сарадника у односу на извештаје из претходног извештајног периода. Поменути извештаји су интегрални део Годишњег извештаја о раду Факултета. Научну продукцију запослених наставника и сарадника редовно прате и вреднују и продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност подnoseћи годишњи Извештај о научноистраживачком раду наставника и сарадника, као и Комисија за обезбеђење квалитета Факултета. На сајту Факултета доступни су подаци о свим наставницима и сарадницима, њиховом наставном ангажовању, репрезентативним референцама и збирним подацима научне, односно уметничке и стручне активности.

Доношењем Правилника о расподели средстава опредељених од стране Министарства науке и технолошког развоја и иновација РС за научноистраживачку делатност наставника и сарадника Факултета омогућено је вредновање њиховог научног рада и рангирање према утврђеним критеријумима. Укупно 20 наставника и сарадника добија наведена средства чији се пренос врши под условима утврђеним Законом о науци и истраживању и Уговором о реализацији и финансирању научноистраживачког рада (НИО). На тај начин је обезбеђено систематско праћење научне продукције и квалитета научноистраживачке делатности наставног кадра, али и подстицај за даље напредовање и афирмисање компетентности наставника и сарадника.

Студентска евалуација представља важан механизам за проверу и праћење квалитета педагошког рада наставника и сарадника на Факултету педагошких наука. Поступак студентске евалуације спроводи се два пута током академске године, на крају јесењег и на крају пролећног семестра. Након обраде података, резултати анкета и оцене за сваки предмет посебно прослеђују се предметним наставницима и сарадницима, а затим се о општим оценама, уоченим слабостима и предложеним мерама унапређења педагошког рада наставника и сарадника дискутује на седници Наставно-научног већа Факултета. Извештај Комисије за обезбеђење квалитета, са оценама педагошког рада наставника и сарадника, доступан је на веб-сајту Факултета и представља саставни део Годишњег извештаја о раду Факултета. Оцене педагошког рада представљају и важан критеријум избора за напредовање наставника и сарадника у виша звања.

Један од предуслова обезбеђивања компетентног наставног кадра за реализацију наставе на Факултету јесте и вођење дугорочне политике квалитетне селекције младих кадрова и подстицања њиховог даљег развоја и напретка. У складу са тим, Факултет поседује Програм развоја научноистраживачког подмладка Факултета који чине студенти основних и мастер академских студија са исказаним изузетним успехом и склоностима за истраживачки рад, студенти докторских академских студија и асистенти, асистенти приправници и сарадници у наставном и научном раду. Факултет посебну пажњу поклања селекцији успешних студената основних и мастер студија: охрабрује их за наставак академског образовања, упознаје са принципима добре научне праксе и укључује у научноистраживачке пројекте и активности Центара као посебних јединица Факултета (Центар за промоцију науке, Центар за иновације и развој курикулума и Центар за подршку наставницима у раду са даровитим ученицима). Посебно значајна (заједничка) активност ових Центара јесте организовање стручних скупова са примерима добре праксе, намењених наставницима, стручним сарадницима и директорима основних и средњих школа, студентима, васпитачима и осталим категоријама едукатора, на којима су међу излагачима, поред искусних универзитетских предавача и наставника основних школа, и млади сарадници Факултета.

Млади истраживачи у звању сарадника у настави, асистената приправника и асистената имају могућност да добију неопходне инструкције, подршку и смернице у свим видовима научноистраживачког рада, у оквиру израде стручних и научних радова (колеге у вишим/наставничким звањима), докторске дисертације (ментора/коментора) и учешћа на пројектима (руководиоци истраживачких пројеката). Са циљем сагледавања и решавања евентуалних проблема са којима се млади истраживачи сусрећу, реализован је интеринституционални пројекат Факултета у сарадњи са Педагошким факултетом у Врању, под називом „Професионалне компетенције научноистраживачког подмлатка у систему универзитетског образовања“ (2021-2022, <https://pefja.kg.ac.rs/saradnja-sa-pedagoskim-fakultetom-u-vranju>).

Подршка за различите врсте усавршавања предвиђена је и Правилником о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима и конференцијама, која младим сарадницима омогућава ове облике стручног усавршавања у ширем образовном простору. Осим материјалне подршке, младим сарадницима се помаже у припреми радова за објављивање у публикацијама Факултета, као и при објављивању ауторских и коауторских радова са старијим колегама у другима часописима у земљи и иностранству. Важан сегмент подстицања развоја младих кадрова је организовани одлазак на усавршавање у иностранству путем пројектне мобилности и размене студената, при чему се кандидатима помаже у процесу аплицирања и припреме документације и остваривању сарадње са иностраним образовним институцијама.

Континуирану едукацију наставника и сарадника Факултет подстиче редовним обавештавањем о отвореним конкурсима за пројектну мобилност и позивима за припрему научних пројеката, неопходних за усавршавање и развој наставне и научне каријере. У периоду од 2021. до септембра 2024. године спроведено је 16 одлазних наставничких мобилности у оквиру Еразмус+ програма и CEEPUS програма. Факултет је један од носилаца 3 билатерална и једног интеринституционалног пројекта.

Приликом студијског боровка у иностранству у оквиру међународних и билатералних пројеката и учешћа на научним скуповима у земљи и иностранству наставницима и сарадницима се одобрава плаћено одсуство у складу са Правилником о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима и конференцијама.

Најнепосреднији начин подстицања стручног и научног усавршавања наставника и сарадника јесте организација међународних и националних научних конференција, стручних скупова, семинара и предавања истакнутих научника и стручњака са универзитета из земље и иностранства. Факултет је у периоду 2021-2024. године организовао три научна скупа и два округла стола посвећена темама претходно поменутих пројеката.

У сарадњи са Школском управом у Јагодини, ОШ „Рада Миљковић“ са статусом школе вежбаонице и Друштвом учитеља, Факултет неколико пута у току школске године организује стручне скупове са приказом примера добре праксе, чиме је омогућено повезивање и укрштање савремених научних сазнања са непосредним васпитно-образовним радом. Одржавање предавања, радионица и трибина различитих професионалних удружења („Шумагогија – шумска педагогија од идеје до реализације“ – ПУ „Врабац“ из Крагујевца; предавање и обука „Увод у стицање компетенција за рад са даровитом децом“ у оквиру Еразмус+ пројекта Менсе Србије „Teachers for Gifted“) у просторијама Факултета, подстиче се комуникација између академског особља и релевантних образовних и професионалних институција.

7.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Потпуна јавност поступка избора наставника и сарадника на свим нивоима: предлог за расписивање конкурса за избор у звање и на радно место и предлог комисије за писање извештаја на нивоу катедри; усвајање предлога за избор наставника и сарадника на нивоу Факултета; избор наставника на нивоу Универзитета +++ Потпуна јавност испуњености услова за избор обезбеђена је увидом у извештаје на интернет страници Факултета и Универзитета +++ Потпуна усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање +++ Систематско праћење педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника обезбеђено је подношењем извештаја о раду на месечном и годишњем нивоу +++ Студентско вредновање педагошког рада наставника и сарадника редовно се спроводи кроз анкете и обавезни је елемент за избор наставника и сарадника +++ Истраживачке способности се вреднују према резултатима исказаним бројем и категоријама радова у складу са Правилником о расподели средстава опредељених од стране Министарста науке и технолошког развоја и иновација РС +++	Због ограниченог броја мобилности у одређеном периоду поједини заинтересовани наставници нису укључени у европске програме мобилности + Факултет не поседује план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље што онемогућава континуирану едукацију ++ Финансијске могућности недовољне су за интензивније и систематичније подстицање усавршавања наставника и сарадника +++ Отежано дугорочно планирање наставног кадра због смањења интересовања кандидата за студије образовног профила учитељ и васпитач ++ Образовни рад није у довољној мери повезан са радом на пројектима у области привредног живота + Студенти су недовољно мотивисани у објективном вредновању педагошког рада наставника +++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Наставници и сарадници имају могућност перманентне едукације и усавршавања кроз студијске боравке, наставничке мобилности и учешће на научним скуповима и конференцијама у	Оптерећеност наставника и сарадника бројем часова и иновирањем наставног процеса у извесној мери се негативно одражава на квалитет и квантитет научноистраживачког рада и научну

земљи и иностранству +++ Сарадња са универзитетима из других земаља у оквиру пројекта повећава могућност размене искустава наставника и сарадника и унапређивања њихових компетенција +++ Наставници и сарадници имају могућност да образовни рад повежу са учешћем на пројектима у области друштвеног живота ++	продукцију ++ Због усмерености критеријума за избор наставника и сарадника ка броју публикација, постоји опасност да се наставници недовољно посвећују наставним активностима ++ Дугорочна политика селекције младих кадрова условљена је и факторима који су ван ингеренције Факултета ++ Честе измене правилника о избору у звања уносе несигурност у погледу изборних критеријума и немогућност да се остваре у предвиђеном изборном периоду ++
---	--

7.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Континуирана подршка за укључивање већег броја наставника и сарадника у научноистраживачким пројектима;
- Подршка наставницима и сарадницима у повезивању са другим друштвеним и образовним институцијама;
- Додатна подршка наставницима и сарадницима у објављивању радова у часописима високе категорије, неопходним за напредовање у виша звања;
- Унапредити поступак студентске евалуације педагошког рада наставника и сарадника превасходно у погледу мотивације студената за учешће у анкетама ради добијања објективних и валидних резултата.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

8.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 8

8.1.1. Обезбеђивање релевантних информација потенцијалним и уписаним студентима о студијама.

Високошколска установа пружа и обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су у вези са њиховим студијама. Кандидатима на пријемном испиту и својим редовним студентима Факултет презентује јасно дефинисане процедуре, које се доследно примењују, као и детаљне, комплетне и јавно објављене информације о свим аспектима њиховог школовања и живота на Факултету.

- Информације намењене потенцијалним студентима:

На почетној страни веб-сајта налазе се обавештења о пријемном испиту, важни термини, потребна документација, брошура о припремној настави и пробном пријемном испиту, сва обавештења и објашњења у вези са начином полагања пријемног испита, као и многи мултимедијални материјали за преузимање и припрему пријемног испита.

Студенти и сви заинтересовани на сајту Факултета могу пронаћи податке о актуелним акредитованим студијским програмима и најновије информације и обавештења о дешавањима на Факултету.

На сајту Факултета постоји и посебна страница („Упис – пријемни испит“) на којој се објављују и ажурирају све информације у непосредној вези са припремама за упис на факултет (припремна настава, пробни пријемни испит, пријемни испит, распоред просторија за полагање процене социјалних вештина, пријава – инфо), као и са самим током уписа (календар уписа, резултати, ранг листе пријављених кандидата). Студенти могу обавити и виртуелну шетњу кроз Факултет педагошких наука, упознати унутрашњост и парк са пољским учионицама. На сајту Факултета је тачна локација и дирекције како доћи до Факултета, уз помоћ *Google Maps*.

Путем сајта, потенцијалним студентима су на располагању информације и галерија фотографија просторија намењених студентима (библиотеке, читаонице, учионица, слушаоница, информатичке учионице, „video conferencing“ учионице, амфитеатра, центра за учење, фискултурне сале, трим кабинета и др.). Поред наведених, студентима су за коришћење доступни хол „Сретен Ацић“, галерија „Гинко“, скриптарница и пољске учионице у парку Факултета.

Поред веб-сајта, Факултет је дизајнирао и друге начине информисања будућих студената о својим програмима и активностима. Факултет редовно учествује на сајмовима образовања (Сајам образовања и запошљавања у Крагујевцу, Сајам образовања у Економској-трговинској школи у Пожаревцу, Сајам образовања „Звонце“ и EduFair у Београду, NouFest у Ћуприји, на „Дану иновација“ у сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу, Шумадија сајмом, Регионалном агенцијом за економски развој Шумадије и Поморавља и Фондом за иновациону делатност) и кампу РТС-а. Студенти и професори Факултета учествују на манифестацијама „Ноћ истраживача“, фестивалу „Зимска чаролија“ и „Ђурђевдански карневал“ у Крагујевцу са методички осмишљеним и интегративним радионицама. Професори и студенти, у сврху промоције науке, реализују образовне радионице „Суперхероји и моћна наука“ под

покровитељством Центра за промоцију науке Републике Србије и „Васкршњи час“ који се реализује у сарадњи са школама и вртићима из Јагодине. Посредством телевизије учествује у емисијама културно-информативног, образовног и забавног карактера (гостовања наших професора, хорска, фолклорна и књижевна секција Факултета), чиме се изграђује позитиван медијски публицитет Факултета.

Током марта и априла, на Факултету се организује припремна настава за полагање пријемног испита по комбинованом моделу, онлајн (Основна писменост, Разумевање прочитаног) и уживо (Музичке способности и Физичке способности), према распореду који се може преузети посредством линка. Од 2016. године на Факултету се организује и пробни пријемни испит за све заинтересоване кандидате (обухвата проверу знања из Разумевања прочитаног и Основне писмености), а симулација се реализује онлајн почетком јуна. Онлајн пробни пријемни испит је бесплатан.

Факултет је видљив на друштвеним мрежама што доприноси успешнијем медијском представљању на интернету и има странице *Facebook*, *Instagram*, *YouTube* и *TikTok*, чиме је, такође, осавремењена и убрзана комуникација са студентима.

Телевизијска кућа РТС за Факултет је снимила документарни филм „Ко учи учитеље“. Инсerti из овог документарног филма користе се и као репрезентативни и промотивни материјал у различитим одговарајућим приликама. У сврху промоције, у сарадњи са продуцентом и аутором Миланом Поповићем креирани су кратки документарни филмови „ФПНЈ ваша друга кућа“, „Учитељи и васпитачи су важни“ и „ФПНЈ оком Милана Поповића“ који су доступни на сајту Факултета.

- Информације намењене уписаним студентима:

Високошколска установа обезбеђује уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама.

На сајту Факултета (www.pefja.kg.ac.rs) на истакнутом месту, на почетној страни, налази се секција студентски сервиси. Ова секција садржи следеће подсекције:

- еСтудент – сервис у оквиру платформе Факултетског информационог система (ФИС) који студентима обезбеђује онлајн пријаву испита, проверу статуса студента, преглед обавеза, положених и неположених испита, преглед оцена, преглед уплате школарине и дуговања (за самофинансирајуће студенте). Својим еСтудент налогом студенти могу приступати Едуром бежичној мрежи у Србији и свету. Упутство за коришћење еСтудент апликације доступно је у подсекцији „Упутство за коришћење еСтудент сервиса“.

- Мудл – онлајн платформа намењена је уписаним студентима за учење на даљину, а регистрацијом и пријављивањем путем интернета омогућава им веома једноставан приступ курсевима, обавештењима и материјалима за учење за сваки појединачни предмет за све године студија, смерове и за сваки степен студија на Факултету као и за струковне студије. Упутство за коришћење Мудл платформе доступно је у подсекцији „Упутство за коришћење Мудл платформе“.

Уз помоћ Мудла студенти могу приступити „Алумни клубу ФПНЈ“ који је намењен комуникацији, али и њеном одржавању и поспешивању, потом повезивању, једноставнијем организовању јубиларних састанака, унапређивању и размени професионалних, стручних и практичних знања и искустава студената који су дипломирали, мастерирали, докторирали или још увек студирају на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у Јагодини. Чланство у „Алумни клубу“ је добровољно и бесплатно, а члановима се омогућава да задрже и ојачају пословне и друштвене везе са бившим и садашњим колегама, студентима. Члановима се пружају и могућности додатног образовања и усавршавања кроз професионалне курсеве, семинаре и програме стручног усавршавања, наставка формалног образовања и школовања на мастер академским и докторским академским студијама, учешћа на научним конференцијама и стручним скуповима, помоћ у развоју пословних идеја и повезивања са потенцијалним послодавцима.

- Обавештења – подсекција садржи навигацију са леве стране и категорисана је на начин да

студентима омогући лако и брзо кретање кроз сајт, ажурира се свакодневно уз архивирање застарелих обавештења. Садржи најновија и битна обавештења различитих типова, обавештења о терминима наставе и испита, актуелна и општа обавештења, о овери семестра (уз могућност преузимања образаца), ванредним испитним роковима, изборним предметима, мастер радовима, приступним предавањима, докторским студијама, обавештења за дошколовање и стручно усавршавање. У подсекцији „актуелна обавештења“ студенти могу пронаћи одлуке, измене Закона и правилнике који се односе на студенте.

- Материјали за наставу – подсекција која студентима обезбеђује преглед и преузимање материјала за наставу, електронске књиге, литературу, скрипте, презентације са предавања, примере тестова, материјале за вежбање и линкове за приступ материјалима. Ради прегледности и бржег проналажења секција (називи свих предмета) је подељена по азбучном реду и ажурира се свакодневно.

- Обрасци – у овој подсекцији студенти могу пронаћи све обрасце и формуларе у електронском облику који су неопходни током студија без одласка у студентску службу (ШВ Образац, пријавни лист за основне, мастер, докторске, струковне и кратке програме студија, образац за обавезни део завршног рада на основним академским студијама, захтев за одобрење теме и образац идејног пројекта мастер рада уз *Правилник о пријави и одбрани завршног рада на мастер академским студијама, пречишћен текст 2022*, упутство и документацију за израду завршног рада на мастер академским студијама, као и обавезне прилоге рада (насловну страну, кључну информацијску документацију и изјаву о ауторству.

- Термини консултација – подсекција је подељена по Катедрама Факултета и садржи све термине консултација за сваког наставника и асистента.

- Мобилност студената Факултета педагошких наука – садржи детаљне информације и приступне линкове у вези Еразмус+ KA131, Еразмус+ KA171 и свих других пројекта мобилности (краткорочних и дугорочних), са процедурама признавања испита и одабира кандидата за мобилност и Извештаје са мобилности.

- Ценовник – представља накнаде за услуге које се пружају студентима за сваки степен студија на Факултету педагошких наука, мерила за утврђивање висине школарине и остале накнаде.

- Онлајн скриптарница – визуелно представља прве стране и наслове свих уџбеника, практикума, монографија, хрестоматија, приручника, речника и осталих издања са ценама и условима коришћења.

- Регистар студентских организација – представља списак студенских организација (Удружење студената „Сретен Ацић“ – УССА са седиштем у Ул. Милана Мијалковића 14 у Јагодини) и има функцију праћења рада студентских удружења која имају статус студентских организација и вођења статистике о њиховом раду и деловању на Факултету, у складу са *Законом о студентском организовању („Службени гласник РС”, број 67/21)*. Садржи Статут Удружења студената „Сретен Ацић“ и контакт адресу правног заступника.

- Слободне активности – подсекција садржи галерију, информације, видео снимке, обавештења и извештаје о добровољним студентским секцијама и слободним активностима у оквиру Факултета и Факултетских манифестација, као и вредновање рада студената у секцијама и другим облицима ваннаставног ангажовања. Доступне секције су: студентски радио (интерни медијски сервис Факултета педагошких наука), Хор и оркестар, фолклорна секција, позориште „Станиславки“, спортске секције, спортски клуб – Хокеј на трави.

8.1.2. Процедуре за пријем студената

У време почетака примене европских стандарда универзитетског образовања у Србији, а посебно након усвајања првог Закона о високом образовању заснованог на Болоњском процесу, ангажовање Факултета било је усмерено на разраду основних елемената новог приступа високошколском образовању. Уз знатну експертску помоћ релевантних партнера из Финске, Грчке и Словеније спроведена је реформа три најзначајнија елемента у систему образовања

учитеља и васпитача – упис, студијски програми и пракса. Нови концепт пријемног испита креиран је по узору на фински модел и уникатан је у оквирима наставничких и учитељских факултета у Србији. Ново конципирани модел укључује оцењивање функционалне писмености кандидата – *тест основне писмености*, њихову способност да разумеју и интерпретирају различите врсте текстова – *тест разумевања прочитаног*, као и разговор са кандидатима који обавља стручна комисија – *интервју*.

Селекција студената за упис на Факултет обухвата вредновање резултата у претходном школовању и резултата на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом. Сви елементи пријемног испита регулисани су правилницима о упису студената који су јавно доступни на сајту Факултета.

8.1.3. Једнакост и равноправност студената по свим основама

Високошколска установа спроводи процедуре пријема и признавања образовања, и приказује да поштује једнакост и равноправност студената у складу са општим институционалним стратегијама (Прилог 8.1.3а).

Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са сметњама у развоју и инвалидитетом. Права студената на Факултету су регулисана Статутом факултета у делу *права и обавезе студената*. Према Статуту, члан 54, сви студенти имају *право на подједнако квалитетне услове студија и право на различитост и заштиту од дискриминације* (Прилог 8.1.3б и Прилог 8.1.3в).

Сви кандидати који изразе спремност да се упишу на мастер академске студије остварују једнака права без ограничења по основу пола, расе, брачног стања, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла.

У складу са *Програмом афирмативних мера* Министарства просвете, сваке године омогућен је упис и студентима са одређеним степеном сензорних и моторних дефицита. За ове студенте садржаји појединих студијских предмета и критеријуми оцењивања се прилагођавају. На високошколску установу, а у складу са *Програмом афирмативних мера уписа припадника ромске националне мањине* Министарства просвете, омогућен је упис и студентима припадницима ромске националне мањине у оквиру квоте која је одобрена Одлуком Владе за наведену афирмативну меру.

8.1.4. Пропозиције оцењивања и механизми за процену и контролу процедура оцењивања у циљу повећања квалитета наставе

Студенти Факултета су унапред упознати са обавезом похађања и активног учешћа у настави као и са *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* (Прилог 8.1.4.а). Према наведеном правилнику, наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета и пропозицијама оцењивања, саопшти распоред наставе по недељама, информиса студенте о облицима активне наставе, предиспитним обавезама и посебно са начином њиховог вредновања, потом са структуром и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином утврђивања коначне оцене.

Обавеза похађања и активног учешћа у настави истакнута је у програмима предмета који се налазе на сајту Факултета. Оцењивање студената на Факултету се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. Горе наведено је уређено и силабусима предмета кроз спецификоване критеријуме, правила и процедуре оцењивања који су студентима и јавности доступни на сајту Факултета.

У *Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту* представљене су процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Акредитациона документа за сваки предмет на Факултету јасно презентују однос поена који је сваки наставник доделио предиспитним обавезама и завршном испиту на свом предмету. Избор предиспитних обавеза и завршног испита је разнолико конципиран, што указује на ангажовање и труд наставника да примене вишеструке методе оцењивања, чиме се постиже веродостојно и поуздано свођење оцено за сваког студента и обезбеђује одговарајући начин процене исхода учења.

У оквиру *Центра за иновације и развој курикулума* спроведене су систематичне анализе на основу којих је извршена процена: метода оцењивања студената и њихове прилагођености предмету; праћења, документовања и оцењивања рада студената током наставе; односа оцена рада студента током наставе на завршном испиту и укупне оцено и способности студената да примене знање.

На основу горе наведених анализа предложене су мере за систематично анализирање, оцењивање и унапређивање метода и критеријума оцењивања студената по предметима и формулисана *Упутства за вредновање и оцењивање рада студената* Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу. (Прилог 8.1.4.б).

8.1.5. Професионално понашање наставника и односи наставник/студент

Коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената регулисано је *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту*. Овим правилником Факултет ближе уређује организацију, услове и начин полагања испита, начин утврђивања оцено на испиту и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту. Поред тога, на Факултету је на основу одлуке 648/5, од јуна 2005. године, Универзитета у Крагујевцу усвојен *Етички кодекс наставника Универзитета у Крагујевцу* (Прилог 8.1.5а), којим се регулише понашање наставника током оцењивања студената – објективност, етичност и коректан однос према студенту. Такође, усвојен је и *Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу* (Прилог 8.1.5б), на основу кога је установљена дисциплинска комисија првог степена.

Сваке године студенти врше евалуацију понашања и односа наставника према студентима, а резултати анкета доступни су на сајту Факултета.

8.1.6. Процедуре и мере праћења и проверавања оцено и пролазности студената

Факултет систематично прати и проверава оцено по предметима, као и пролазност студената по предметима, годинама и програмима. Ово је уређено *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту* према коме су наставници и сарадници дужни да прате, проверавају и анализирају резултате испита на свом предмету. Катедре имају обавезу да разматрају успех студената по предметима који припадају њиховим ужим научним (уметничким) областима, предлажу мере за побољшање система провере знања као и корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Такође, Веће Факултета детаљно разматра резултате које студенти остварују на испитима код сваког испитивача и предузима потребне мере ради унапређења и побољшања система провере знања, при чему и студенти имају право и обавезу да учествују и дају допринос у овом процесу путем предлога, преко својих представника у стручним органима Факултета, као и директном комуникацијом са катедрама.

Резултати праћења студентског успеха по студијским годинама и предметима су укључени у годишњи извештај Деканата о раду факултета.

Комисија за обезбеђење квалитета, у посебним случајевима одступања у односу на просечну оцено или пролазност студената, доноси и предлаже корективне мере.

Факултет сваке године прати и награђује један број студената за постигнуте изузетно добре резултате и успехе при студирању, за рад и допринос афирмацији Факултета, што је уређено *Правилником о награђивању студената* (Прилог 8.1.6.).

8.1.7. Учешће студената у процени услова и организације рада Факултета

Факултет омогућава студентима одговарајуће облике студентског организовања, активности и учешћа у процесу одлучивања (Наставно-научно веће, Савет Факултета). Факултет уважава студенте, поштује њихова права и потребе да се организују, делују и учествују у одлучивању у складу са законом. На званичном сајту Факултета постоје две релевантне секције: Студентска организација и Студентски парламент. У секцији Студентска организација приказане су основне релевантне информације, као и Статут удружења студената „Сретен Ацић“. У секцији Студентски парламент наведене су, такође, основне релевантне информације, као и Одлука о расписивању избора за Студентски парламент, Листа за изборе, Пословник о раду Студентског парламента и Правилник о избору чланова Студентског парламента. Студенти свих степена студија могу аплицирати на програме мобилности Erasmus+.

8.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет је активан у информисању потенцијалних и уписаних студената о свим релевантним аспектима њиховог школовања, има развијене различите начине информисања, и успешан је у стварању позитивног медијског публицитета. +++ Факултет олакшава студентима успешну припрему за полагање пријемног испита кроз припремну наставу и пробни пријемни испит. +++ Постоје дефинисане и унапред објављене процедуре и критеријуми оцењивања на сваком наставном предмету и години студија. +++ Постоје дефинисане методе и критеријуми оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере. ++ Обезбеђена је слобода студентског организовања кроз Студентски парламент и Студентску организацију, преко којих студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету ++	Не постоји у потпуности разрађен систем за студенте са сметњама у развоју и инвалидитетом (зграда факултета нема лифт који би омогућио приступ и кретање особама са инвалидитетом). ++ У правилнику о упису студената у прву годину основних академских студија недовољно пажње је посвећено разматрању начина на које би кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом могли да упишу и похађају наставу. ++

Студенти сваке године процењују услове и организацију наставе на студијским програмима, као и однос наставник/студент. +++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је шире и обухватније учешће студената у ваннаставним активностима које су усклађене са циљевима студијског програма и стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета студија (фолклор, дан науке, филмска секција, оркестар...). ++ Рад на промоцији важности, изазова и предности наставничких и васпитачких занимања међу ученицима завршних година средњих школа. +++ Већа практична оспособљеност васпитача и учитеља за рад са даровитим ученицима и ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом. ++	Недовољан улазни квалитет потенцијалних студената изазван лошим друштвеним положајем радника у систему васпитања и образовања у Републици Србији. ++ Смањивање интересовања и могућности запошљавања за наставнички позив на нивоу читаве земље. +++

8.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Подизати ниво мотивисања, интересовања и привлачења најбољих кандидата из средњих школа у Србији за упис на студијске програме, промоцијом студијских програма и њихових исхода учења, могућностима стицања знања, вештина, истраживачког потенцијала и компетенција за запошљавање, могућностима интернационализације у облику размене;
- Установити узроке слабе пролазности или одступања у дистрибуцији оцена, дефинисати и применити корективне мере;
- Размотрити начине и добре праксе у свету како би кандидати са инвалидитетом, могли да се уписују и похађају наставу на Факултету, а у складу са Законом о високом образовању;
- Прилагодити приступ згради факултета особама са инвалидитетом изградњом рампе на улазу у зграду, прилагодити и омогућити студирање и квалитет студија особама са сметњама у развоју и инвалидитетом;
- За процену квалитета студија на Факултету, потребно је ажурније пратити свршене студенате у свету рада, тј. каква је процена квалитета њиховог рада од стране послодавца.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених](#)
[Прилог 8.1.3а Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године](#)
[Прилог 8.1.3б Статут Факултета](#)
[Прилог 8.1.3в Одлука о изменама и допунама Статута Факултета](#)
[Прилог 8.1.4а Правилник о полагању испита](#)
[Прилог 8.1.4б Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)
[Прилог 8.1.5а Етички кодекс](#)
[Прилог 8.1.5б Правилник о дисциплинској одговорности студената](#)
[Прилог 8.1.6 Правилник о награђивању студената](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

9.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 9

9.1.1. Уџбеници и литература

Стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета утврђени су Општим актима Факултета.

Правилником о уџбеницима (Прилог 9.1, у даљем тексту *Правилник*) и *Правилником о издавачкој делатности Факултета* дефинисани су стандарди који се односе на квалитет уџбеника и литературе. *Правилником*, уз усклађивање са *Правилником о наставној литератури на Универзитету у Крагујевцу*, утврђени су стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и друге наставне и испитне литературе која се користи у процесу образовања на свим нивоима студија на Факултету. *Правилником* је одређено да је основни или предметни уџбеник основно и обавезно наставно средство које обухвата садржај наставног предмета утврђен студијским програмом. Помоћни уџбеници су практикуми, приручници, хрестоматије, збирке задатака и др., а скрипта, као ауторизована предавања, имају привремени карактер до издавања уџбеника. Студенти у току студија користе научне и стручне публикације и периодике (монографије, резултате истраживања, зборнике, часописе и др.). Потребно је да сва наставна литература у погледу квалитета, садржаја и обима одговара циљевима студијског програма и програму предмета на који се односи.

За сваки наставни предмет Факултет је дужан да обезбеди одговарајуће уџбенике и другу наставну и испитну литературу благовремено (најкасније месец дана пре почетка школске године) и у потребној количини, односно сразмерно броју студената који их користе. Најмање десет примерака сваког уџбеника обезбеђује се у фонду библиотеке Факултета за потребе студената, а уџбеници се набављају преко скриптарнице Факултета (и онлајн-скриптарнице). Уџбенике и другу наставну литературу Факултет обезбеђује и у оквиру своје издавачке делатности, када су аутори наставници и сарадници Факултета.

Правилник одређује стандарде обликовања уџбеничке литературе на Факултету, односно њихов садржај, дидактичку обраду и техничку припремљеност. Наставно-научно веће, на предлог матичне катедре, утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и новим издањима, као и потребе за изменама и допунама постојећих уџбеника. *Правилником* је регулисано да факултетска Комисија за обезбеђење квалитета спроводи периодично анкетање студената у циљу утврђивања квалитета уџбеника и друге наставне литературе. Контрола квалитета обухвата вредновање садржине, структуре, стила, разумљивости, као и повратну информацију о томе да ли наставници поштују правила о обавезној литератури (оцењивањем на скали од 1 до 5 у анкетном упитнику који студенти попуњавају). Обједињени Резултати евалуације корисности литературе у савладавању садржаја предмета на основу анкетања студената основних и мастер академских студија за период од 2021. до 2024. приказани су у табелама 1, 2 и 3.

Табела 1. Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета (2021–2022)

Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
ОАС Учитељ (2014) (II, III и IV година)	4.67
ОАС Учитељ (2021) (I година)	4.83
ОАС Васпитач у предшколским установама (2014) (II, III и IV година)	4.68
ОАС Васпитач у предшколским установама (2021) (I година)	4.66
ОАС Васпитач у домовима (2014) (II, III година)	4.53
ОАС Васпитач у домовима (2021) (I година)	4.52
МАС Учитељ (2021) (I година)	4.79
МАС Васпитач (2021) (I година)	4.50
МАС Професор предметне наставе (2021) (I година)	4.85
МАС Лидерство у образовању (2015) (I година)	4.92
МАС Васпитач у домовима (2014) (II година)	4.39
УКУПНО (СВИ ПРОГРАМИ)	4.67

	програми акредитовани 2021. године (трећи акредитациони циклус)
	програми акредитовани пре трећег акредитационог циклуса

Табела 2. Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета (2022–2023)

Р. б.	Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
1.	ОАС Учитељ (акредитован 2014) (III и IV година)	M=4.65
	ОАС Учитељ (акредитован 2021) (I и II година)	M=4.76
2.	ОАС Васпитач у предшколским установама (акредитован 2014) (III и IV година)	M=4.78
	ОАС Васпитач у предшколским установама (акредитован 2021) (I и II година)	M=4.68
3.	ОАС Васпитач у домовима (акредитован 2014) (III година)	M=4.86
	ОАС Васпитач у домовима (акредитован 2021) (I и II година)	M=4.73
4.*	ОСС Струковна медицинска сестра васпитач (акредитован 2022) (I година)	M=4.93
5.	МАС Учитељ (акредитован 2021) (I година)	M=4.78
6.	МАС Васпитач (модули Васпитач у предшколским установама и Васпитач у домовима) (акредитован 2021) (I година)	M=4.68
7.	МАС Професор предметне наставе (акредитован 2021) (I година)	M=4.64
8.	МАС Лидерство у образовању (акредитован 2022) (I година)	M=4.81
9.**	МАС Веб-дизајн (акредитован 2022) (I година)	M=4.75

	програми акредитовани 2021. године (трећи акредитациони циклус)
	програми акредитовани пре трећег акредитационог циклуса
	програми акредитовани 2022. године (након трећег акредитационог циклуса)

Табела 3. Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета (2023–2024)

Р. б.	Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
1.	ОАС Учитељ (акредитован 2014) (IV година)	M=4.80
	ОАС Учитељ (акредитован 2021) (I,II и III година)	M=4.73
2.	ОАС Васпитач у предшколским установама (акредитован 2014) (IV година)	M=4.76
	ОАС Васпитач у предшколским установама (акредитован 2021) (I,II и III година)	M=4.61
3.	ОАС Васпитач у домовима (акредитован 2014)	/
	ОАС Васпитач у домовима (акредитован 2021) (I,II и III година)	M=4.51
4.*	ОСС Струковна медицинска сестра васпитач (акредитован 2022) (I и II година)	M=4.96
5.	МАС Учитељ (акредитован 2021) (I година)	M=4.90
6.	МАС Васпитач (модули Васпитач у предшколским установама и Васпитач у домовима) (акредитован 2021) (I година)	M=4.65
7.	МАС Професор предметне наставе (акредитован 2021) (I година)	M=4.68
8.	МАС Liderство у образовању (акредитован 2022) (I година)	M=4.71
9.**	МАС Веб-дизајн (акредитован 2022) (I година)	M=4.92

	програми акредитовани 2021. године (трећи акредитациони циклус)
	програми акредитовани пре трећег акредитационог циклуса
	програми акредитовани 2022. године (након трећег акредитационог циклуса)

9.1.2. Библиотечки ресурси

Решењем Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” 22. 5. 1995. године Библиотека Факултета је уписана у Регистар библиотека, а њен рад и организација уређени су *Правилником о раду библиотеке и Правилником о систематизацији радних места*, у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник 52/11), *Упутством о начину рада библиотеке са корисницима*, као и другим нормативима из ове области.

На пословима и радним задацима библиотекара раде два библиотекара (висока стручна спрема, положен стручни испит из области библиотекарства, обученост за рад у систему COBISS, претраживање база Kobson и Ebsco).

Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, издавање књига и читаоница са 20 седишта, добро опремљена и комплетно реновирана 2017. године, повезане су и смештене у приземљу Факултета на простору од око 200 m². На тај начин библиотека студентима, наставном и ненаставном особљу пружа адекватне услове за рад.

Библиотечки фонд чини 48.148 библиотечких јединица (10 докторских дисертација, 18 магистарских теза, 852 мастер рада, 14 специјалистичких радова, 3792 дипломска рада унесена у

електронску базу Cobiss+, збирке фотографија, картографских карата и некњижне грађе). Нови наслови се континуирано уносе у електронски каталог, док се број публикација и књижни фонда повећава у складу са потребама студената, наставника и сарадника Факултета.

Наведени фонд задовољава потребе студијских програма будући да је библиотека снабдевена потребним уџбеницима, часописима и богатом збирком референтне литературе (енциклопедије, речници, приручници и сл.) за извођење наставе. Библиотечки фондови доступни су свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета, као и другим корисницима путем међубиблиотечке размене. Корисници добијају од библиотекара и стручну помоћ у проналажењу свих потребних информација и издања. На почетку прве године студија продекан за наставу и студентска питања и библиотекари обавештавају студенте о раду библиотеке. Студенти се систематски упознају са начином рада библиотеке и обучавају за претраживање базе COBISS.SR (у којој је више од 180 библиотека Србије). Библиотечки фонд и простор доступни су корисницима 12 часова радним данима, као и у одређеним терминима суботом и недељом.

Библиотечки фонд се обнавља више пута у току године, у складу са захтевима наставног процеса и научноистраживачког рада, као и интересовањима студената и професора Факултета. Набавка нових књига, часописа и уџбеника из различитих научних области остварује се из сопствених средстава Факултета, средствима са пројеката и посебних програма предвиђених и намењених за ту сврху, донацијама и међубиблиотечком разменом са библиотекама сродних факултета. Крајем 2018. године започета је размена публикација са Конгресном библиотеком у Вашингтону и та сарадња је и даље активна.

Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку у оквиру годишњег плана набавки. Финансијским планом Факултета сваке године утврђује се потребна висина средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса. Набавну политику воде декан Факултета, продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност и остали наставници и сарадници у сарадњи са библиотекарима. Обнављање фонда врши се више пута у току године, а приоритетни план набавке потребне литературе усваја Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа.

Комплетан процес рада у библиотеци је аутоматизован. Библиотека Факултета је пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS.SR. Формирање електронског каталога књига започело је 2006, а реализација COBISS позајмица 2011. године. Информатичка опрема и компетенције библиотекара у тој области обезбеђују подршку наставном и научноистраживачком раду Факултета. Наставницима је омогућен приступ Kobson и Ebsco базама.

Домаћи и страни часописи доступни су у електронском облику преко сервиса Kobson. До наслова који се не могу купити долази се међубиблиотечком позајмицом. Годишње се у оквиру међубиблиотечке размене позајми око 500 књига потребних за наставни и научноистраживачки рад, док библиотека Факултета позајми другим библиотекама око 150 наслова годишње.

Поред прикупљања, чувања и давања на коришћење библиотечко-информационе грађе, библиотека се бави културно-образовним делатностима, као што су изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, организовање књижевних вечери, предавања, радионица, промоције факултетских издања и другим облицима културног деловања.

Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета предвиђено је да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом рада Библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности и иновирањем библиотечког пословања имплементацијом нових технологија. Периодичним анкетирањем добављају се резултати о мишљењу студената и њиховим искуствима везаним за доступност уџбеника и литературе. У студентским евалуацијама рада Факултета, опремљеност библиотеке и рад библиотекара редовно су оцењени највишим оценама. Библиотечко особље је процењено као компетентно за послове које обавља и показује мотивисаност за рад и спремност за стручно усавршавање. Резултати

евалуације студентског вредновања доступности одговарајуће литературе у факултетској библиотеци, рада библиотеке и библиотекара дати су у табелама 1 (ајтеми 4–8), 2 (ајтеми 3–6, 25) и 3 (ајтеми 3–6, 14) за период од 2021. до 2024.

9.1.3. Информатички ресурси

Организација, статус и рад Службе информационих технологија Факултета уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и систематизацији радних места и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*.

Служба је у обавези да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. Опремљена је савременим уређајима и брине о функционисању рачунарске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и компјутерске опреме дата је у табели 9.2.

Служба информационих технологија задужена је за 1) администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; 2) текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; 3) праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; 4) дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на веб-страницама Факултета; 5) развој нових сервиса (администрација, испитне активности, развој и имплементација наставничких и студентских платформи и друго); 6) унапређење постојећих софтверских и хардверских решења; 7) вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада. У свом раду ова служба примењује савремена светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет финансијским планом годишње утврђује висину средстава намењених развоју службе и унапређењу локалне мреже.

У надлежности службе је одржавање амфитеатра, 15 учионица и 4 лабораторије које су опремљене рачунарима и видео-пројекторима, као и Центра за учење у коме се налази 23 рачунара и где је студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета 12 сати дневно обезбеђен стални приступ интернету. Просторије центра за учење смештене су у одговарајућем делу зграде и на простору довољне површине, тако да су корисницима омогућени оптимални услови за рад.

У Служби информационих технологија запослена су два администратора мреже. Који у оквиру својих задужења и надлежности пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунаром хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет рада Службе информационих технологија остварује континуираном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технолошких достигнућа. Праћење квалитета рада Службе информационих технологија укључује, осим анализа извештаја саме службе и њених корисника, периодично анкетање студената анонимном анкетом у оквиру студентске евалуације рада Факултета, где се на основу нивоа одржавања комплетног информатичког система на факултету посредно оцењује и компетентност и професионалност администратора. Резултати евалуације одређених сегмената који се налазе у ингеренцији ове службе дати су у табелама 4 (ајтеми 13–16), 5 (ајтеми 11–14, 22–24) и 6 (ајтеми 7–13) за период од 2021. до 2024.

Табела 4. Резултати анкете, школска година 2021/2022, основне и мастер академске студије (обједињено)

	N	Min	Max	Mean	Std. Dev.
4. Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза	412	1	5	4.52	.894
5. Радно време библиотеке одговара потребама студената	408	1	5	4.50	.919
6. Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима	413	1	5	4.71	.763
7. Време рада читаонице одговара потребама студената	390	1	5	4.58	.847
8. Читаоница је опремљена у складу са потребама студената	401	1	5	4.63	.758
13. Време рада Центра за учење одговара потребама студената	382	1	5	4.50	.881
14. Информације на веб-сајту Факултета се довољно брзо ажурирају	420	1	5	4.42	.947
15. На веб-сајту Факултета се налазе све важне информације	428	1	5	4.50	.907
16. Информације на веб-сајту Факултета су довољно прегледне	426	1	5	4.45	.952
Valid N (listwise)	325				

Табела 5. Резултати анкете, школска година 2022/2023, основне и мастер академске студије (обједињено)

	N	Min	Max	Mean	Std. Dev.
3. Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	301	1	5	4.76	.578
4. Радно време библиотеке одговара потребама студената.	304	1	5	4.77	.568
5. Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	309	1	5	4.84	.503
6. Време рада читаонице одговара потребама студената.	300	1	5	4.76	.614
11. Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	299	1	5	4.70	.667
12. Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	307	1	5	4.63	.750
13. На сајту Факултета се налазе све важне информације.	309	1	5	4.64	.771
14. Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	306	1	5	4.66	.744
22. Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	288	1	5	4.74	.619
23. Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	291	1	5	4.70	.671
24. Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	299	1	5	4.60	.768
25. Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	302	1	5	4.69	.685
Valid N (listwise)	225				

Табела 6. Резултати анкете, школска година 2023/2024, основне и мастер академске студије (обједињено)

	N	Min	Max	Mean	Std. D.
3. Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	226	1	5	4.70	.643
4. Радно време библиотеке одговара потребама студената.	230	1	5	4.67	.702
5. Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	232	1	5	4.76	.612

6. Време рада читаонице одговара потребама студената.	223	1	5	4.67	.714
7. Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	225	1	5	4.67	.726
8. Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	229	1	5	4.67	.696
9. На сајту Факултета се налазе све важне информације.	231	1	5	4.68	.691
10. Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	232	1	5	4.59	.795
11. Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	220	1	5	4.62	.752
12. Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	221	1	5	4.64	.710
13. Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	226	1	5	4.56	.736
14. Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	226	1	5	4.72	.609
Valid N (listwise)	178				

Резултати претходне анализе указују да Факултет у великој мери задовољава Стандард 9 јер је на основу одговарајућих правилника и општих аката успостављен институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника, што је у непосредној вези и са одржавањем квалитета библиотечких ресурса. Набавком и/или објављивањем уџбеничке и друге литературе Факултет обезбеђује студентима наставни материјал предвиђен силабусима предмета на свим студијским програмима у довољној количини и на време. Факултет обезбеђује и остала наставна средства, која се углавном користе на пракси, а која студенти дуже од администратора мреже, предметних наставника или у медијатеци.

Факултет у великој мери задовољава стандард 9 и у сегменту који се односи на квалитет информатичких ресурса. Студентима су на располагању две учионице са 23 рачунара, више учионица са 5 до 10 рачунара (учионица за језике, учионица за математику), учионица опремљена за видео-конференције, као и интерна радио-станица за припрему материјала за истраживачки рад. За студенте је од 8 до 20 часова отворен Центар за учење који има 23 рачунара и електронску таблу, а налази се у непосредној близини библиотеке, што студентима олакшава рад. Сви рачунари су умрежени и имају интернет конекцију. Студентима је доступно и 15 лаптоп рачунара и 15 пројектора за часове и активности које обављају на пракси у школама-вежбаоницама и предшколским установама. За припрему материјала за праксу студенти користе штампаче (колор и црно-беле), графоскопе, расположиве копир апарате, уређаје за репродуковање музике и осталу опрему.

9.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Добра структура библиотечког фонда +++	Недостатак простора за квалитетно смештање библиотечког фонда ++
Солидна покривеност предмета уџбеничким материјалом +++	Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нових књига ++
Усвојена акта којима се одређује и прати квалитет уџбеника и рада библиотеке +++	Недовољно транспарентна анализа покривености предмета уџбеницима и њихове усклађености са ЕСП бодовима предмета ++
Реновирана читаоница отворена за кориснике сваког дана од 8 до 20 часова +++	Ограничена средства којима Факултет

Развијена међубиблиотечка сарадња +++ Стручан библиотечки информатичко-администраторски кадар који студентима и запосленима пружа одговарајуће библиотечке услуге и перманентно унапређују своје знање +++ Доступност информатичких ресурса којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом +++ Обезбеђени потребни информатички ресурси +++ Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци и рачунарском центру редовно прате и оцењују студената и запослених +++	располаже за потребе набавке нове информатичке опреме ++ Лимитирани ресурси за покретање и одржавање нових е-платформи за потребе научноиздавачке делатности ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је даље развијати библиотечке и информатичке ресурсе на начин који је дао добре резултате у протеклом периоду +++	У условима смањеног прилива средстава мере штедње ће нужно утицати на могућности набавке нових књига ++

9.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Како би се унапредио квалитет Стандарда 9, неопходан је перманентан рад на побољшању квалитета библиотечких и информатичких ресурса – редовна набавка нових уџбеника (по реформисаним наставним програмима за основне школе), приручника, научне и стручне литературе, софтвера и рачунара уз одржавање информатичких система и платформи у складу са савременим захтевима и моделима). Потребно је додатно уредити адекватан простор за безбедно и квалитетно складиштење великог књижног фонда (више од 48.000 примерака), који поред уџбеничке и помоћне литературе садржи и ретке примерке књига старих преко сто година, као и знатан број примерака из различитих области који се налазе у оквиру поклон-библиотека некадашњих факултетских наставника.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

10.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Факултет има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање постављених циљева и задатака. Орган управљања Факултетом је Савет. Састав, начин и поступак избора и надлежности Савета утврђени су општим актом Факултета, у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту: Закон), а начин рада и одлучивања Пословником о раду Савета. Савет Факултета одлучује о најбитнијим питањима рада и развоја Факултета доношењем Статута Факултета и планских докумената (план развоја, стратегија обезбеђења квалитета, програми рада, финансијски план и др.); давањем сагласности на одлуке о управљању имовином Факултета и сагласности на расподелу финансијских средстава; усвајањем плана коришћења средстава Факултета; утврђивањем висине школарине и др. Истовремено, Савет има и изборну функцију (бира и разрешава декана и продекана) и контролну функцију коју остварује разматрањем извештаја о раду Факултета и извештаја о остварењу планских и програмских докумената. Питања о којима одлучује Савет претходно разматра Наставно-научно веће. Одлуке Савета засноване су на важећим прописима. Одговорност Савета Факултета дефинисана је Статутом и општим актима Факултета. Орган руковођења Факултетом је декан. Услови за избор декана утврђени су Законом, а начин и поступак избора и његове надлежности Статутом Факултета, у складу са Законом. У складу са својим надлежностима декан представља и заступа Факултет и руководи његовим радом.

Руковођење обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Факултета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Декан је одговоран за законитост рада Факултета, функционисање система управљања квалитетом, спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада. Декану у раду помажу продекани чије су надлежности утврђене Статутом Факултета. Факултет има четири продекана: 1) продекана за наставу и студентска питања 2) продекана за научноистраживачки рад и издавачку делатност 3) продекана за међународну сарадњу и 4) продекана за развој и акредитацију. Ради разматрања питања из делокруга рада Факултета и заузимања ставова о њима декан Факултета образује Колегијум. Састав Колегијума утврђен је Статутом Факултета. Декан, продекани и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање, примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефективности и ефикасности. Ненаставну подршку раду Факултета пружа ненаставна јединица - Секретаријат, који чине секретар и стручне службе дефинисане у Статуту Факултета. Радом служби руководи секретар. Подела послова унутар служби Секретаријата, њихов опис, услови за рад (квалификације), дужности и одговорности за свако радно место запослених ван наставе утврђени су Правилником о систематизацији радних места који представља акт кадровске политике. Мерила за процену радних места јесу: сложеност послова, самосталност у раду, одговорност, пословна комуникација и компетентност.

Број запослених усклађује се са акредитационим захтевима. Основни принципи професионалног понашања јесу уредност, економичност и тачност заснована на закону. Стално стручно усавршавање праћењем стручне литературе и учествовање на стручним семинарима и курсевима императив су у раду служби Секретаријата. Стандарди рада служби утврђени су правилницима Факултета којима се уређују одговарајуће области рада (Правилник о поступку унутрашње узбуњивања, Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке Правилник о буџетском рачуноводству, Правилник о канцеларијском и архивском пословању, Правилник о безбедности ИКТ, и др.) у складу са законским прописима. Радни однос са ненаставним особљем заснива се сагласно са одредбама важећих прописа из области рада. Процена потенцијалних кандидата обавља се на основу документације о квалификацијама и референци, као и на основу општег утиска који кандидат оставља у непосредном разговору са деканом, секретаром или шефом одговарајуће службе (професионална компетентност, начин изражавања, информисаност и др). Увођење у посао, односно оспособљавање за самостално обављање послова спроводи се како са новозапосленим лицима, тако и са запосленима распоређеним на друга радна места. Увођење у посао обавља непосредни руководиоца службе и оно обухвата: упознавање са организацијом и описом послова, прописима који се односе на одговарајућу врсту посла, нормативним актима и правилима рада. Период увођења у посао одређује непосредни руководиоца, односно шеф службе и зависи од врсте и сложености послова. На крају периода рада под надзором спроводи се процена оспособљености и на основу тога предузимају даље мере. Факултет спречава сваки вид непосредне и посредне дискриминације лица приликом избора кандидата за запошљавање и обављање одређеног посла, као и запослених

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Факултета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе. Факултет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов рад. Извештаји о раду органа управљања, руковођења, стручних органа и о раду стручних служби Факултета саставни су део извештаја о раду Факултета који сваке године разматра и усваја Савет, на предлог Наставно-научног већа. Комисија за обезбеђење квалитета периодично спроводи анкету којом испитује ставове, мишљења и оцене наставника, сарадника и ненаставног особља и студената о раду и деловању управљачког и ненаставног особља. Извештај о резултатима анкете Комисија подноси Савету. На основу објективно утврђених слабости и пропуста у раду утврђују се мере за њихово отклањање.

10.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Континуирани надзор и провера квалитета рада од стране Савета Факултета и надлежних државних органа +++ Јасно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++ Прецизно успостављене организационе структуре и систем праћења и оцењивања квалитета управљања +++	Већа интегрисаност у научноистраживачки процес свих недовољано интегрисаних организационих целина Факултета ++ Недовољно развијен систем интерне комуникације између наставног и ненаставног особља ++ Ограничена доступност специјализованих обука за унапређење

Успостављени јасни критеријуми за оцењивање и напредовање ненаставног особља ++ Висок степен транспарентности информација о раду управљачких органа и стручних служби ++ Омогућено усавршавање и даље образовање ненаставног особља ++ Потпуна компјутеризација административних и студентских служби ++ Број и структура ненаставног особља усклађени са националним и међународним стандардима ++	компетенција ненаставног особља +
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Рационализација у организацији рада катедри. ++ Едукација чланова органа управљања Факултетом маркетиншким ресурсима. + Јачање сарадње са другим факултетима у земљи и иностранству у области заједничких пројеката. ++ Повећање сарадње са привредом ради додатног усавршавања ненаставног особља у области менаџмента и административне подршке. +	Недовољна мотивисаност наставног кадра за прихватање руководећих функција ++ Одлазак квалификованог ненаставног особља због конкурентнијих услова рада у другим секторима ++

10.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

На основу спроведене SWOT анализе, предложене мере и активности усмерене ка унапређењу квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке обухватају следеће:

1. Унапређење интерне комуникације између наставног и ненаставног особља путем редовних координационих састанака, интерних билтена и јасно дефинисаних канала за размену информација, са циљем ефикаснијег функционисања установе.
2. Развој програма стручног усавршавања за ненаставно особље који укључују обуке из административног менаџмента, ИКТ вештина, као и савремених сервиса подршке студентима, уз сарадњу са другим високошколским установама и сектором привреде.
3. Јачање интеграције организационих целина у научноистраживачки рад кроз заједничке пројекте, радне групе и увођење праксе размене искустава између запослених.
4. Стимулисање веће укључености наставног кадра у управљачке функције путем прецизно дефинисаних критеријума за избор, административне и логистичке подршке, као и подстицајних механизма.
5. Унапређење услова рада и могућности за напредовање квалификованог ненаставног особља, у циљу задржавања кадрова и смањења флукуације, кроз систем интерног вредновања и признавања резултата рада.
6. Увођење едукација из области маркетинга и стратешке комуникације за чланове органа управљања, са циљем јачања институционалне видљивости и бољег представљања капацитета Факултета.

7. Интензивирање сарадње са другим факултетима, домаћим и страним партнерима, као и привредним субјектима, у циљу размене добрих пракси, заједничког организовања едукација и унапређења административне подршке.

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Прилог 10.3. Евалуација квалитета рада управљачког и ненаставног особља

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1 Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Од 2020. године, управа Факултета педагошких наука у Јагодини непрекидно и посвећено унапређује материјално-техничке услове за рад студената, као и наставног и ненаставног особља.

У овом периоду реновирано је више канцеларија и кабинета: канцеларија продекана, математички кабинет, кабинет за књижевност, лабораторија за природне науке, студентска служба за мастер студије и канцеларије правне службе. Приликом реновирања кабинета и канцеларија дата је слобода запосленима да простор у коме раде уреде по свом осећају и потребама. Важан део укупних улагања у подизање стандарда за пријатан и квалитетан рад студената представљало је реновирање хола испред амфитеатра. Сви радови на реновирању простора Факултета рађени су у складу са јединственим архитектонским планом за унутрашње уређење образовног простора у савременим условима и носе печат свог аутора. Због застарелости постојећих сервера, Факултет је обезбедио два нова сервера, која омогућују несметани рад сервиса (сајт факултета, мејл сервис, Moodle, е-студент, е-професор...).

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу континуирано унапређује инфраструктуру у складу са стратешким циљевима развоја. Просторне и техничке могућности Факултета задовољавају стандарде високошколских установа, а квалитет, доступност и функционалност просторија и опреме омогућавају ефикасну реализацију наставног процеса.

Факултет располаже адекватним простором који одговара броју студената, наставника, сарадника и ненаставног особља. У свим учионицама обезбеђени су услови за несметано одвијање наставе, а Факултет континуирано ради на побољшању техничке опремљености. Урбанистички, техничко-технолошки и хигијенски аспекти простора редовно се унапређују у складу са актуелним потребама. Објекти имају важеће грађевинске и употребне дозволе, те испуњавају прописане здравствене и сигурносне стандарде.

Укупна нето површина просторија представљена је у Табели 11.1. и износи 5746,37 m², што омогућава одвијање наставе у једној смени, са просторним капацитетом од 4,13 m² по студенту. Осим класичних учионица, настава и други облици рада одвијају се у амфитеатру, лабораторијама, атељеима, спортској сали, позоришној сали, библиотеци, читаоници и Компјутерска лабораторија - центар за учење. Простори намењени Студентској организацији и Студентском парламенту омогућавају активан ангажман студената у ваннаставним активностима.

Настава у пољским учионицама одвија се уз коришћење покретне табле, а отворени простори су уређени у складу са стандардима за рад на отвореном. Распоред седења, заштита од временских услова и адекватна опрема омогућавају оптималне услове за наставу. Пољске учионице и спољни спортски терени нису укључени у стандардну квадратуру, али значајно доприносе унапређењу квалитета наставе.

Простор читаонице и Компјутерска лабораторија - центар за учење усклађен је са бројем студената, а њихова опремљеност омогућава несметан рад, приступ интернету и директну повезаност са библиотечким фондом. Методичка настава и стручна пракса реализују се у партнерским школама, предшколским установама и домовима, чиме се осигурава квалитетна припрема студената за професионални рад.

За испуњеност предвиђених стандарда задужени су Декан и Колегијум, као и катедре које прате специфичне потребе наставе. Факултет систематски усклађује своје просторне и техничке капацитете са европским стандардима, редовно анализирајући примену опреме на сродним институцијама у развијеним земљама.

Квалитетно извођење наставе подржано је савременом опремом, која укључује:

- информационо-комуникациону технологију (рачунаре, штампаче, мултифункционалне уређаје, паметне табле, аудио-визуелну опрему);
- брзу интернет конекцију, Кобсон мрежу, видео-конференцијску опрему и интерактивне табле;
- наставне алате (табле, магнетне табле, дидактичке моделе, бим пројекторе, лабораторијску опрему, микроскопе, образовне софтвере);
- ателее опремљене штафелајима, бојама и графичком пресом;
- музичке инструменте, спортске реквизите и друге методичко-дидактичке ресурсе.
- ресурсе библиотеке и читаонице

Факултет наставља са модернизацијом својих капацитета, пратећи најновије технолошке трендове и потребе студената, како би осигурао оптималне услове за рад и напредак академске заједнице.

У Табели 11.1 дат је податак о односу простора према укупном броју акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и свим годинама студија. За укупно 1391 студента на три нивоа студија, применом формуле утврђене стандардима за акредитацију, као и додатним упутствима за примену стандарда, простор Факултета износи **4,13 m²/по студенту**, чиме је стандард за акредитацију у потпуности испуњен.

За потребе наставе на располагању је укупно 12 учионица (436 места), 6 слушаоница (укупно 584 места), један амфитеатар (264 места), фискултурна сала (150 места), трим сала (20 места), 2 свлачионице (50 места), позориште – вежбаоница (290 места), пет лабораторија (185 места), библиотека са пријемном просторијом (4 места), читаоница (40 места), Галерија Гинко (60 места) и скриптарница (2 места).

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Факултет поседује укупно 20 кабинета и салу за седнице (укупно 154 места) што је у складу са бројем наставника и њиховим потребама.

За потребе административних јединица и Студентске службе, Факултет обезбеђује девет просторија (27 места) адекватно опремљених техничком опремом као и друге просторије намењене запосленима (портирницу, просторије помоћног особља, две радионице и две котларнице). Факултет је повезан у Академску мрежу Србије (AMRES) оптичким гигабитним линком преко чворишта Рачунарског центра Универзитета у Београду (RCUB), чиме је обезбеђена брза и стабилна интернет конекција. Локална рачунарска мрежа (LAN) садржи: преко 100 мрежних прикључних места (Cat 5е и Cat 6 категорија); три управљива L2 switch-а; два L3 switch; десет Wi-Fi приступне тачке (Факултетски AP); три Wi-Fi приступне тачке (Eduroam AP). Овим је покривена свака учионица, слушаоница, сала, амфитеатар и библиотека са читаоницом. Бежичном мрежом покривени су главни улаз, холови и ходници испред свих учионица, слушаоница и амфитеатра, укључујући и хол „Сретен Ацић“. У оквиру физичке LAN инфраструктуре распоређено је преко 100 активних десктоп рачунара. У оквиру мрежне инфраструктуре налазе се 6 сервера под Linux оперативним системом на којима се налазе различити сервиси (Сајт факултета, мејл сервис, Moodle, е-студент, е-професор,...).

Факултет у свом саставу поседује више просторија које су опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућују лакши и ефикаснији рад. *Компјутерска лабораторија - Центар за учење* опремљен је довољним бројем рачунара (више од 20), једним штампачем и једном интерактивном таблом. *Компјутерска лабораторија* на другом спрату намањена је првенствено реализацији наставе и вежби из информатичких предмета, а опремљена је са више од 25 рачунара, штампачем, видео камером, лаптоп рачунаром, бим пројектором, дигиталном интерактивном таблом, документ камером, системом респондера, micro:bit уређајима и скенером. *Језичка лабораторија* поседује фотокопир апарат, ЦД плејер, више рачунара са слушалицама за наставу језика у мањим групама, више дигиталних диктафона, камеру, црно беле штампаче, колор штампач, два лаптоп рачунара, скенер и један бим пројектор. Лабораторија за језике има директну везу са учионицом за језике која је опремљена класичном и белом таблом, платном за пројекције и простором за приказивање различитих сликовних и дидактичких материјала. *Лабораторија за дидактичко методичке огледе* је савремено опремљена учионица за извођење разних типова наставе. Претежно је опремљена наставним средствима која су везана за предмет Методика наставе математике. У *лабораторији за природне науке* реализује се настава из предмета Основе природних наука, Методика наставе природе и друштва, Методички практикум природе и друштва, Методика упознавања околине, Екологија и Општа хигијена. Поред предавања и практичне наставе из наведених предмета у лабораторији се организују и многе друге активности попут образовних радионица, активности у оквиру пројеката итд. Све учионице су опремљене платном за пројекције, персоналним рачунарима и бим пројекторима, а многе и паметним таблама. Поред тога, Факултет располаже видео-конференцијском салом капацитета 30 места, која је опремљена најсавременијом технологијом.

Хол „Сретен Ацић” служи као простор за окупљање и дружење студената, јер је директно повезан са студентским клубом. Такође, регистрован је као галеријски простор „Гинко“ у којем се периодично организују ликовне изложбе. Поред тога, у холу је постављена стална изложба отворена поводом 120 година од оснивања Мушке краљевске учитељске школе у Јагодини. Простор се примењује и за промоције књижевних издања, књижевне и поетске вечери и друге врсте културно-уметничких програма.

Студенти могу да користе услуге фотокопирања, израде електронских копија материјала и штампања у скриптарници Факултета и Компјутерској лабораторији - Центру за учење. Компјутерска лабораторија - Центар за учење и рачунари у холу зграде доступни су за рад на рачунару и интернет претраживање током целокупног радног времена Факултета. Две савремено опремљене компјутерске лабораторије омогућавају студентима самосталан рад на рачунарима, било за истраживање или израду домаћих и семинарских радова. Наставнички кабинети су опремљени свим потребним уређајима за штампање, скенирање и израду електронских копија, а неколико кабинета поседује и апарате за фотокопирање и умножавање наставног материјала.

Факултет се континуирано брине о одржавању простора и опреме, што се спроводи кроз рад техничке службе и систем администратора. Модернизација опреме финансира се из сопствених средстава, учешћем у финансираним научним и развојним пројектима, као и кроз донације.

Сваке године, на почетку јесењег семестра, запослени износе своје захтеве за потрошним материјалом, који се затим укључују у годишњи план набавке како би се осигурала рационална потрошња. Овај план покрива потребе научноистраживачког рада и стручног усавршавања наставника. Процес набавке опреме, као и адаптације или проширења простора, увек се спроводи у складу са важећим законским процедурама.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе. Ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима Факултет је потписао уговоре о сарадњи и тиме обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у 15 одговарајућих васпитно-образовних и високошколских установа. Листа установа са којима Факултет има потписане уговоре о пословној сарадњи дата је у Табели 11.3.

11.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
У складу са акредитационим стандардима, Факултет има адекватан простор за рад, који испуњава све захтеве у погледу величине, квалитета, структуре и опремљености. +++ Осигуран је адекватан просторни капацитет за све студенте ++ Опрема која је обезбеђена одговара потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката. +++ Компјутерске лабораторије су на располагању студентима читавог дана. +++ Техничка опремљеност простора за наставу и научни рад, као и за рад ненаставних служби, чини значајан снажан аспект Факултета. +++ Факултет редовно предвиђа средства за обнављање и унапређење информатичке и техничке опреме у оквиру свог финансијског плана. ++ Књижни фонд библиотеке задовољава потребе и редовно се обнавља сваке године +++	Постоји проблем недостатка простора у библиотеци за квалитетно смештање књижног фонда ++ Учестала потреба за ажурирањем софтвера и заменом ИКТ опреме у настави + Потребно је реновирати преостали део фасаде зграде Факултета ++ Неопходно је комплетно сређивање амфитеатра + Сајт Факултета је потребно осавременити и оптимизовати за све величине екрана (мобилне уређаје) ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Факултет је посвећен развоју техничке и информатичке опремљености, као и адаптацију просторија у складу са могућностима, што отвара простор за стално унапређење услова рада и наставе. +++	Учестала потреба за ажурирањем софтвера и заменом ИКТ опреме у настави + Финансирање, које не зависи искључиво од Факултета, може бити недовољно у наредном периоду, што би могло ограничити планове за побољшање услова рада и техничке опремљености. ++

11.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Задржати праксу да Декан, заједно са Колегијумом, сваке године на почетку јесењег семестра оцењује адекватност расположивог простора, како у погледу површине у односу на број студената, тако и у смислу његовог квалитета. Процена се врши у складу са критеријумима Комисије за акредитацију и проверу квалитета, а обухвата и анализу стања опреме, средстава и материјала. Посебна пажња биће посвећена закључцима катедри изнетим у Годишњем извештају о раду и Програму рада. На основу добијених налаза, Декан са Колегијумом формулише план

адаптације или проширења простора, као и набавке неопходне опреме, средстава и материјала, при чему се овај документ integriше у Годишњи финансијски план.

- Треба наставити са праксом анкетирања студената ради евалуације квалитета простора и опреме. Резултати ових евалуација биће узети у обзир приликом израде Плана набавке и адаптације. Предлог плана треба да разматра Наставно-научно веће, након чега се документ доставља Савету Факултета, који доноси финалну одлуку о његовом усвајању.

- Потребно је успоставити систем комуникације путем имејл листа или група (вебмејл свих наставника и сарадника), што би омогућило брзу и ефикасну размену информација.

- Модернизацију опреме спровести кроз набавке финансиране сопственим средствима Факултета, учешћем у финансираним научним и развојним пројектима, као и уз подршку донација и сличних извора.

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

12.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Факултет педагошких наука у Јагодини је део Универзитета у Крагујевцу чије финансирање гарантује оснивач, односно Министарство просвете, у складу са одредбама Закона о високом образовању, Уредбом о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Стабилност ових средстава обезбеђена је акредитацијом 8 студијских програма које Факултет самостално изводи и 5 студијских програма које изводи у сарадњи са другим институцијама, испуњавањем уписних квота за прву годину студија одобрених дозволом за рад, поштовањем утврђених стандарда за упис студената у више године студија у статусу буџетских студената и поштовањем прописа који регулишу зараде запослених у државним службама и јавним предузећима. Делимична стабилност средстава за научноистраживачки рад обезбеђује се из буџета Републике преко финансирања истраживача из средстава Министарства за науку, технолошки развој и иновације.

Високошколска установа функционише у специфичном финансијском контексту који карактерише ограничен број уписаних студената, мањи од акредитацијске квоте, што директно утиче на обим сопствених прихода. Упркос томе, успостављени су стабилни механизми финансијског управљања који омогућавају несметано обављање наставне делатности и одржавање кључне инфраструктуре. Основни извор финансирања остају средства из буџета Републике Србије, која се користе за исплату зарада запослених и део текућих оперативних трошкова. Процеси буџетирања и расподеле средстава прописани су унутрашњим актима и усаглашени са важећим законским прописима, чиме се обезбеђује транспарентност и одговорност у финансијском пословању.

Финансијски план се припрема на годишњем нивоу, са пројекцијом на трогодишњем нивоу, и у његову израду укључени су декан, финансијска служба, руководиоци катедри и центара, уз финалну контролу и одобрење Савета установе. Приликом израде плана користе се подаци о реализацији трошкова у претходном периоду, како би се што реалније предвидели износи за наредну годину, а такође се посматрају и најављена инфлаторна кретања. Планом се обухватају све категорије расхода – од материјалних трошкова, преко трошкова одржавања до улагања у људске ресурсе. Финансијским планом Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава за сваку буџетску годину трудећи се да обезбеди финансијску стабилност и ликвидност у планираном временском периоду. Анализа пословања Факултета у протеклом периоду показује да Факултет планирањем распореда и намене како буџетских, тако и сопствених прихода, обезбеђује финансијску стабилност и дугорочну ликвидност за свој рад.

Финансијским планом утврђивана је намена сопствених прихода Факултета. Ова средства су коришћена за трошкове пословања, набавку, одржавање и осавремењивање опреме, текуће одржавање објекта, обављање научноистраживачког рада који је у функцији унапређења квалитета наставе, издавачку делатност и публикације, научно и стручно усавршавање наставника и сарадника, подстицање развоја наставног подмлатка, подршку даровитим студентима и развијање међународне сарадње. Финансијским планом Факултета такође је утврђиван распоред и намена средстава остварених по основу прихода од рада на научноистраживачким пројектима и едукативним пројектима и уговорима, у складу са законом.

Стратешко опредељење Факултета је да подстиче научноистраживачки рад. Један од облика подстицања научноистраживачког рада на Факултету остварује се и кроз финансирање представљања (научних) резултата, на одговарајућим скуповима, издавање научних монографија, као и стипендирање научно-наставног подмлатка путем делимичних надокнада трошкова

студија. Одговарајућа средства се додељују на основу Правилника о издавачкој делатности, Правилника о новчаној подршци научним радницима за учешће на научним скуповима и конференцијама и усвојеног плана за текућу годину.

Финансијска структура установе заснована је на стабилном, али ограниченом извору буџетских средстава. С обзиром на мали број самофинансирајућих студената, приходи од школарина су скромни, што значи да установа у великој мери зависи од буџетских трансфера. Ово условљава врло пажљиво планирање и приоритизацију расхода. У оквиру реализације наставе и истраживања, финансијска средства се користе рационално, са фокусом на основне потребе и обезбеђивање услова за квалитетно извођење наставе. Финансијске анализе показују стабилност у основним сегментима, али и ограничене могућности за развојне активности. Упркос томе, установа успева да обезбеди минимална средства за:

- подршку стручном усавршавању;
- учешћу наставника на скуповима;
- развоју нових наставних материјала;
- издавачку делатност (припрема и штампа уџбеника, збирки, практикума, истакнутих монографија, ...);

Важно је нагласити да установа води детаљну евиденцију свих финансијских трансакција.

У претходном периоду, заступљеност извора финансирања имала је следећу структуру:

- средства оснивача – 86,19%;
- сопствени приходи – 13,81% (средства која Факултет оствари, осим средстава које обезбеђује Република, чине сопствени приход Факултета којим он располаже самостално);

Финансијска политика високошколске установе у великој мери одговара постојећим капацитетима и реалним околностима. Тренутни модел финансирања обезбеђује стабилност за одржавање основне делатности, али недостаје простор за веће инвестиције и технолошко унапређење. Установљена је пракса редовног планирања, ревизије и извештавања о финансијама, чиме се обезбеђује транспарентност у раду.

Иако постоји извесна финансијска ограниченост, установа користи расположиве ресурсе на ефикасан начин. Због малог обима сопствених прихода, акценат је на унапређењу ефикасности постојећих процеса, тражењу алтернативних извора финансирања и подизању капацитета особља за учешће у пројектима и доношење иновативних решења у домену финансијског управљања.

Јавност и транспарентност извора финансирања и начина утршка средстава обезбеђени су кроз Финансијски план и Извештај о финансијском пословању и годишњи обрачун за претходну буџетску годину које разматра Наставно-научно веће Факултета а усваја Савет. Јавност и транспарентност финансијског пословања обезбеђује Савет факултета на којем са сва финансијска питања расправљају, а одлуке усвајају од стране представника Факултета, Оснивача и студената. Факултет обезбеђује јавност финансијског пословања и путем извештаја о јавним набавкама, у складу са прописима којима се уређује материја јавних набавки. Јавност и транспарентност у домену финансијског пословања обезбеђује се и редовним ажурирањем интернет странице Факултета преко линка са почетне странице интернет презентације Факултета <http://www.refja.kg.ac.rs>. Записници са седница Савета факултета објављују се на огласној табли и на тај начин информације о пословању постају доступне најширој јавности.

12.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Обезбеђеност и редовност финансирања од стране оснивача (буџет РС, односно систем државног финансирања) +++	Мали број студената заинтересованих за студирање ++
Развијен систем финансијског планирања ++	Ниске школарине самофинансирајућих студената ++
	Угроженост сопствених прихода

Могућност самосталног распоређивања и одлучивања о сопственим приходима +++ Рационална и транспарентна финансијска политика +++ Редовност у наплати школарина која је условљена пријавом испита и овером семестра од стране електронског студентског сервиса +++ Дигитализована документација и административни процеси +++ Искуство у реализацији домаћих и међународних пројеката +++ Процедура усвајања финансијских извештаја +++ Право запослених да буду детаљно информисани о финансијском пословању +++	вођењем социјалне политике према самофинансирајућим студентима ++ Ограничене могућности за капитална улагања+++ Велики удео буџетских финансијских средстава РС и зависност извора финансирања Факултета од стране оснивача +++ Слаба мотивисаност запослених за учешће у пројектима++ Недовољна средства за материјалне трошкове Факултета, унапређење наставног процеса и рада стручних служби +++ Недовољна финансијска средства за развој научног подмлатка ++ Ограничени капацитети за развој додатних програма и услуга+++ Недовољна разноликост извора финансирања++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Финансирање пројеката од националног значаја од стране оснивача +++ Аплицирање за фондове Европске уније++ Формирање интерног тима за развој и аплицирање пројеката + Акредитација студијских програма на светским језицима +++ Развој програма целоживотног учења, семинара и обука на српском и светским језицима +++ Покретање комерцијалних активности +++ Успостављање сарадње са привредом ++ Побољшање квалитета предложених финансијских планова+++	Рестриктивно финансирање високошколског образовања од стране оснивача +++ Тенденција смањења буџетских места од стране оснивача ++ Смањење буџетских средстава по студенту ++ Смањење буџетских средстава за покривање материјалних трошкова ++ Недовољна подршка оснивача за развојне пројекте ++ Смањење финансирања од стране оснивача због финансирања приватних и страних установа +++ Пад интересовања за упис нових студената ++ Одустајање студената током студија +

	Могућност смањивања финансијске аутономије високошколских установа +++
--	---

12.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

Полазећи од идентификованих предности, слабости, могућности и претњи у оквиру финансијског пословања, Факултет педагошких наука у Јагодини треба да усмери своје активности ка јачању финансијске одрживости и самосталности, посебно у контексту ограничене економске динамике мање средине.

Потребно је интензивирати мере за диверсификацију извора финансирања, кроз систематско аплицирање за националне и међународне пројекте, уз посебан акценат на фондове Европске уније и пројекте од националног значаја. У том циљу, неопходно је формирати интерни тим за подршку писању и реализацији пројеката, који би обухватио наставно и административно особље, уз подршку спољних сарадника где је потребно.

С обзиром на ограничене сопствене приходе и малу уписну квоту, важно је развијати програме неформалног образовања, као што су стручне обуке, радионице и програми целоживотног учења, и то на српском и светским језицима. То ће омогућити већу присутност Факултета у широј друштвеној заједници, повећати сопствене приходе и допринети јачању академског кредибилитета.

Једна од кључних активности у наредном периоду мора бити усмеравање пажње на повећање интересовања за упис студената, што директно утиче на финансијску стабилност установе. У том смислу, неопходно је осмислити и реализовати циљане кампање за промоцију студијских програма, интензивирати сарадњу са средњим школама, организовати „Дане отворених врата“ и појачати присуство на друштвеним мрежама и дигиталним платформама. Поред тога, потребно је радити и на прилагођавању наставних програма потребама тржишта рада како би се студије представиле као атрактивне и перспективне.

Потребно је уложити напоре у мотивисање запослених за веће учешће у пројектним активностима, што подразумева и увођење интерних подстицаја за учешће у финансијски подржаним иницијативама, као и бољу расподелу средстава добијених кроз пројекте. Паралелно са тим, треба унапређивати капацитете за финансијско управљање и планирање кроз сталне обуке финансијске службе и руководиоца организационих јединица.

Имајући у виду висок удео буџетских средстава и ограничене сопствене приходе, потребно је додатно унапредити процесе интерне контроле и анализе буџетске реализације, укључујући увођење кварталних анализа и праћење индикатора реализације планираних активности. Унапређењем интерне анализе омогућиће се благовремено реаговање на финансијске ризике и боље усмеравање расположивих ресурса.

Један од важних корака у наредном периоду јесте и израда стратегије енергетске ефикасности, која би укључила мере за смањење трошкова кроз оптимизацију грејања, расвете и коришћења простора. Ово је посебно значајно у условима смањења буџетских средстава за материјалне трошкове.

На крају, неопходно је наставити са праксом јасне и транспарентне комуникације о финансијском пословању кроз редовно ажурирање извештаја на интернет страници, објављивање записника Савета и јачање улоге студената и представника запослених у доношењу финансијских одлука.

Показатељи и прилози за стандард 12:

[Прилог 12.1. Финансијски план](#)

[Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

13.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу остварује се кроз рад студентских организација и комисија за обезбеђење квалитета. На Факултету постоје и делују две организације студената – *Студентски парламент* и *Студентска организација* кроз које студенти остварују своја права и интересе, укључују се у различите ваннаставне активности и побољшавају квалитет студирања. Факултет у складу са могућностима и потребама подржава активности студентских организација, а у складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко *студента продекана* и представника Студентског парламента у органима Факултета (НН веће, Савет, Комисија за обезбеђење квалитета, Комисија за обезбеђење квалитета докторских студија, радна група за унапређење квалитета праксе и квалитета студијских програма итд). Студенте који учествују у раду Савета и комисија делегира студентски парламент.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и Универзитета, бира студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе, студијских програма, ваннаставних активности и студентског живота.

Студентски парламент у протеклом периоду активно је учествовао у раду Факултета преко својих представника у телима и комисијама Факултета. Приликом избора наставника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Представници студената чине 20 % састава Наставно-научног већа Факултета, а у Савету факултета их има троје (Прилог 13). На овај начин студенти су непосредно укључени у одлучивање о релевантним питањима. Представници Студентског парламента Факултета учествују и у раду *Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу*.

У складу са Законом и Статутом Факултета, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета у различитим областима, као и у процесу периодичног самовредновања Факултета. Као чланови ова три тела – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти активно учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом, од формулисања *Стратегије за обезбеђење квалитета*, преко обраде и анализе података у различитим областима обезбеђења квалитета, до формулисања акционих планова и корективних мера и праћења њиховог спровођења.

Студенти су посредно укључени у процес праћења и унапређења квалитета кроз ангажовање својих представника у раду комисија за обезбеђење квалитета и телима Факултета док су непосредно укључени кроз периодична анкетања којима се испитују ставови и мишљења студената о свим питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања.

Студенти су активно укључени у процесе осмишљавања курикулума студијских програма и метода оцењивања кроз рад радних група за реформу и развој студијских програма које формира наставно-научно веће Факултета током процеса реакредитација.

Студентска организација Факултета одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, стара се о заштити права студената и организује културно-спортске ваннаставне активности кроз спортске и културне радне групе.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра.

13.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Студенти активно учествују у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада +++ Могућност исказивања ставова сваког студента у циљу унапређења квалитета установе, студијских програма и наставе преко студентске евалуације +++ Студенти су равноправни партнери у комуникацији о самовредновању ++	Нису сви студенти упознати са стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета на нивоу који је пожељан и неопходан ++ Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Веће укључивање студената у рад тела за обезбеђење квалитета +++	Појава периодичне немотивисаности студената да учествују у периодичним евалуацијама ++ Некритичко мишљење студената у процесу евалуације +++ Запостављање општег интереса у односу на лични ++

13.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

Активности и поступци за унапређивање квалитета биће усмерене на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета биће укључени у формулисање корективних мера, а студенти ће бити укључени и у праћење имплементације корективних мера и поступака.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада на основу утврђених стандарда. Факултет предузима све активности које су потребне да би се обезбедило квалитетно и објективно праћење и провере квалитета наставе, процеса студирања, спровођења и поштовања закона и прописа, као и професионалног ангажовања запослених. Факултет помаже наставницима, сарадницима, свим запосленима, а нарочито студентима, да унапреде своје компетенције и подигну ниво квалитета целокупног живота и рада на Факултету.

Периодична провера, систематско праћење, као и унапређење квалитета, представљају главне и приоритетне задатке које Факултет обавља у оквиру развоја квалитета. Ови процеси су праћени низом активности, које се тичу унапређења квалитета у оквиру провере квалитета координисаним од стране руководства факултета и *Комисије за обезбеђење квалитета*.

Комисија за обезбеђење квалитета уз помоћ и координацију руководства факултета, као и других стручних органа, одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа, који су доступни јавности. *Комисија* такође надгледа и контролише ефикасност периодичног самовредновања у складу са *Законом о високом образовању* и осигурава јавност и доступност добијених података. *Комисија* континуирано и перманентно ради на развоју организационе културе квалитета, што подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних и истраживачких активности. У складу са интернационалним стандардима, *Комисија за обезбеђење квалитета* у сарадњи са другим службама прати и анализира резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета и издавачку делатност.

Континуирано се прати успех студената на појединачним испитима и у целини и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање пролазности на испитима и успеха студената. На састанцима *Комисије за обезбеђење квалитета* анализира се претходни рад, указује на добре стране, као и недостатке у раду и доноси предлози мера са задацима за кориговање недостатака или реализацију неостварених задатака из претходног периода. *Комисија* има одличну сарадњу са свим органима Факултета, наставницима, сарадницима и студентима.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета*, *Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* и *Годишњим програмима рада* *Комисије*. Овим документима су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима, као и динамика обављања неопходних послова.

Комисија за обезбеђење квалитета води рачуна и о следећим елементима наставног процеса: обезбеђује интегрални систем квалитета наставе, континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет рада наставника и сарадника)

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса се врши кроз вредновање

квалитета наставе (од стране студената, наставника и сарадника) и рада наставника и сарадника од стране студената путем периодичних анализа и самовредновања свог рада од стране наставника и сарадника. Факултет стоји на располагању својим наставницима и сарадницима и спреман је да им помогне у циљу побољшања квалитета наставног процеса и организације наставних и ваннаставних активности.

Субјекти обезбеђења квалитета су руководећи органи, стручни органи и сви запослени и студенти Факултета. Факултет самовреднује свој рад у складу са Статутом. У самовредновању се разматра и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Комисија за обезбеђење квалитета у новом сазиву образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета бр. 01-5312/1 од 6. 11. 2023. године.

У оквиру свеобухватног и систематског праћења и периодичне провере квалитета Факултет предузима следеће:

- обавља процес самовредновања установе и студијских програма;
- периодично обавља проверу квалитета рада и функционисања служби Факултета путем анкетирања студената и запослених;
- обезбеђује потребну инфраструктуру и услове за систематско прикупљање и обраду података неопходних за проверу квалитета.
- прикупља податке о објављеним научним радовима наставника и сарадника;
- сарађује са другим високошколским институцијама, институтима, школама, установама, државним институцијама и привредним субјектима у циљу унапређивања сарадње и побољшања квалитета рада;
- редовно информисе запослене, студенте и јавност о резултатима самовредновања и провере квалитета;
- у потпуности поштује принципе и правила установљена болоњским процесом и константно ствара услове за квалитетно и успешно студирање које одговара потребама друштва.

Факултет је обезбедио све елементе који чине систем обезбеђења квалитета. Савет Факултета је донео *Стратегију обезбеђења квалитета* која садржи мисију и визију развоја Факултета, опредељење Факултета за унапређење квалитета, мере за обезбеђење и субјекте и области обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће донело је следеће документе: *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* и *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који служи као оквир за поступак контроле квалитета.

14.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет спроводи утврђене стандарде и поступке за оцењивање квалитета +++	Мали број послодаваца и немотивисаност бивших студената за пружање повратних информација о компетенцијама дипломираних студената ++
Постоји обезбеђена инфраструктура за редовно, систематско прикупљање података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања +++	Недостатак материјалних средстава за развој ефикаснијег система контроле квалитета +++
Успостављен је електронски систем анкетирања на свим студијским програмима ++	Недовољна искоришћеност људских ресурса на факултету +
Обезбеђени су сви подаци потребни за	Недовољна укљученост појединих

упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета + Добра повезаност са другим институцијама у земљи и иностранству +++ Подршка и учешће студената у свим активностима факултета као и висока оцена од стране студената у оквиру самовредновања. +++	наставника у процес провере квалитета. ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Укључити више лица у писање извештаја о евалуацији и обраду података +++ Могуће је усавршавање запослених на факултету за систематско праћење и проверу квалитета +++ Унапређење интерних правилника у вези са унутрашњом провером квалитета ++ Могућа боља повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије, а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета ++	Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++ Преоптерећеност наставника и сарадника који су ангажовани на пословима обезбеђења и унапређења квалитета +++

14.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Могуће је додатно конкретизовати ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета у Акционом плану за спровођење стратегије обезбеђења квалитета.
- Направити план сарадње са студентима који су завршили студирање и који могу бити укључени у програм праћења, провере и унапређења квалитета студија у будућности;
- Осмислити програм мотивисања запослених и студената за активно учествовање у систематском праћењу и провери квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

15.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 15

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу самовреднује акредитовани студијски програм докторских академских студија за стицање научног назива *Доктор наука – методика наставе*. Комисија за акредитацију и проверу квалитета Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању Републике Србије донела је решење бр. 612-00-00412/8/2021-03 31. марта 2022. године којим се утврђује да Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу испуњава све прописане стандарде за акредитацију студијског програма докторских академских студија **Методика наставе**, у оквиру образовно-научног поља *друштвено-хуманистичких наука* и научне области *педагошких и андрагошких наука*.

Програм докторских академских студија развијен је у складу са смерницама које усваја Национални савет за високо образовање.

Сврха студијског програма Методика наставе који обухвата методiku наставе српског језика и књижевности, енглеског језика, физичког васпитања, природе и друштва и математике, усклађена је са мисијом и циљевима Факултета и огледа се у следећем:

- да допринесе даљем развоју научних сазнања у области педагошких наука – методика наставе (српског језика и књижевности, енглеског језика, физичког васпитања, природе и друштва и математике);
- да допринесе оспособљавању студената за самостална и оригинална, научно и практично релевантна истраживања у овим областима;
- да подстакне развој критичког мишљења студената;
- да подстакне продубљивање и обогаћивање укупних теоријских и методолошких знања студената, у циљу њиховог оспособљавања за критичку евалуацију научних истраживања, као и за коришћење научних знања и инструмената у процесима научно аргументованих и практично валидних истраживања;
- да допринесе стварању научноистраживачког подмлатка у овим областима који ће кроз даљи развој науке и знања допринети унапређивању система институционалног образовања и васпитања, тиме и укупном друштвеном просперитету државе.

Циљеви докторских студија за стицање научног назива *Доктор наука – методика наставе* усклађени су са основним циљевима и задацима Факултета и подразумевају:

- оспособљавање студената за научноистраживачки рад и критичко процењивање теоријских сазнања и резултата истраживања;
- оспособљавање студената за иновирање наставног процеса, увођење иновативних приступа и поступака у образовну праксу, развој и повезивање различитих педагошких, психолошких, дидактичких и методичких научних дисциплина и оспособљавање студената за трансфер стечених знања у интердисциплинарном контексту;

- развијање савремених стратегија поучавања и учења, у контексту развоја способности појединца да мисли, резонује и повезује, истражује, учи кроз активност, путем покушаја и погрешака;
- оспособљавање студената за развијање система управљања знањима у којем ће бити могућ трансфер стечених знања и њихова примена у пракси;
- стварање услова за идентификацију, подстицање и усмеравање креативних потенцијала студената и њихових професионалних компетенција, неопходних за научно истраживање;
- реализацију, евалуацију и унапређивање савременог образовања и васпитања, као и ефикасно управљање васпитно-образовним и наставним процесима;
- оспособљавање студената да развијају интернационализован курикулум, којим се остварују услови за развој глобалних компетенција студената и њихове спремности за учење у међународном контексту.
- оспособљавање студената да кроз израду и одбрану докторске дисертације самостално концептуализују и креативно решавају теоријски и практично релевантне проблеме савремене педагошко-методичке науке и праксе.

Програм докторских студија за стицање научног назива *Доктор наука – методика наставе* траје 6 семестара, односно три школске године укупног обима од 180 ЕСПБ. Програм поседује све елементе предвиђене Законом о високом образовању и стандардима за акредитацију студијских програма III нивоа академских студија. Врста студија и исходи процеса учења у складу су са законом који утврђује национални оквир квалификација.

Организација и извођење докторских студија, упис студената, начин и услови студирања, спровођења испита и самосталног истраживачког рада, поступак пријаве, израде и одбране докторске дисертације, као и друга питања у вези са реализацијом студијског програма уређени су *Правилником о докторским академским студијама Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу* (Прилог 15.1.) и *Статутом Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу* (пречишћен текст из 2022. године) (Прилог 15.2).

Током првог семестра, студенти слушају један обавезни предмет из теоријско-методолошке групе, *Савремени концепти учења и проучавања* (15 ЕСПБ), као и један изборни предмет од пет понуђених (15 ЕСПБ). У другом семестру студенти похађају један обавезни предмет, *Квантитативна истраживања у васпитно-образовном раду* (10 ЕСПБ) и један од седам понуђених изборних предмета (20 ЕСПБ). У оба семестра изборни предмети се бирају у складу са ужим истраживачким интересовањима (методика наставе српског језика и књижевности, енглеског језика, физичког васпитања, природе и друштва и математике).

У трећем семестру студенти имају један обавезни предмет, *Квалитативна истраживања у васпитно-образовном раду* (10 ЕСПБ). Сви остали предмети у трећем и четвртном семестру су изборни. Студенти бирају по један предмет из три изборна блока. Први изборни блок нуди 12 двосеместралних предмета (20 ЕСПБ). За трећи семестар предвиђен је и један изборни предмет од шест понуђених (15 ЕСПБ). Важно је поменути и да је Одлуком Већа за докторске студије укинута један изборни предмет из ове изборне групе, *Етика научног истраживања*, због малог интересовања студената и преклапања садржаја предмета са садржајима методолошких предмета који укључују питања етичности у истраживачком раду, а уз процену да укидање изборног предмета не утиче на опште и предметно-специфичне компетенције које студенти стичу савладавањем студијског програма. Уз двосеместрални предмет из првог горепоменутог изборног блока, студенти у четвртном семестру приступају изради пројекта докторске дисертације у области: (а) методике наставе српског језика и књижевности, (б) методике наставе енглеског језика, (в) методике наставе математике, (г) методике наставе природе и друштва и (д) методике наставе физичког васпитања.

У петом и шестом семестру, кроз активну наставу и студијски истраживачки рад, студенти се припремају за израду докторске дисертације (30 ЕСПБ) и приступају њеној реализацији.

Сумирано, студенти имају три обавезна предмета укупне вредности 35 ЕСПБ. У понуди је 35 изборних предмета од којих студент бира пет, а од којих је један у директној вези са израдом докторске дисертације и укључује обавезу објављивања научног рада из области теме докторске дисертације. Овим се 95 ЕСПБ, односно 53% укупног броја ЕСПБ односи на докторску дисертацију. Фактор изборности према позицији где студент бира предмете износи 63,89%, што је у складу са дефинисаним акредитационим стандардима.

Настава се изводи кроз предавања, студијско-истраживачки рад, консултације и менторски рад. Квалитету наставног процеса доприносе и гостовања стручњака које Факултет периодично организује у оквиру радионица, стручних скупова и конференција.

Факултет педагошких наука проверава своју спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки, односно уметничкоистраживачки рад ценећи:

- (а) број докторских дисертација односно уметничких пројеката одбрањених у високошколској установи за области у којима изводи докторске студије, према броју дипломираних студената и броју наставника;
- (б) однос броја наставника и броја наставника који су укључени у научно-истраживачке пројекте или уметничкоистраживачке пројекте;
- (в) квалитет научноистраживачког и уметничкоистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију; и
- (г) остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету.

До тренутка подношења овог извештаја, није одбрањена ниједна докторска дисертација на програму акредитованом 2022. године. Комисија за акредитацију и проверу квалитета Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању Републике Србије у Решењу о акредитацији наводи да Факултет педагошких наука доказује своју спремност за извођење докторских студија на основу овог показатеља са 19 одбрањених магистарских теза и 8 одбрањених докторских дисертација у високошколској установи на 3555 студената који су завршили студије у високошколској установи.

Од 43 наставника запослених на Факултету, 29 ангажовано је на студијском програму *ДАС Методика наставе*, уз троје наставника са других високошколских установа. Од 26 наставника, 13 је редовних професора, 9 ванредних професора и 4 доцента. Од 26 наставника запослених на Факултету, а који су ангажовани на *ДАС* студијском програму, деветоро је било ангажовано на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја. На основу доступних биографија на званичном сајту Факултета, наставници ангажовани на студијском програму *ДАС Методика наставе* укупно су остварили 72 учешћа на домаћим и међународним пројектима.

Факултет педагошких наука прати, анализира и унапређује постизање научних, односно уметничких способности и академских и специфичних практичних вештина својих студената ценећи: (а) научноистраживачке, односно уметничкоистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења; (б) доприносе у развоју научне дисциплине кроз укључивање у домаће или међународне научноистраживачке пројекте; (в) развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; (г) поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе.

Настава се на студијском програму *ДАС Методика наставе* реализује кроз предавања (П), студијско-истраживачки рад (СИР), консултације и менторски рад. Структура студијског програма акцентује развој вештина које за циљ имају осамостаљивање студената у научно-истраживачком раду што је препознатљиво најпре у уделу ЕСПБ који носи СИР на обавезним и изборним предметима. На првој години студија студенти похађају два обавезна и два изборна предмета (55% СИР), док у другој години студенти имају један обавезни једносеместрални предмет, један изборни двосеместрални предмет и два једносеместрална изборна предмета (70%

СИР). На другој години још већи акценат се ставља на самосталност у раду и обавеза је на изборном предмету из трећег изборног блока објављивање рада из теме докторске дисертације. Кроз читав образовни процес који се одвија на прве две године, студенти докторских студија подстичу се на самосталност у истраживачком раду и стицање вештина презентовања научних резултата, кроз предиспитне задатке и излагање самосталних истраживачких радова. Студенти се подстичу да доприносе развоју научне дисциплине кроз развој квалитета њихове научно-истраживачке делатности и подршку у објављивању научних резултата, као и укључивањем у домаће и међународне научноистраживачке пројекте. Уз чињеницу да наставни предмети обрађују тему етичности у научној пракси, треба истаћи да су наставници активно ангажовани у подучавању принципа етичког кодекса у науци кроз свој консултативни и менторски рад.

Факултет педагошких наука прати, анализира и унапређује политику уписа студената на докторске студије ценећи: друштвене потребе и потребе развоја науке, уметности, образовања и културе и своје материјалне и научноистраживачке, односно уметничкоистраживачке ресурсе, и расположивост савремене истраживачке опреме и лабораторијског простора намењеног студентима докторских студија. Упис студената врши се на основу конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи га Факултет педагошких наука. На студије трећег степена може се уписати лице које је завршило одговарајуће академске студије првог степена у обиму од најмање 300 ЕСПБ бодова. Избор кандидата за упис на студијски програм обавља се на основу опште просечне оцене остварене на претходним нивоима студија и дужине трајања претходних студија. Према акредитацији, Факултет расписује конкурс за 12 докторанада.

У школској 2024/25. години, докторске студије на студијском програму ДАС Методика наставе уписало је десет кандидата који су према понуђеним изборним подручјима распоређени на следећи начин:

- Методика наставе математике: 3
- Методика наставе српског језика и књижевности: 3
- Методика наставе енглеског језика: 2
- Методика наставе природе и друштва: 1
- Методика наставе физичког васпитања: 1

Факултет педагошких наука непрекидно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина неопходан за даљи развој каријере и напредак у истраживању и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија. Посебна пажња се поклања индивидуалном раду са студентима кроз менторски рад при изради предиспитних обавеза, самосталних истраживачких радова и истраживачких пројеката, кроз спровођење консултација и укључивање студената у научно-истраживачки рад. Раним укључивањем докторанада у самостални студијско-истраживачки и научно-истраживачки рад, наставници ангажовани на студијском програму ДАС Методика наставе стичу увид у развој вештина докторанада и могу циљано да га подстичу. Кроз консултативни и менторски рад студентима се пружа подршка која за циљ има унапређење и развој њихових вештина и успешности у самосталном научно-истраживачком раду.

Факултет педагошких наука прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни, односно уметнички напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког, односно уметничког окружења за своје студенте. Компетентност ментора на докторским студијама уређује се *Правилником о стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у образовно-научним пољима* (Стандард 9) који прописује да ментор на докторским студијама у пољу друштвено-хуманистичких наука може бити наставник који је у претходних десет година остварио најмање 24 поена (4 бода за рад у часопису из категорија М21 – М24, најмање 20 бодова из категорија М11 – М14, М21 – М24, М31

– M34 и M51) где радови из категорија M31 – M34 доносе највише 20%. За наставнике је потребно остварити 12 бодова према важећем Правилнику (доступан на: https://www.kg.ac.rs/Docs/Pravilnik_o_standardima_za_akreditaciju.pdf). На седници Већа за докторске студије одржаној 4. септембра 2024. године усвојен је предлог листе ментора докторских студија. Услов за ментора докторске дисертације испунило је 17 наставника ангажованих на ДАС *Методика наставе* чиме је број доступних ментора увећан у односу на претходну школску годину.

Четири наставника су менторисала 12 докторских дисертација које су успешно одбраћене у претходном периоду. Пет наставника тренутно су ментори кандидатима чије су теме докторске дисертације у процесу израде.

Наставници који остварују услов за менторство остварују укупно 797,61 бодова (46,92 по наставнику) из категорија прописаних *Правилником о стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у образовно-научним пољима* (Стандард 9).

Евалуацију рада наставника ангажованих на студијском програму ДАС – *Методика наставе* и квалитета наставног процеса спроводи Комисија за обезбеђење квалитета докторских студија коју чине два наставника који нису ангажовани на докторским студијама, два наставника ангажована на докторским студијама, два докторанда и један представник ваннаставног особља. У овом тренутку Факултет још увек не располаже подацима о евалуацији програма ДАС од стране студената.

Факултет депонује докторске дисертације, односно докторске уметничке пројекте у јединствен репозиторијум који је трајно доступан јавности. Универзитет у Крагујевцу је одлуком Сената на седници одржаној 28. јуна 2012. године успоставио регистар и базу у електронском облику (репозиторијум) свих докторских дисертација одбраћених на Универзитету у Крагујевцу од његовог оснивања 1976. године у оквиру Универзитетске библиотеке. Посебна платформа за депоновање докторских дисертација која је повезана са библиографском базом је доступна на адреси: <https://eteze.kg.ac.rs/>. Установа обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације, односно уметничког пројекта, на званичном сајту Факултета, и објављених научноистраживачких, односно уметничкоистраживачких резултата које је кандидат остварио.

15.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Концепција, структура и циљеви програма ДАС који одговарају стратешким усмерењима развоја образовања и потребама тржишта рада у Србији +++	Недовољно развијен систем праћења напредовања доктораната и пружања подршке у повећању ефикасности и ефективности студирања на ДАС +++
Научна компетентност и квалитет научно истраживачког рада наставника ангажованих на докторским академским студијама +++	Недовољна научно-методолошка припремљеност студената за извођење научно истраживачког рада на ДАС, посебно када је реч о студентима који долазе из других институција +++
Редовно проверавање и разрађен систем мерења квалитета докторских студија на основу свог научноистраживачког рада +++	Недовољан број наставника за проширење постојећих и стварање нових капацитета за унапређивање ДАС, као што су нови студијски програми +++
Одлична повезаност са другим	Недовољна усклађеност постојећих

релевантним институцијама у земљи и иностранству +++ Важећи уговори о међународној сарадњи који предвиђају могућност заједничког учешћа у пројектима и научним конференцијама. +++ Периодично спровођене провере квалитета и самовредновање ++ Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе континуирано +++ Факултет прати и анализира периодично политику уписа на ДАС +++ Факултет прати, критички оцењује и непрекидно подстиче научни, односно уметнички напредак својих наставника +++ Факултет има разрађен систем депоновања дисертација у складу са универзитетским прописима +	силабуса предмета са променама у сфери науке, иновација и тржишта рада +++ Недовољно искоришћени потенцијали за међународну сарадњу предвиђени постојећим уговорима +++ Факултет још не располаже подацима о евалуацији програма ДАС од стране студената ++ Недовољна подршка надлежних институција и тела за проширивањем постојећих и изградњу нових капацитета на ДАС +++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Постоји капацитет за развој иновативних решења из области педагошких наука, конкретно у домену квалитета наставе који би могли да се изучавају и унапређују на ДАС +++ Могуће интензивније учешће у пројектима и научним конференцијама са релевантним и сродним институцијама у земљи и иностранству ++++ Повећање броја наставника укључених у научноистраживачке, уметничке и уметничко-истраживачке пројекте +++ Могућ је развој вештина и способности наставника и студената за употребу научних знања у подручју којем припадају студије ++	Ризик од недостатка материјалних и техничких средстава за квалитетну реализацију ДАС +++ Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++ Ризик од осипања студената и пада интересовања за упис +++ Преоптерећеност наставника укључених у реализацију докторских студија+++ Ризик од осипања наставника и слабљења наставних и научних капацитета за реализацију ДАС +++

15.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15

Слабости и опасности на које је указала SWOT анализа захтевају примену следећих мера и активности за унапређење квалитета докторских студија у будућности:

- систематски пратити и периодично проверавати напредовање докторанада и пружати адекватну подршку којом би се постигла већа ефикасност и ефективност на докторским студијама;
- периодично пратити и анализирати квалитет докторских студија уз укључивање свих наставника и студената у самовредновање и евалуацију;
- унапредити компетенције студената за извођење научно-истраживачког рада на ДАС кроз унапређење садржаја предмета, извођења додатних обука и повећање квалитета менторског рада са докторандима;
- радити на проширивању људских ресурса а посебно на привлачењу и мотивисању компетентних наставника да се укључе у реализацију постојећих и потенцијално нових програма ДАС;
- успоставити систем правовременог и тачног прикупљања информација значајних за квалитет студија (усавршавање, учешће на пројектима и конференцијама, оптерећење у настави и истраживачком раду);
- периодично преиспитивати и прилагођавати критеријуме за упис на докторске студије;
- побољшати сарадњу за партнерским институцијама и испитивати могућност учешћа у међународним пројектима којима би се студентима докторских студија створили бољи услови за учење и истраживање;
- додатно мотивисати студенте докторских студија да активније доприносе квалитету докторских студија;
- Осмислити ефективан систем промоције докторских студија и континуирано радити на промоцији капацитета и јачању угледа Факултета педагошких наука у Јагодини.

Показатељи и прилози за стандард 15:

[Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

[Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа... \)](#)

[Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

[Прилог 15.1. Правилник докторских студија](#)

[Прилог 15.2. Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

[Прилог 15.3. Правилник о раду докторске школе](#)

[Прилог 15.4. Правилник о избору ментора](#)

[Прилог 15.5. Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта](#)